

ANSVARSFULLT FÖR DIG

Ilmarinens års- och hållbarhetsrapport 2022

ILMARINEN

Sisältö

Pensionsskydd för dig	3
Verkställande direktörens översikt: Ett år med stark tillväxt och förbättrad effektivitet”	7
Ilmarinen år 2022.....	8
Organiseringen av en ansvarsfull verksamhet i Ilmarinen	9
Miljö (E)	17
Klimat.....	18
Taxonomirapportering.....	22
Klimatrelaterade risker och möjligheter enligt TCFDi	24
Fokus på naturens biodiversitet.....	36
Människor och samhälle (S)	41
Hänsyn till mänskliga rättigheter	42
Vårt kundarbete bygger på en jämlik service	44
Vi gör pensionsskyddet känt.....	45
Vi hjälper till att förlänga yrkesbanorna.....	52
Vi främjar ansvar och mångfald i arbetslivet	56
God förvaltning (G)	66
Vi sköter vår grundläggande uppgift kostnadseffektivt	67
Vi fungerar tillförlitligt och transparent och skyddar dina uppgifter.....	70
Vi hanterar värdekedjorna	74
Ilmarinens GRI-innehållsindex	83

Års- och hållbarhetsrapport

Du läser Ilmarinens Års- och hållbarhetsrapport 2022. Tidigare kallades rapporten Års- och företagsansvarsrapport. Vi ändrade namnet enligt terminologin i den nya lagstiftningen.

Vi rapporterar om vår ansvarsfullhet och vår ekonomi varje år, nu för perioden 1.1.2022–31.12.2022. Uppgifterna för 2001 finns inom parentes.

Rapporten behandlar moderbolaget Ilmarinen. Uppgifterna för hela Ilmarinen-koncernen kan läsas i verksamhetsberättelsen 2022, som publicerades den 16 februari 2023.

Rapporten har godkänts av Ilmarinens ledningsgrupp. Styrelsen har godkänt den information om hållbarhet som redovisats i verksamhetsrapporten. Det fanns inga fel i den tidigare rapporten. Ändringar i rapporteringen kommer att berättas i slutet av rapporten.

Rapporten bestyrktes av Ernst & Young Oy. Den aktör som bestyrkte rapporten valdes genom konkurrensutsättning, och ekonomi- och riskhanteringsdirektör och kommunikationsdirektör (båda medlemmarna i ledningsgruppen) undertecknade avtalet. Brevet om bestyrkandet finns i slutet av rapporten.

Rapporten publicerades den 23 mars 2023. Närmare information kan begäras per info@ilmarinen.fi.

Pensionsskydd för dig

Pensionsskydd för dig

År 2022 var exceptionellt på grund av Rysslands angreppskrig mot Ukraina, den stigande inflationen och centralbankernas åtstramade penningpolitik. Coronapandemin var inte heller över. Ilmarinens solvens var emellertid fortfarande på en god nivå, premieinkomsten ökade starkt och kostnadseffektiviteten förbättrades rekordartat.

De som arbetar i Finland har rätt till lagstadgad arbetspension. I Ilmarinen är vi en del av det sociala trygghetssystemet i Finland: vi tillhandahåller lagstadgade och obligatoriska pensionsförsäkringar för företagare (FöPL) och arbetstagare (ArPL) som arbetar i Finland. Båda försäkringarna ger trygghet förutom för pensionstiden även vid eventuell arbetsoförmåga eller i händelse av familjeförsörjarens död. Arbetstagare intjänar pension på basis av den pensionsavgift som uppbärs av lönen och företagare av den pensionsavgift som uppbärs av arbetsinkomsten. En del av ArPL-avgifterna fonderas för att både löpande och framtida pensioner ska kunna utbetalas.

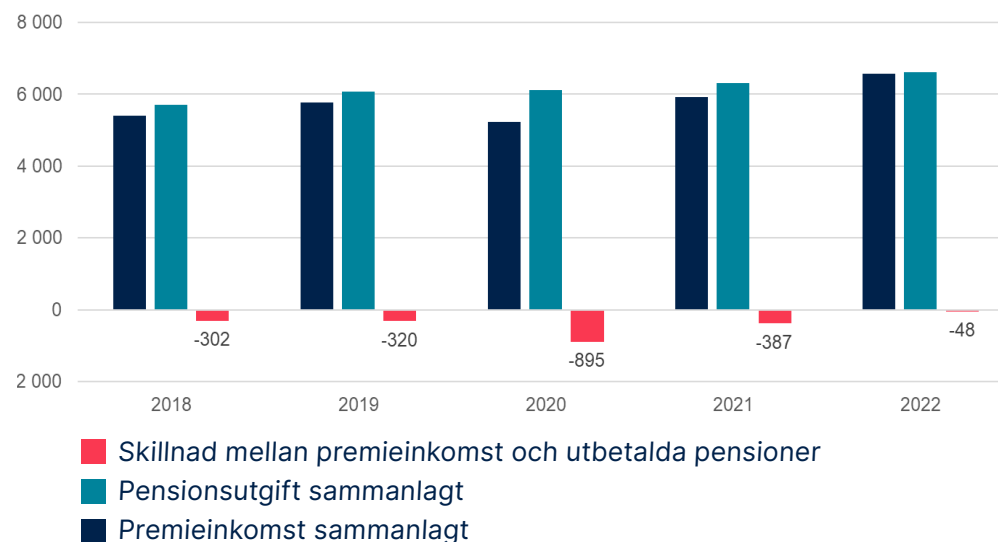
Vi ansvarar för cirka 1,1 miljoner personers pensionsskydd. Såsom namnet Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen antyder är vi ett ömsesidigt bolag, dvs.

bolaget ägs av kunderna: av försäkringstagarna och de arbetstagare som är försäkrade i bolaget.

Pensionstillgångarna har fonderats alltsedan 1960-talet, dvs. arbetspensionssystemet är en väsentlig del av den finländska finansmarknaden. Största delen av tillgångarna är placerade utomlands, vilket betyder att vi verkar globalt. Vi placerar de gemensamma pensionstillgångarna på över 56 miljarder euro betryggande, inkomstbringande och ansvarsfullt för att trygga finansieringen av löpande och framtida pensioner. Placeringarna har spridits förutom till olika delar av världen även i olika tillgångslag. Vår investeringsverksamhet omfattar även byggnation och uthyrning av bostäder och affärsfastigheter.

Fastän år 2022 var dystert för pensionsplaceringarna – aktiemarknaden vände neråt, inflationen

Skillnaden mellan premieinkomsten och pensionsutgiften, miljoner euro

Premieinkomst är den anställdas pensionsavgift som vi samlar in från löner som betalats under året och företagarnas arbetsinkomster.

Pensionsutgifterna är summan av de pensioner vi betalar.

De pensionsavgifter vi samlar in (premieinkomst) används främst direkt för att betala pensioner till personer som nu är pensionerade.

Sedan 2012 har fler pensioner betalats ut än premieinkomster har erhållits. Därför behövs placeringsintäkterna.

ökade och ränteplaceringarna gav en historiskt låg avkastning – har utsikterna vad gäller finansieringen av pensionerna förbättrats från tidigare år tack vare goda placeringsavkastningar. Detta framgick av [de långsiktiga](#)

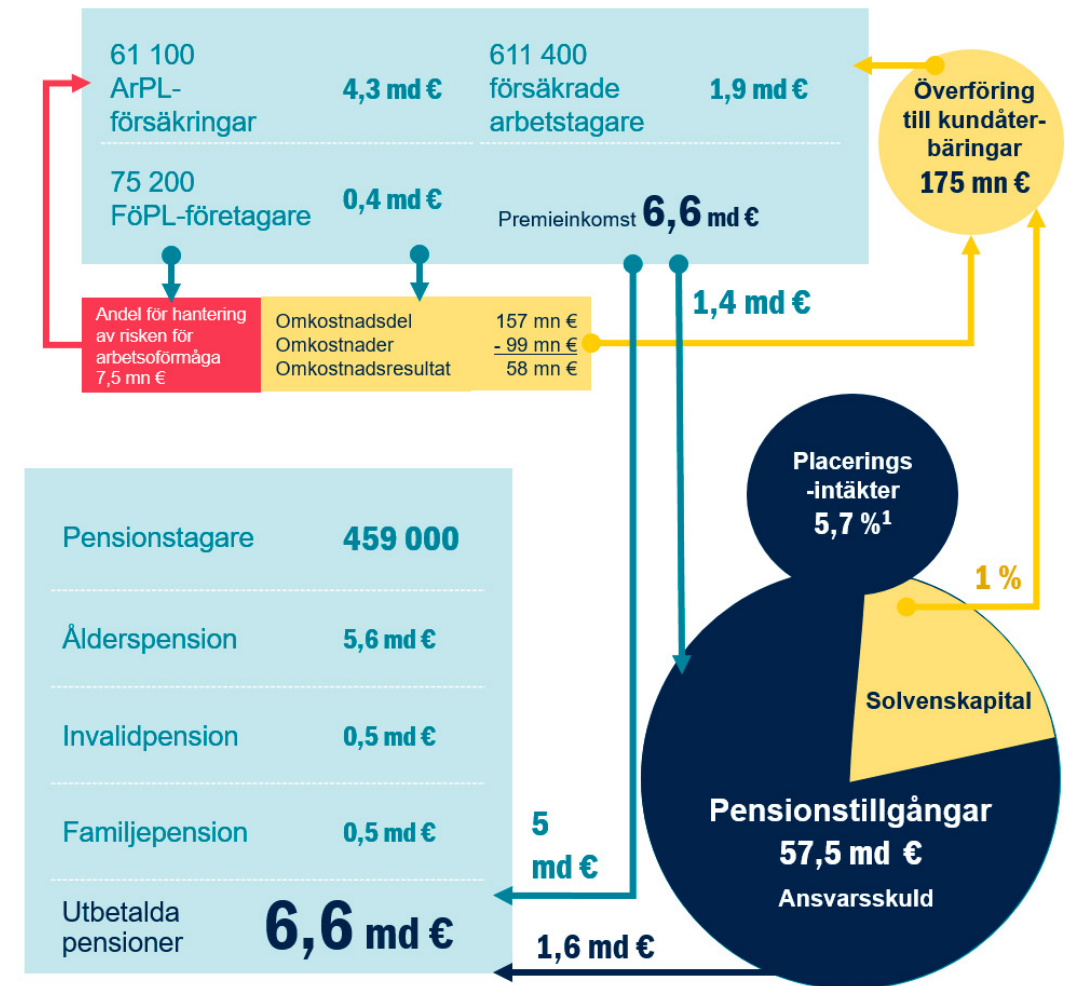
[beräkningarna](#) som Pensionskyddscentralen publicerade i oktober (julkari.fi). Likväl finns det utmaningar för en hållbar finansiering då nativiteten fortsätter att vara låg och andelen personer i arbetsför ålder minskar.

Samhällelig inkomstfördelningskalkyl

Samhällelig inkomstfördelningskalkyl, miljoner euro	2022	2021
Uppkomsten av resultatet		
Premieinkomst	6 558,0	5 922,0
ArPL, arbetsgivarens andel	4 301,8	3 824,8
ArPL, arbetstagarens andel	1 862,0	1 709,0
FöPL (företagare)	394,2	388,2
Upplösning av överföring till kundåterbärningar under föregående år	209,4	55,4
Nettointäkter av placeringsverksamheten exkl. rörelsekostnader	-3 966,5	8 126,7
Övriga intäkter och kostnader	0,0	0,1
Intäkter sammanlagt	2 800,9	14 104,1
Inkomstfördelning		
Till pensionstagare	-6 606,0	-6 309,12
ArPL-pensionstagare	-6 189,2	-5 902,08
FöPL-pensionstagare	-416,8	-407,04
Avsättningar för framtida pensioner	-4 221,1	-1 678,7
Avsättningar för framtida risker	8 362,0	-5 721,2
Buffert för fluktuationer i placeringsintäkterna	8 362,0	-5 721,2
Buffert för fluktuationer i försäkringsrörelsens resultat	0,0	0,0
Kundåterbärningar	-175,3	-209,4
Överförs för kundåterbärningar följande år	-175,3	-209,4
Personalkostnader	-64,1	-61,2
Övriga tjänsteleverantörer	-86,7	-114,5
Källskatt	-9,6	-10,1
Ränta på garantikapital	0,0	0,0
Donationer	-0,1	-0,1
Inkomstfördelning sammanlagt	-2 800,9	-14 104,1

Vi sköter arbetspensionsskyddet för 1,1 miljoner finländare

Inkomstfördelningskalkylen visar vilka penningflöden som vår verksamhet består av. Ett arbetspensionsbolag producerar inte vinst för sina ägare, eftersom de tillgångar som inflyter av pensionsavgifterna är avsedda för verkställandet av pensionsskyddet.

1) Den långsiktiga avkastningen på placeringarna räknat fr.o.m. 1997 är 5,7 procent, vilket motsvarar en realavkastning på 3,8 procent.

Den mest tilltalande samarbetspartnern i arbetslivet - ansvarsfullt för dig

Vår grundläggande uppgift är att ta hand om våra kunders tjänstepensionsskydd. Vår vision är att vara den mest tilltalande samarbetspartnern i arbetslivet – ansvarsfullt för dig. För att uppnå detta fokuserar vi på att förbättra vår verksamhet när det gäller HR och kundupplevelse, tillväxt, effektivitet och solvens. Att bygga framgång börjar med vårt eget team: kunnig, motiverad och välmående personal som lyssnar på våra kunder och känner igen våra kunders behov. Vårt mål är att ge våra kunder de bästa lösningarna i branschen och den bästa kundupplevelsen. Vår marknadsposition är stark och vi strävar efter snabbare tillväxt än marknaden, vilket samtidigt förbättrar vår lönsamhet. Vi arbetar mot våra mål i enlighet med våra värderingar: öppet, ansvarsfullt och kollektivt blomstra.

För att nå målen:

- Vi lyckas tillsammans och stärker vår expertis
- Vi arbetar kundorienterat och främjar arbetsförmåga
- Vi växer lönsamt med våra kunder
- Vi digitaliserar serviceprocesser och förbättrar kontinuerligt vår verksamhet
- Vi placerar inkomstbringande, betryggande och ansvarsfullt

Verkställande direktörens översikt: Ett år med stark tillväxt och förbättrad effektivitet

För Ilmarinen var 2022 ett år med stark tillväxt och förbättrad effektivitet. Premieinkomsten steg med upp till 11 procent till 6,6 miljarder euro. Den starka tillväxten bygger på ett ökat antal försäkrade arbetstagare och ökade lönesummor i Ilmarinen samt på höjningen av arbetspensionsavgiften med 0,45 procentenheter. Till den ökade premieinkomsten bidrog även en mycket stark nettokundanskaffning. Mätt enligt premieinkomsten var kundanskaffningen 290 miljoner euro netto och andelen lojala kundrelationer var på en utmärkt nivå på 96,7 procent.

Vår kostnadseffektivitet förbättrades rekordartat och vi var det effektivaste pensionsbolaget i Finland. Driftskostnaderna som täcks med omkostnadsdelen sjönk till 99,1 miljoner euro. Resultatet av omkostnadsrörelsen förbättrades till 58,1 miljoner euro och omkostnadsprocenten till 63,1 procent trots att omkostnadstariffen sänktes med 9,5 procentenheter. Vår utmärkta kostnadseffektivitet syns i form av lägre arbetspensionsavgifter för våra arbetsgivarkunder. I fortsättningen fastställs omkostnadsdelen bolagsspecifikt och ju effektivare vår verksamhet är,

desto mindre är den omkostnad som uppbärs av kunderna.

På placeringsmarknaden var verksamhetsmiljön svår: Rysslands angreppskrig mot Ukraina, energikrisen i Europa, den ökade inflationen och centralbankernas snabba åtstramning av penningpolitiken fördystrade de ekonomiska utsikterna och bidrog i omfattande grad till att avkastningarna på placeringsmarknaden sjönk. På aktiemarknaden sjönk de flesta aktieindexen med 10–20 procent och då räntorna och kreditriskmarginalerna samtidigt ökade, ledde det till att avkastningarna på ränteplaceringarna blev historiskt sett svaga.

Vår placeringsavkastning var -6,6 procent negativ, men solvensen var fortsatt stark. Den långsiktiga avkastningen på placeringarna räknat fr.o.m. år 1997 är 5,7 procent, vilket motsvarar en realavkastning på 3,8 procent.

Den exceptionellt stora indexförhöjningen (6,8 %) ökade intresset för att ansöka om pension i slutet av året. Även antalet ansökningar om invalidpension ökade med fem procent från året innan, och mängden ansökningar återgick till samma nivå som före coronapandemin. Trots ökningen av antalet

ansökningar fick våra kunder sina pensionsbeslut snabbare än tidigare.

Ansvarsfullhet och hållbar utveckling är centrala i vår verksamhet. Såsom den här rapporten anger, följer vi vår påverkan på ekonomin, miljön och människor. För oss innebär en ansvarsfull skötsel av pensionsskyddet att vi vill förbättra vår verksamhet och effektivitet ytterligare. Detta gynnar både våra kunder och hela pensionssystemet. För detta redogörs närmare i vårt nya hållbarhetsprogram som upprättades 2022 och som publicerades i början av 2023.

Vi eftersträvar klimatneutralitet i placeringen av pensionstillgångarna år 2035. Den uppdaterade klimatfärdplanen omfattar nu fyra tillgångsslag: direkta noterade aktieplaceringar, inhemska fastigheter och nu även företagsobligationer och utländska fastigheter. Förutom klimatförändringen inverkar även den tilltagande förlusten av naturens mångfald på ekonomin och därigenom även på placeringsverksamheten. Vi publicerade en färdplan om den biologiska mångfalden, i vilken det beskrivs på vilket sätt konsekvenserna för naturens biodiversitet och riskerna förknippade med förlusten av den biologiska mångfalden beaktas i placeringsverksamheten.

Enligt en beräkning som uppdaterades 2022 har utsikterna vad gäller finansieringen av pensionerna förbättrats tack vare goda placeringsintäkter under de närmaste åren. På lång sikt medför emellertid den åldrande befolkningen och den exceptionellt låga nativiteten en utmaning för pensionssystemets hållbarhet. I många företag brottas man redan nu med brist på arbetskraft. Detta framhäver ytterligare behovet av att stärka sysselsättningen bland befolkningen i arbetsför ålder och att utöka den arbetsrelaterade invandringen. Dessutom bör man genom att revidera solvensbestämmelserna säkerställa möjligheten att eftersträva bästa möjliga avkastning på pensionsplaceringarna på lång sikt.

Jouko Pölönen
verkställande direktör, Ilmarinen

Ilmarinen år 2022

Januari

- Ansökningarna om invalidpension minskade redan för andra året i följd.
- Familjepensionen blev tidsbunden och barnpension utbetalas under en längre tid än tidigare.

Februari

- Ilmarinens bokslut för 2021 publicerades: Placerings-tillgångarna och solvenskapitalet ökade rekordartat.
- Undersökningen om pensionstagarernas ekonomi och energinivå: 70 % av pensionstagarerna uppfattar sig ha en god hälsa och ett gott välbefinnande.

Mars

- Vi fattade beslut om att inte göra nya placeringar i Ryssland på grund av angreppskriget mot Ukraina.
- Bolaget samlade pengar för att hjälpa det ukrainska folket under Rysslands angreppskrig genom att ordna en konstutställning med försäljning.

April

- Vi publicerar en gång per månad ett konjunkturindex som berättar om förändringen i antalet anställningar i våra kundföretag. I april publicerades uppgifterna för mars: antalet arbetstagare steg med 3,9 % jämfört med året innan.

Maj

- På grund av Rysslands angreppskrig mot Ukraina kom det ett stort antal invandrare i arbetsför ålder också till Finland. Vi gav arbetsgivarna råd om hur de försäkrar utländska arbetstagare.

Juni

- Webbtjänsten för arbetsgivare förnyades: kunderna får tillgång till webbtjänsterna med en enda klickning.

Augusti

- Regeringens proposition till FöPL-reform väckte livlig diskussion. Vi informerade om reformen.

September

- Våra arbetspensionstjänster tillhandahålls även på teckenspråk.
- Tjänsten för nyetablerade företagare förbättrades, då vi börjare räkna ut en färdig rekommendation till arbetsinkomst.
- Vi deltog i den riksomfattande energisparkampanjen Snäppet svalare.

Oktober

- Som det första finländska pensionsbolaget publicerade Ilmarinen en färdplan om den biologiska mångfalden.
- De studerande som deltog i kursen Digital Service Design inom data- och systemvetenskaper vid fakulteten för informationsteknologi vid Jyväskylä universitet kunde göra sitt slutarbete om digitaliseringen i Ilmarinen.

November

- Bolaget erhöLL fem LEED-certifikat 2022, och i november certifierades Ilmarinens kontorshus (Porkalagatan 1, Helsingfors).
- Vi ordnade studerandemässan virtuellt och deltog i den praktiska arbetslivsorienteringen för skolelever dvs. i distansPrao.
- Våra anställdas hållbarhetsnätverk inledde sitt arbete.

December

- Lagpropositionen om reformen av FöPL godkändes. Vi utarbetade ett informationspaket om reformen för företagare (ilmarinen.fi på finska).
- Vi utvidgade våra klimatmål: klimatfärdplaner utarbetades för företagsobligationer och internationella fastigheter.
- Ilmarinen beviljades märket Må bra av jobbet®.
- Under ett hackaton Framtidens arbete och psykisk hälsa sökte man lösningar på hur arbetet kan stöda den psykiska hälsan.

Organiseringen av en ansvarsfull verksamhet i Ilmarinen

Ilmarinens styrelse beslutar om de viktigaste hållbarhetsriktlinjerna och godkänner bl.a. hållbarhetsprogrammet och principerna för ansvarsfulla placeringar. Styrelsen har även ställt upp som mål för Ilmarinen att placera pensionstillgångarna klimatneutralt i slutet av 2035. Styrelsen rapporteras om hur hållbarhetsfaktorerna uppnås minst varje år i samband med års- och hållbarhetsrapporten. I förvaltningens introduktionsutbildning behandlas företagsansvar och ansvarsfulla placeringar. Ansvar för verkställandet av hållbarhetsriktlinjerna ankommer på Ilmarinens verkställande direktör, som biträds av ledningsgruppen. Medlemmarna i ledningsgruppen leder sina respektive funktioner i genomförandet av ett ansvarsfullt och hållbart arbete.

I ledningsgruppen ansvarar kommunikationsdirektören för beredningen och koordineringen av företagsansvarsfrågorna. Ansvarsfulla placeringar ankommer på Ilmarinens vice verkställande direktör med ansvar för place-

ringsverksamheten. Teamet för ansvarsfulla placeringar arbetar varje arbetsdag med hållbarhetsfrågor och ansvaret för dess verksamhet ankommer på direktören för ansvarsfulla placeringar.

Företagsansvarschefen utgör en del av teamet för ansvarsfulla placeringar och har till uppgift är att utveckla och koordinera de praktiska företagsansvarsarbetet tillsammans med kommunikationschefen som är specialiserad på ansvarsfrågor. Risk-, compliance- och företagsansvarsnätverket (RCY) fungerar som Ilmarinens interna samarbetsforum som styr och koordinerar förankringen av bolagets compliance- och företagsansvarsfrågor i linjernas och funktionernas beslutsfattande och uppföljning. Nätverket har representanter från Ilmarinens samtliga funktioner. År 2022 bildade Ilmarinen också ett hållbarhetsnätverk som grundar sig på frivillighet och som leds av företagsansvarschefen och kommunikationschefen. Nätverket främjar också en ansvarsfull och hållbar verksamhet i Ilmarinen.

År 2022 bildade Ilmarinen ett hållbarhetsnätverk som grundar sig på frivillighet.

Vi förnyade vårt hållbarhetsprogram

År 2022 uppdaterade vi tyngdpunkterna i vår hållbara affärsverksamhet, dvs. i vårt hållbarhetsprogram. Det föregående hållbarhetsprogrammet färdigställdes år 2019 och var i kraft fram till utgången av 2022. Vårt nya hållbarhetsprogram som godkänns av styrelsen består av tre pelare: miljö (E), människor och samhälle (S) och ett gott förvaltningsätt (G). Vi inverkar på dessa både direkt genom vår egen verksamhet och indirekt via placeringsverksamheten.

Hållbarhetsprogrammet bereddes utifrån en väsentlighetsanalys. I analysen identifierade vi hur vi påverkar miljön, människorna, de mänskliga rättigheterna och samhället samt ett gott förvaltningsätt. Enligt den så kallade dubbla väsentlighetsanalysen granskade vi påverkan från två riktningar: inverkan av vår verksamhet på t.ex. klimatförändringen och klimatförändringens effekter på vår verksamhet både globalt och lokalt.

Väsentlighetsanalysen om hållbarhet och ansvarsfullhet genomfördes med hjälp av intervjuer och olika workshoppar. Intressegrup-

perna gjordes delaktiga i väsentlighetsanalysen med hjälp av en omfattande intressegruppsenkät som skickades till intressegrupperna och delades i sociala mediekanalet. Utifrån väsentlighetsanalysen sammanställdes Ilmarinens hållbarhetsprogram till en modell med tre pelare som innehåller tio submål med mätare.

Ansvarsfullt för dig

Miljön (E)

- Ett klimatrelaterat synsätt i placeringsverksamheten
- Beaktande av naturens mångfald i placeringsverksamheten
- Miljökonsekvenserna av vår verksamhet

Människor och samhället (S)

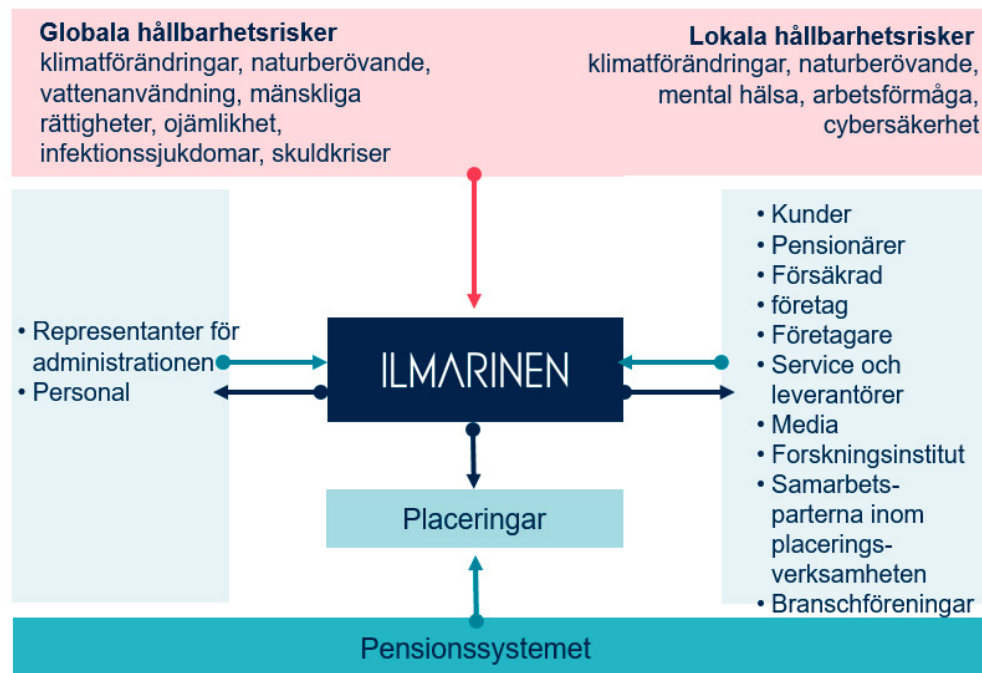

- Beaktandet av de mänskliga rättigheterna
- Proaktiv och jämlik service av kunder och åtgärder för att göra pensionsskydd mer känt
- Främjandet av ett ansvarsfullt och mångsidigt arbetsliv och förlängning av yrkesbanorna

Gott förvaltningsätt (G)

- Kostnadseffektiv skötsel av grundläggande uppgift
- Tillförlitlighet, transparens och informationssäkerhet
- Hantering av värdekedjan: vi förbinder partners till ansvarsfulla åtgärder

Ilmarinens intressegrupper och hållbarhetsriskerna påverkar Ilmarinens globalt och lokalt.

Mätare och mål

Pelaren	SDG	Temat	Målet	Målet 2023	Mittari	KPI
Miljön (E)		Klimatförändringen	Vårt mål är att ha en klimatneutral placeringsportfölj fram till utgången av 2035.	Verksamhet i enlighet med vår klimatfärdplan.	Placeringsportföljens koldioxidintensiteten.	KPI 1/23
		Naturens mångfald	Vi beaktar naturens mångfald i vår placeringsverksamhet.	Verksamhet i enlighet med vår naturens mångfald färdplan.	Genomförandet av naturens mångfald färdplan inleddes i Ilmarinens placeringsportfölj (ja/nej).	KPI 2/23
		Miljökonsekvenserna av vår verksamhet	Vi beaktar miljökonsekvenserna av vår verksamhet.	Att skapa en klimatfärdplan för vår verksamhet.	Koldioxidavtrycket av vår verksamhet.	KPI 3/23
Människor och samhället (S)		Ansvarsfullt arbetsliv	Vi är ett rättvist och mångsidigt arbetsmiljö där alla har rätt till gott ledarskap.	95 % tror att chef stöder framgång på jobbet.	Chefsarbeten betyg i 'Työvire' undersökningen.	KPI 4/23
		Förlängning av yrkesbanorna	Vi hjälper till att förlänga yrkesbanorna.	Ilmarinens kunds pensionsålder är lägre än genomsnittet.	Den pensioneringsåldern av kunder.	KPI 5/23
		Mänskliga rättigheter	Vi främjar till att uppnå mänskliga rättigheter i vår verksamhet.	Identifiering av konsekvenser för de mänskliga rättigheterna i Ilmarinens verksamhet.	Kontinuerlig bedömning av risker och konsekvenser för de mänskliga rättigheterna har börjat (ja/nej).	KPI 6/23
		Kunder	Vi betjänar kunder på ett proaktivt och lika sätt och gör pensionsskydd mer känt.	Ökar med 20 %	Personer som besökte MinPension service (%).	KPI 7/23
Gott förvaltningsätt (G)		Värdekedjor	Vi främjar ansvarsskyldighet genom hela vår värdekedja och förbinder våra leverantörer till ansvarsfulla åtgärder.	Krav på en hållbar verksamhet för leverantörer förberedda.	Kvar på en hållbar verksamhet för leverantörer införs.	KPI 8/23
		Tillförlitlighet och transparens	Vi sköter om genomförandet av informationssäkerhet och behandlar data på ett ansvarsfullt sätt.	0 stycken	Effekter av datasäkerhetsstörningar på tillgången till tjänster (stycken).	KPI 9/23
		Kostnadseffektiv verksamhet	Vi sköter pensionsskyddet kostnadseffektivt.	Det mest kostnadseffektiva pensionsbolag.	Omkostnader i förhållande till lönesumman.	KPI 10/23

FN:s mål för en hållbar utveckling

I vårt hållbarhetsprogram beaktar vi FN:s mål för en hållbar utveckling (Sustainable Development Goals, SDG). Utifrån väsentlighetsanalysen valde vi ut de fyra av FN:s mål för en hållbar utveckling som vi påverkar mest: **anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt** (8), **minskad ojämlikhet** (10), **bekämpa klimatförändringen** (13) samt **fred, rättvisa och god förvaltning** (16).

År 2022 var ett svårt år för placeringen av pensionstillgångarna

Vi placerar de fonderade pensionstillgångarna för att kunna betala våra kunders löpande och framtida pensioner. Vi förbereder oss för riskerna på placeringsmarknaden på lång sikt genom att sträva efter en klimatneutral placering av pensionstillgångarna fram till utgången av 2035 och genom att ta hänsyn till naturens mångfald.

Den globala ekonomiska tillväxten var stark i början av 2022, då återhämtningen från coronakrisen stödde ekonomierna. Den höga inflationen, den åtstramade penningpolitiken och konsekvenserna av Rysslands angreppskrig på energimarknaden försvagade emellertid världsekonomins utsikter under året och det ansågs sannolikt att ekonomierna hamnar i recession. Världsekonomin uppskattas ha växt med 3,4 procent och i euroområdet med 3,5 procent år 2022.

Inflationen har visat sig vara ett mer hårdnackat problem än väntat. Centralbankerna har uttryckt

sin oro över prisstabiliteten och de har i betydande grad stramat åt penningpolitiken. I Förenta staterna steg konsumentpriserna ca sju procent fram till slutet av året och i euroområdet var inflationen ca 10 procent jämfört med året innan. I euroområdet steg priserna till stor del som en följd av det stigande energipriset på grund av kriget i Ukraina, medan en viktig underliggande faktor till inflationen i Förenta staterna var den strama arbetsmarknaden och det ökade lönetrycket.

Hållbarheten beaktas i placeringsprocesserna

Vi bör beakta alla synvinklar i anslutning till placeringsobjektens värdeutveckling. Vi följer internationella normer, tar en aktiv ägarroll och inkluderar ansvarsfullhet i portföljförvaltningen.

Faktorer i anslutning till miljön, de mänskliga rättigheterna och en god förvaltning har i över tjugo år beaktats i Ilmarinens placeringsbeslut. Vi har tydliga processer som säkerställer ansvarsfulla placeringar:

Placeringsplanen styr vår placeringsverksamhet. Planen godkänns av Ilmarinens styrelse, och styrelsen följer också upp att

Under goda placeringsår har det influtit ett gott solvenskapital som fungerar som buffert för placeringsavkastningarna under sämre placeringsperioder.

Vice verkställande direktör Mikko Mursula

Ilmarinens placeringar och solvens

	2022	2021
Pensionstillgångar, mn euro	57 505	61 656
Placeringar till verkligt värde, mn euro	56 264	60 773
Nettoavkastning på placeringsverksamheten till verkligt värde	-4 009	8 086
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital, %	-6,6	15,3
Solvensnivån, dvs. förhållandet mellan pensionstillgångar och ansvarsskuld, %	125,8	136,7
Solvenskapital, mn euro	11 777	16 539

planen genomförs. I planen fastställer vi målen för risktagningen samt placeringsallokeringen, dvs. hur placeringarna fördelas på olika tillgångsslag. Den viktigaste faktorn som bestämmer risk och avkastning är valet av strategisk allokering. Vi sprider placeringarnas risker för att kunna optimera avkastningen. Alla risker kan emellertid aldrig helt förutses.

Det senaste exemplet på detta är coronaviruset som överraskande spred sig runt hela världen.

Vår placeringsorganisation sköter den praktiska placeringsverksamheten inom ramen för sina placeringsbefogenheter. Ilmarinens styrelse beslutar också om placeringsbefogenheterna.

I principerna för ansvarsfulla placeringar beskrivs vår syn på

ansvarsfulla placeringar. Principerna omfattar alla tillgångsslag från börsnoterade placeringar till onoterade bolag, fastigheter och företagslån. I varje tillgångsslag beaktas dess krav och särskilda egenskaper. Vår styrelse beslutar om godkännandet av principerna för ansvarsfulla placeringar varje år. Principerna uppdaterades i slutet av 2022, då bland annat huvudpunkterna i de nya klimatfärdplanerna och färdplanen om den biologiska mångfalden lades till.

Våra principer för ansvarsfulla placeringar kompletteras med praktiska anvisningar för en ansvarsfull placeringsverksamhet. Anvisningarna godkänns av ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar. Också anvisningarna uppdaterades år 2022.

Bedömning av placeringarnas effektivitet och FN:s mål för en hållbar utveckling

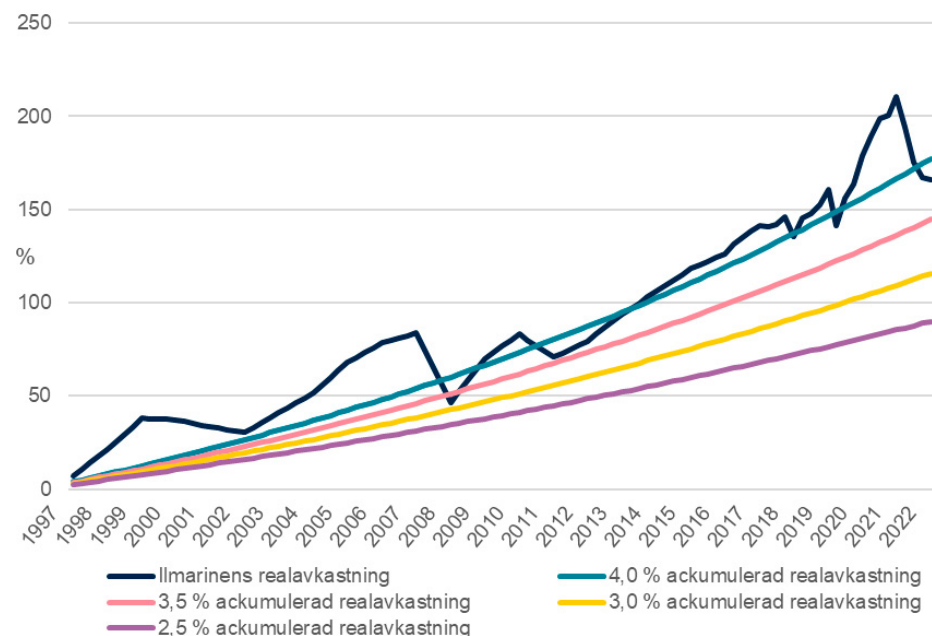
Utöver riskhanteringen som gäller ansvarsfullhet är det även viktigt att förstå och mäta de positiva effekterna av våra placeringar på samhället. Ur placerarnas synvinkel kan man uppnå möjlig avkastning genom att fokusera på möjligheterna i ljuset av före-

tagens föränderliga verksamhetsmiljö: den framskridande klimatförändringen, minskningen av den biologiska mångfalden och naturkapitalet samt det ökade intresset för arbetstagarnas rättigheter och de mänskliga rättigheterna världen över.

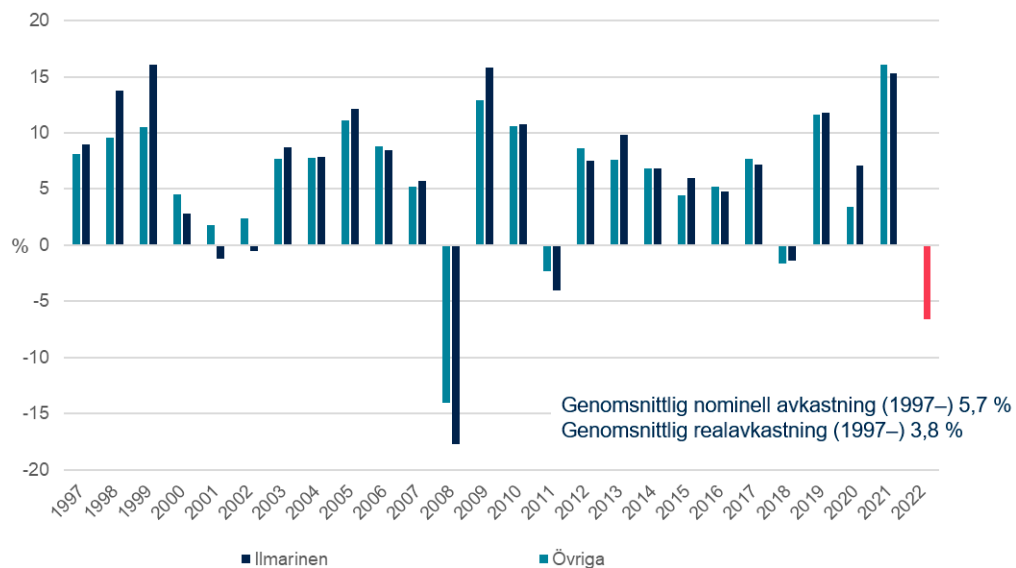
Även ur placeringssynvinkel kan målen för en hållbar utveckling användas som en helhet i form av globala paraplymål. De är betydelsefulla för investerare som försöker förstå och mäta sina insatser för en hållbar utveckling.

Under 2022 beredde vi en utredning där vi undersökte definitionen av effektivitet, indikatorerna samt de viktigaste målen för en hållbar utveckling som vi genom vår placeringsverksamhet kan sträva efter. Utredningen kommer att publiceras 2023.

Realavkastningen på placeringarna

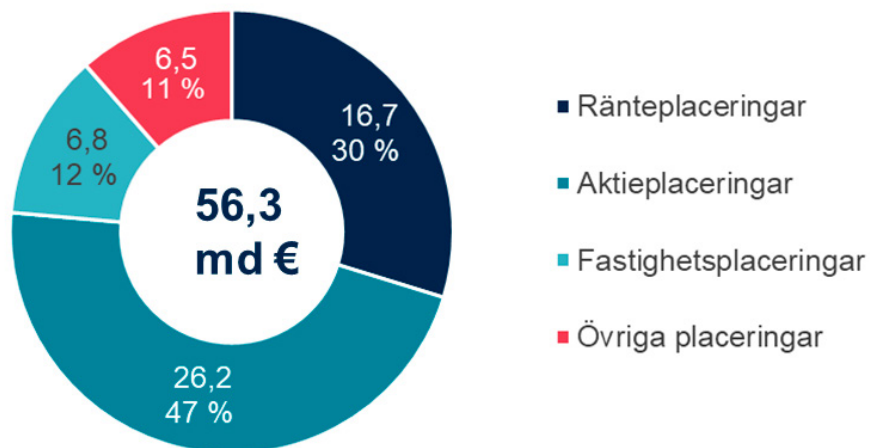

Intäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde

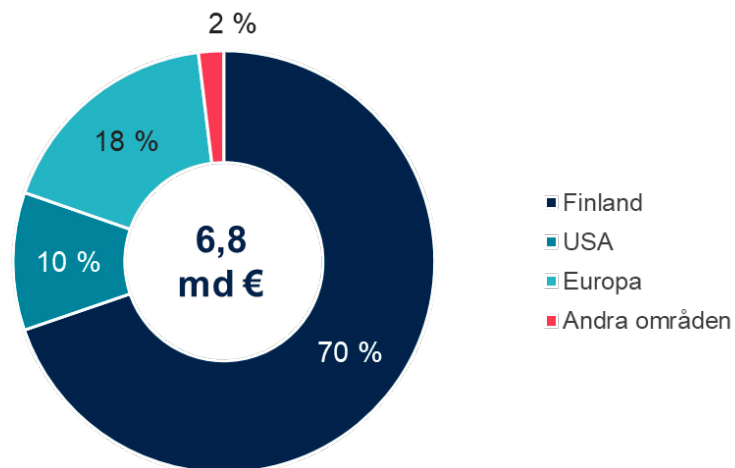

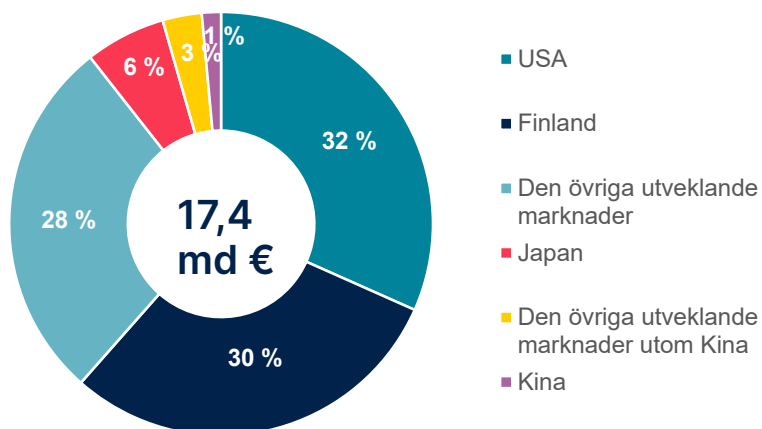
Fördelningen av placeringarna

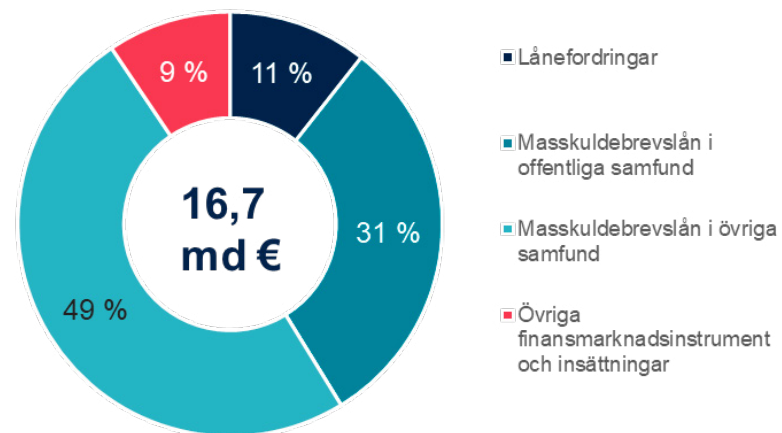
Fastighetsplaceringar per område

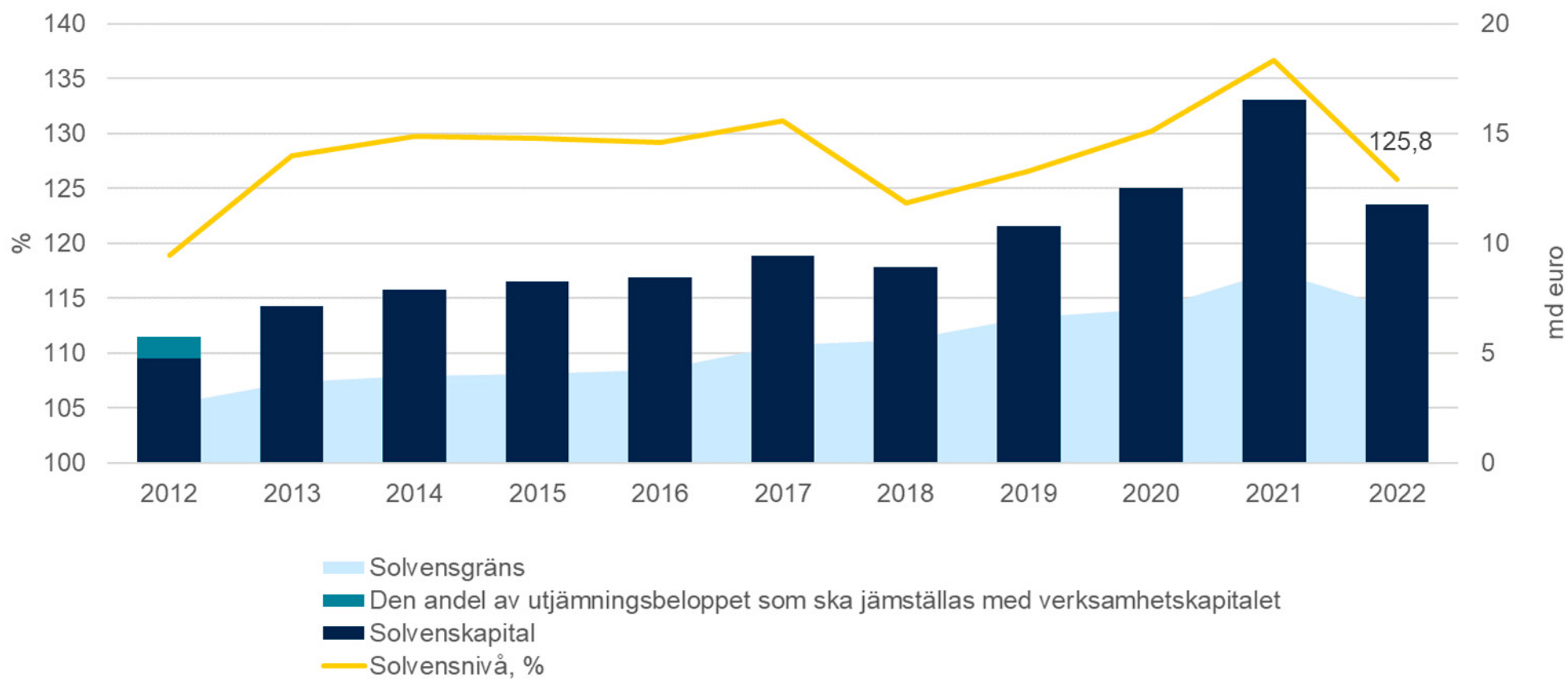
Noterade aktier per område

Renteplaceringar enligt tillgångslag

Solvens

Solvensen beskriver vår förmåga att klara de risker som är förknippade med skötseln av pensionsskyddet och pensionstillgångarna. Således inverkar solvensen, dvs. vår förmåga att möta placeringsriskerna, också på hur mycket av överskottet från vår verksamhet som vi kan återbära till arbetsgivarna.

Miljö (E)

Kuva: Lassi Antila

Miljön är en väsentlig del av vårt ansvarsfullhetsarbete

Miljöfrågorna utgör en väsentlig del av vårt ansvarsfullhetsarbete, av vilka de viktigaste är påverkan på klimatförändringen och förlusten av den biologiska mångfalden. Vi har ställt upp mål för att stävja klimatförändringen och för att trygga naturens mångfald.

Klimat

Klimatpåverkan av Ilmarinens egen verksamhet

Vi strävar efter att handla aktivt för att stävja klimatförändringen även i vår egen verksamhet och inte enbart indirekt via vår placeringsportfölj. Vi kräver att våra placeringsobjekt har klimatmål och att de rapporterar om sin klimatpåverkan. Således gör vi det också själva.

Vårt mål är att beakta miljöpåverkan i vår egen verksamhet med början från klimatförändringen. Vi inledde en utredning om utsläppen från vår verksamhet och utredde utsläppen inom hela vår värdekedja med hjälp av en extern tjänsteleverantör. Vi räknade ut vårt koldioxidavtryck under sammanlagt tre år för att skapa jämförbarhet: 2020, 2021

och 2022. Utifrån arbetet gör vi en klimatrelaterad åtgärdsplan för vår verksamhet och ställer upp mål för att minska klimatpåverkan.

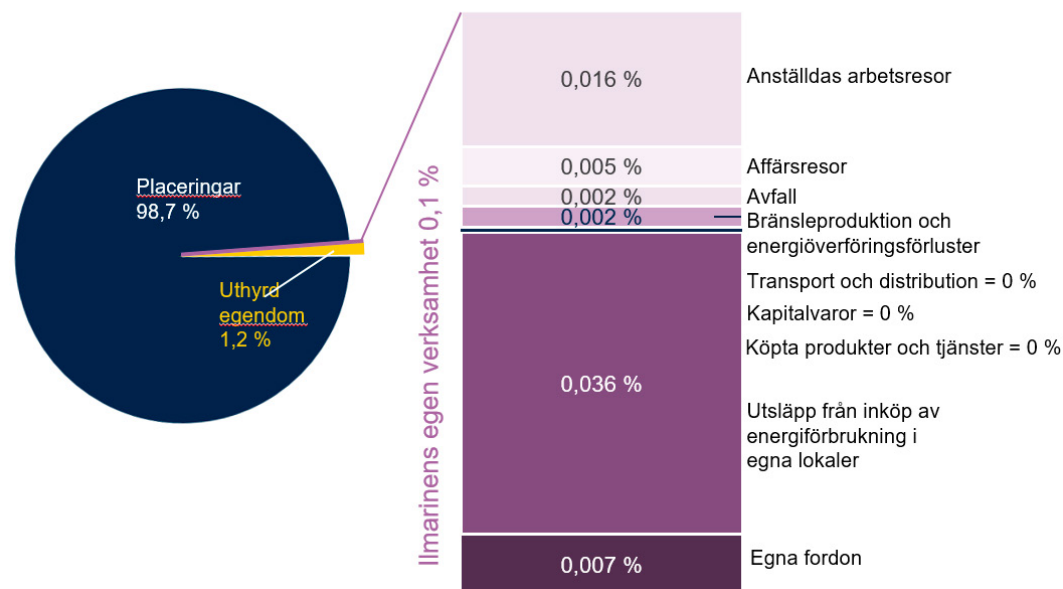
Beräkningen av Ilmarinens koldioxidavtryck gjordes enligt den internationella standarden för redovisning av växthusgasutsläpp (GHG-protokollet). Utgångspunkten för beräkningen var att täckande beakta alla direkta och indirekta växthusgasutsläpp som orsakas av bolagets verksamhet.

Beräkningen av Ilmarinens koldioxidavtryck omfattar:

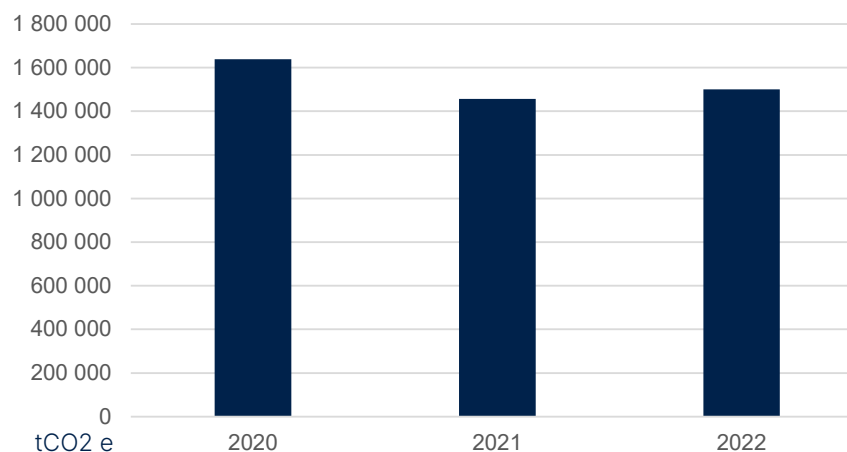
Utsläpp i scope 1, dvs. utsläpp från fordon som inräknas i de direkta utsläppen från den egna verksamheten.

Utsläpp i scope 2, dvs. till energiförbrukningens indirekta utsläpp hör utsläpp från förbrukningen av

Klimatpåverkan av Ilmarinens egen verksamhet

Sammanlagt: Scope 1, 2 och 3

köpt energi i bolagets lokaler.

Utsläpp i scope 3, dvs. till övriga indirekta utsläpp räknades köpta produkter och tjänster, kapitalvaror, bränsleproduktion och energiöverföringsförluster, transport och distribution, avfall som uppstår av verksamheten, affärsresor, de anställdas arbetsresor, uthyrd egendom och placeringar.

År 2022 täcker de direkta utsläppen av Ilmarinens egen verksamhet och utsläppen av

energiförbrukningen 0,05 procent av de totala utsläppen. Största delen av utsläppen, sammanlagt 98,7 procent, ansluter sig till de indirekta utsläppen (utsläppskällor i scope 3) och mer preciserat till placeringarna.

I en jämförelse av de absoluta utsläppssiffrorna under tre år i följd har utsläppen minskat med 8 procent från 2020 fram till 2022. Tack vare användningen av CO₂-fri energi i fastigheterna minskade

de utsläppen från fastigheterna med 58 procent från 2020. Ilmarinens totala utsläpp 2022 var cirka 1 500 310 ton koldioxidekvivalenter (tCO₂ e).

Klimatpåverkan av vår placeringsverksamhet

Jordklotets medeltemperatur har redan nu stigit med 1,2 °C jämfört med den förindustriella eran. Enligt FN:s rapporter framskrider uppvärmningen som bäst fram till gränsen på tre grader, vilket kan ha allvarliga följder. Uppnåendet av målen i klimatavtalet är en brådskande, global utmaning.

Eftersom vårt mål är att placera pensionstillgångarna klimatneutralt fram till utgången av 2035, strävar vi efter att inverka på att koldioxidavtrycket av våra placeringsobjekt minskar. I vår klimatfärdplan för placeringsverksamheten redogör vi för de etappmål, viktigaste åtgärder och uppföljningsmetoder som ska hjälpa oss att uppnå våra mål.

Det enda sättet att minska klimatriskerna är att få till stånd förändringar i realekonomin. Av den anledningen vill vi främja faktiska utsläppsminskningar genom att också placera i företag som verkar inom mer utsläpps-

rika branscher och som deltar i omställningen till en koldioxidsnål ekonomi. För dylika företag är en omställning ovillkorlig för att hela världsekonomin ska kunna lösgöra sig från fossila bränslen.

Då vi placerar i utsläppsrika branscher strävar vi efter att välja de bästa bolagen inom branschen utifrån koldioxidrisken. Vi anser att vi som ägare får till stånd mer faktiska utsläppsminskningar genom att utöva påverkan på företagen än genom att sälja placeringsobjekten direkt ur placeringsportföljen. Närmare information om klimatprinciperna för våra placeringar finns i [våra principer för ansvarsfulla placeringar \(pdf\) på finska](#).

Vi rapporterar mer omfattande om de klimatrelaterade riskerna och möjligheterna i anslutning till placeringsverksamheten [under TCFD](#).

Så här inverkar klimatförändringen på placeringarna

Vi anser att klimatförändringen

- har förändrat och fortfarande kommer att förändra ekonomiernas och företagens verksamhetssätt
- genom konkreta konsekvenser försvagar företagens affärsmöjligheter t.ex. i form av extrema väderleksförhållanden
- medför betydande förändringar i placeringsobjektens värde. De ambitiösa utsläppsminskningarna skapar nya affärs- och placeringsmöjligheter t.ex. då det gäller koldioxidsnål teknologi och i anslutning till minskningen och anpassningen till klimatförändringen.
- öppnar möjligheter till en hållbar tillväxt vid omställningen till en koldioxidsnål ekonomi.

Inverkan på den byggda miljön

GRESB-hållbarhetsanalys i bruk för internationella fastigheter

Det var den andrnga gången vi deltog i GRESB-bedömningen (Global Real Estate Sustainabi-

lity Benchmark) vad gäller dess direkta internationella fastighetsplaceringar. Det utvärderade fastighetsinnehavet innehöll 18 kontorsfastigheter, det vill säga så många som 2021. De har ett sammanlagt värde på cirka tre miljarder euro. För andra året i rad, vi fick fyra stjärnor av fem i bedömningen. Poängen gick från 82 till

86 av hundra möjliga. Den redan goda bedömningen förbättrades under det andra utvärderingsåret. Vi placerade oss till bästa kvartalet i jämförelsegruppen.

GRESB är en investerarsammanslutning som erbjuder sina medlemmar en möjlighet att mäta, benchmarka och utveckla sitt fastighetsinnehav i en mer

ansvarsfull riktning. GRESB har mer än 170 institutionella investerarmedlemmar och dess hållbarhetsdata täcker infrastruktur- och fastighetstillgångar till ett värde av ca 6 000 miljarder euro.

GRESB-bedömningen täcker omfattande olika hållbarhetsdimensioner allt från ledningen av ansvarsfullheten på bolagsnivå till samarbetet med intressentgrupper och en miljöeffektiv fastighetsportfölj. GRESB-bedömningen görs globalt varje år och 2022 deltog över 1 500 aktörer från 66 olika länder i den. Bedömningen grundar sig på rapporteringsåret 2021.

Placeringsverksamhetens klimatavtryck

	2022	2021
Den högsta klimatrisknivån är högst 30 procent av placeringsobjektens verksamhet. Målet är 10 procent före år 2025.	20 %	20 %
Energisparåtgärdernas beräknade inverkan (TETS ja VAETS), fastigheter MWh/år	1 010	1 616

I tabellen ovan hänvisar TETS och VAETS till arbets- och näringsministeriets energieffektivitetsavtal som vi har åtagit oss.

Nyckeltal för fastigheterna

	2022	2021
Kundernas totala tillfredsställelse med de uthyrda kontorslokalerna	4,06	4,1
Total tillfredsställelse med fastighetsunderhållet	4,26	4,2
Kundernas totala tillfredsställelse med uthyrningen, affärslokaler	4,06	3,91
Färdigställda hem (bostäder)	115	194
Hinderslöshetsbesiktningar i Ilmarinens bostäder	0	54
Hinderslöshetsbesiktningar i affärslokaler	1	-
Total tillfredsställelse med uppförandet av fastigheterna	4,45	4,2

Inom byggnationen använder vi cirkulärekonomiska material

Vi integrerar mål som rör klimatet, cirkulärekonomi och naturens biodiversitet i byggnationen. De viktigaste synvinklarna i vårt planeringsprogram är återvinning och planering av nollavfall, hållbarhet på systemnivå, dvs. bland annat utbytbara reservdelar samt produktion och användning av förnybar energi. En hållbar cirkulärekonomi kan inte uppnås utan förnybar och ren energi.

I samarbete med aktörerna inom hela värdekedjan strävar vi

Vattenintesisiteten i fastigheter

	2022	2021
Vattenförbrukningen i bostäderna m ³ /m ² /år	0,97	1,16
Vattenförbrukningen i affärslokalerna m ³ /m ² /år	0,21	0,16
Vattenförbrukningen i de utländska affärslokalerna m ³ /m ² /år	0,32	0,37

efter att utveckla de bästa lösningarna med tanke på klimatutsläppen under projektens hela livscykel. Avgörande är ett gott samarbete med myndigheter, byggföretag, planerare och konsulter. I alla upphandlingar inom byggnationen framhäver vi målen för ett hållbart, ansvarsfullt och koldioxidsnålt byggande.

Vi har också ett nära samarbete med materialleverantörerna för att hitta koldioxidsnåla material. Vi använder cirkuläreconomiska material alltid då det är möjligt, t.ex. spill-, överlopps- och rivningsmaterial. Spillmaterial kallas sådana produkter som blir överflödiga vid byggprojekten. Företagen utvecklar nya cirkuläreconomiska produkter och breddar sina utbud. Detta gör det lättare att välja bort så kallat jungfruligt byggnadsmaterial.

De nuvarande cirkuläreconomiska lösningarna behöver ännu utvecklas och utvidgas för att kunna användas i stor skala. Enskilda leverantörer kan inte ensamt lösa detta: för att skapa innovativa lösningar som allmänt börjar tillämpas krävs samarbete mellan samhällsaktörerna samt smarta bestämmelser och ramverk. De koldioxidsnåla materialen ska alltid också vara sunda, trygga, hållbara och ekonomiska.

Energi-intesisiteten i fastigheter

	2022	2021
Energiförbrukningen i bostäder kWh/m ² /år	118,7	132,8
Energiförbrukningen i affärslokaler kWh/m ² /år	194,8	184,8
Energiförbrukningen i utländska affärslokaler kWh/m ² /år	155,8	172,9

Taxonomirapportering

Taxonomin, dvs. klassificeringssystemet för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter, är en del av EU:s reglering om hållbar finansiering. Genom taxonomin strävar man efter att öka marknadsaktörernas gemensamma förståelse för vad som är hållbara ekonomiska verksamheter. Om taxonomin lyckas med sitt mål, hjälper den marknadsaktörerna att identifiera och jämföra hållbara placeringsobjekt på ett enhetligare sätt än tidigare.

Rapporteringskyldigheten enligt taxonomin gäller också arbetspensionsförsäkringsbolag. Enligt klassificeringen i artikel 8 i taxonomiförordningen ((EU) 2020/852) hör arbetspensionsbolag till kategorin icke-finansiella företag, och således rapporterar de av den lagstadgade delen som omfattas av taxonomin endast om fastighetsaffärsverksamheten. Rapporteringen om fastighetsaffärsverksamheten gäller endast förvärv och ägande av byggnader. Arbetspensionsbolagen bedriver affärsverksamhet endast i ägarsyfte, dvs. omsättning bildas endast via ägande.

Ekonomiska verksamheter är

förenliga med taxonomikraven då dessa tre kriterier uppfylls:

1. de i betydande grad främjar minst ett av de sex miljökraven
2. de inte orsakar betydande skada för de andra miljömålen (Do No Significant Harm, DNSH-kriterierna)
3. de utförs i överensstämmelse med de minimiskyddsåtgärder som fastställs i FN:s, OECD:s och ILO:s etiska arbets- och människorättsprinciper (Minimum Social Safeguards, MSS)

Tekniska granskningskriterier

För ekonomiska verksamheter som hör till kategorin förvärv och ägande av byggnader används följande tekniska granskningskriterier för bedömning av väsentliga bidrag till begränsningen av klimatförändringen och väsentliga bidrag till anpassning till klimatförändringen: Väsentliga bidrag till begränsningen av klimatförändringen

- Byggnader som färdigställts före den 31 december 2020
  - byggnader som har ett energieffektivitetsintyg av minst klass A
  - byggnaden ingår i de 15

procent av det nationella eller regionala byggnadsbeståndet som hör till den bästa energieffektivitetsklassen

- I fråga om byggobjekt som färdigställts efter den 1 januari 2021 följer vi villkoren i de tekniska granskningskriterierna.

Väsentliga bidrag till anpassning till klimatförändringen

- Bedömning av klimatrisker och -sårbarheter

Om bokslutet inte innehåller någon listning om hur bolaget placerar sig vad gäller energieffektiviteten, används enbart intygen över energieffektiviteten som tekniska granskningskriterier.

Om samma fastighetsobjekt består av flera byggnader i olika energiklasser, används energiklassen enligt det lägsta kriteriet som hela objektets energiklass.

Objekt under uppförande klassas så att de omfattas av taxonomin, men eftersom någon energieffektivitetsklass inte finns att tillgå, beaktas de inte i klassificeringen av objekt som är förenliga med taxonomin.

Granskningen och rapporteringen av hur väl Ilmarinen uppfyller de tekniska gransk-

ningskriterierna i EU-taxonomin har genomförts av Raksystems. I utredningen granskades EU-taxonomikriterierna för Ilmarinens inhemska fastigheter och fastighetsbolag (116 st.) enligt kraven för befintliga fastigheter. Ett undantag utgör tre stycken objekt som färdigställdes efter den 1 januari 2021, vilka granskas enligt kriterierna för nybyggnader.

Kriterierna Orsakar inte betydande skada

Enligt stycke 7.7 i bilaga II till kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 Förvärv och ägande av byggnader (s. 323–324), tillämpas kriterierna Orsakar inte betydande skada för en begränsning av klimatförändringen genom att ta ställning till att byggnaderna inte används för anskaffning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen. Eftersom anskaffning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen inte hör till arbetspensionsbolagens verksamhetsområde, tolkar vi det så att kriterierna inte tillämpas på arbetspensionsbolag.

Enligt stycke 7.7 i bilaga II till

kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 Förvärv och ägande av byggnader (s. 132), tillämpas kriterierna Orsakar inte betydande skada för anpassning till klimatförändringen, om verksamheten uppfyller de krav som framförs i tillägg A till bilagan i förordningen via påverkan på klimatriskerna. Kriterierna för en betydande anpassning till klimatförändringen uppfylls inte, eftersom de klimatriskutredningar som kriterierna Orsakar inte betydande skada förutsätter inte har gjorts för en enda fastighet.

Social hållbarhet på miniminivå

Enligt arbetspensionsbolagens tolkning gäller rapporteringskravet i taxonomin endast affärsverksamheten förvärv och ägande av byggnader och bolagen upprättar ingen separat analys över den sociala hållbarheten på miniminivå för fastighetsaffärsverksamheten, utan analysen görs för hela affärsverksamheten. Enligt vår tolkning uppfylls kravet på social hållbarhet på miniminivå inte helt för hela vår affärsverksamhet, vilket innebär att vi inte rapporterar om verksamheter som är förenliga med taxonomin, utan endast om de verksamhe-

ter som omfattas av taxonomin. I fortsättningen kommer vi att vidta åtgärder för att uppfylla social hållbarhet på miniminivå och för att utreda människorättsriskerna och -konsekvenserna av vår verksamhet.

Vår taxonomirapportering omfattar således endast de tekniska granskningskriterierna för bedömning av väsentliga bidrag till begränsning av och anpassning till klimatförändringen. Om kriterierna Orsakar inte betydande skada och den sociala hållbarheten på miniminivå helt uppfylldes, skulle den affärsverksamhet som omfattas av taxonomiklassen förvärv och ägande av byggnader vara 18 procent vad gäller begränsningen av klimatförändringen.

Verksamheter som omfattas av taxonomin och är förenliga med taxonomin

Lagstadgad rapportering

År 2022 var två procent av koncernen Ilmarinens omsättning sådan omsättning som omfattades av taxonomin enligt EU:s taxonomiförordning, 69 procent av koncernen Ilmarinens kapitalutgif-

	Omfattas av taxonomin (%)	Är förenlig med taxonomin (%)
Fastighetsverksamhet		
Omsättning	2 %	0 %
Driftsutgifter	2 %	0 %
Kapitalutgifter	69 %	0 %

ter omfattades av taxonomin och 2 procent av koncernen Ilmarinens driftsutgifter omfattades av taxonomin.

De viktigaste resultatindikatorblanketterna presenteras som bilagor till verksamhetsberättelsen.

Frivillig rapportering

Kategorin icke finansiella företag är inte som sådan tillämplig på ett arbetspensionsbolag och den ger således inte en rättvisande helhetsbild. Med tanke på arbetspensionsbolagets verksamhet är upplysningen om hur stor andel av omsättningen som omfattas av taxonomin utgör av placeringstillgångarna viktigare än den lagstadgade taxonomirapporteringen. Således rapporterar Ilmarinen även frivilliga uppgifter om den placeringsverksamhet som omfattas av taxonomin.

Rapporteringen gäller i detta

skede direkta noterade aktier, direkta företags obligationer, indirekta noterade aktier och indirekta företagsobligationer. I dessa tillgångsklasser var den andel som omfattas av taxonomin enligt EU-förordningen 25 (24) procent vad gäller begränsningen av klimatförändringen och 26 (25) procent vad gäller anpassningen till klimatförändringen. Uppgifterna har räknats med hjälp av uppgifter från en utomstående tjänsteleverantör på så sätt att Ilmarinens taxonomirapportering grundar sig på FactSets hierarki av kategorier. I den fastställs hur stor andel av bolagets verksamhet som omfattas av taxonomin via omsättningen samt via en sektor- och aktivitetsanalys.

Beräkningsformlerna och tabellerna för taxonomirapportering beskrivs i avsnittet "Rapporteringsprinciper".

Klimatrelaterade risker och möjligheter enligt TCFD

Klimatförändringen är en av de största kriserna i vår tid och den har omfattande konsekvenser för ekonomin och affärsverksamheten även då det gäller placeringsportföljerna. Därför är det viktigt för institutionella investerare såsom Ilmarinen att identifiera och hantera de klimatrelaterade riskerna och möjligheterna. I det följande avsnittet rapporterar vi närmare om de klimatrelaterade riskerna och möjligheterna i anslutning till Ilmarinens verksamhet.

Bolagsstyrning (G)

Styrelsen godkänner principerna för ansvarsfulla placeringar, i vilka det redogörs för placeringarnas miljöprinciper och de klimatprinciper som anknyter till dem. Vi presenterar resultaten av klimatarbetet för styrelsen minst en gång om året som en del av rapporteringen och godkännandet av prin-

ciperna. Styrelsen har godkänt vårt mål att uppnå klimatneutralitet fram till utgången av år 2035. I styrelsens revisionsutskott behandlar vi klimatrelaterade risker och möjligheter som inverkar på allokeringen som en del av risk- och solvensbedömningen.

Ansaret för genomförandet och övervakningen av ansvarsfulla placeringar ankommer på vår ledningsgrupp för ansvarsfulla placeringar, som sammanträder minst en gång varje kvartal. Ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar ger råd och fastställer på vilket sätt de klimatrelaterade riskerna och möjligheterna integreras som en del av placeringsbesluten och följer upp genomförandet i praktiken. Ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar ställer även upp etappmål för att uppnå målet om klimatneutralitet. Till ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar hör verkställande

direktören, placeringsdirektören, direktören för ansvarsfulla placeringar samt andra personer ur Ilmarinens ledningsgrupp, placeringslinje, juridiska funktion och kommunikation.

Direktörerna för de olika tillgångsklasserna, såsom aktieplaceringsdirektören och fastighetsplaceringsdirektören ansvarar för det praktiska genomförandet av ansvarsfulla placeringar. Ansvarsfullheten är en del av alla våra placeringsbeslut.

Strategi (S)

Klimatförändringen är en betydande och väsentlig risk för världsekonomin. Det är fråga om en systematisk risk, som kan ha konsekvenser för placeringsportföljerna oberoende av tillgångslag, bransch eller geografiskt område. Klimatförändringens ekonomiska konsekvenser kan variera i fråga om tidpunkt, storlek och

riktning.

Vi har i omfattande grad spridit våra placeringar och vår placeringshorisont är lång. På så sätt är det avgörande viktigt för oss att förstå klimatförändringens eventuella konsekvenser för våra placeringar särskilt på medellång och lång sikt.

Omställningsrisk

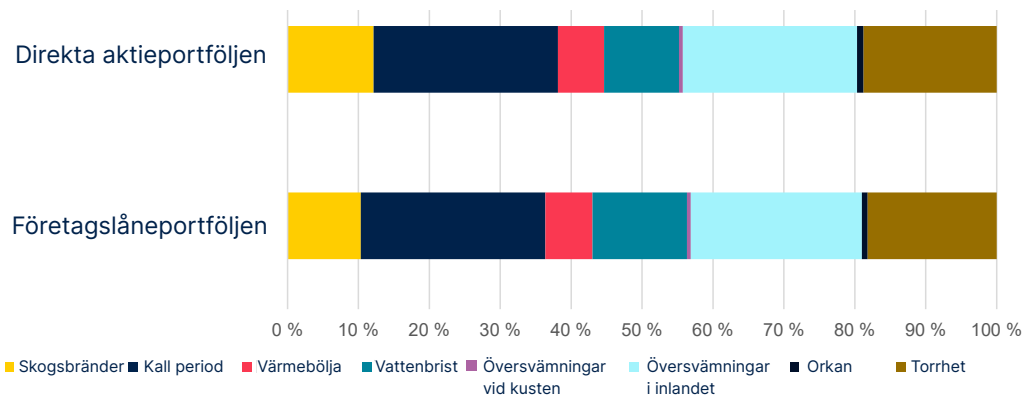
Omställningsrisker uppstår i samband med övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Omställningsrisker är bland annat politiska risker och lagstiftningsrisker, risker i anslutning till förändringar på marknaden och i teknologin samt anseenderisker.

Fysisk risk

De fysiska riskerna i anslutning till klimatförändringen som riktar sig mot placeringsportföljen kan t.ex. vara plötsliga fenomen eller nya

Den fysiska riskens relativa andelar

fenomen som uppstår så småningom, dvs. akuta eller kroniska klimatrisker. Exempel på fysiska risker är stormar och översvämningar samt lokala klimatförändringar i t.ex. nederbörden eller temperaturen. De fysiska riskerna inverkar på företagen på många sätt, t.ex. i form av produktionsavbrott och störningar i produktionskedjan. Analysen av fysiska risker är tillsvidare nytt och i det här skedet granskar vi risken såsom riktgivande information på portföljnivå.

Av de fysiska riskerna som modelleras utifrån våra portföljer för direkta noterade aktier och företagsobligationer var vågor av kyla

och översvämningar de största källorna till fysiska klimatrisker. Även torka, terrängbränder och brist på vatten var betydande riskkällor. Bristen på vatten hade inte längre lika stor roll som källa till en fysisk klimatrisk som året innan. Förändringarna i risktema mellan olika rapporteringsår beror för närvarande typiskt på att tjänsteleverantörerna utvidgar omfattningen av sin information och på mer utvecklade bedömningsmetoder.

Ansvarsfullhet i indexlösningarna

Vi har redan under en lång tid använt ESG-jämförelseindex i

våra aktieplaceringar, men de räcker inte till för att styra vår portfölj mot klimatneutralitet fram till utgången av 2035. Sålunda fattade vi 2022 beslut om att från ingången av 2023 ta i bruk en indexfamilj som allt bättre beaktar klimatperspektivet i våra aktieplaceringar. Ilmarinen deltar i utvecklandet av den nya MSCI Climate Action-indexfamiljen, där bolagen poängsätts utifrån klimatkriterier där man samtidigt beaktar kraven i de allmänna ESG-kriterierna.

Metoden går ut på att ställa bolagen inom varje bransch i rangordning utifrån klimatkriterierna. Som kriterier vid bedömningen av klimatpåverkan används inte enbart utsläppsintensiteten, utan metoden beaktar även klimatmålen, positiva klimatlösningar och huruvida företaget har tagit hänsyn till klimatriskerna. I indexet inkluderas den hälften av bolagen som numerärt är bättre inom varje bransch.

Då det gäller masskuldebrevslån tog vi år 2022 i bruk ESG-jämförelseindexet för tillväxtmarknaden och vi beredde införandet av ESG-jämförelseindexet för den utvecklade marknaden från ingången av 2023.

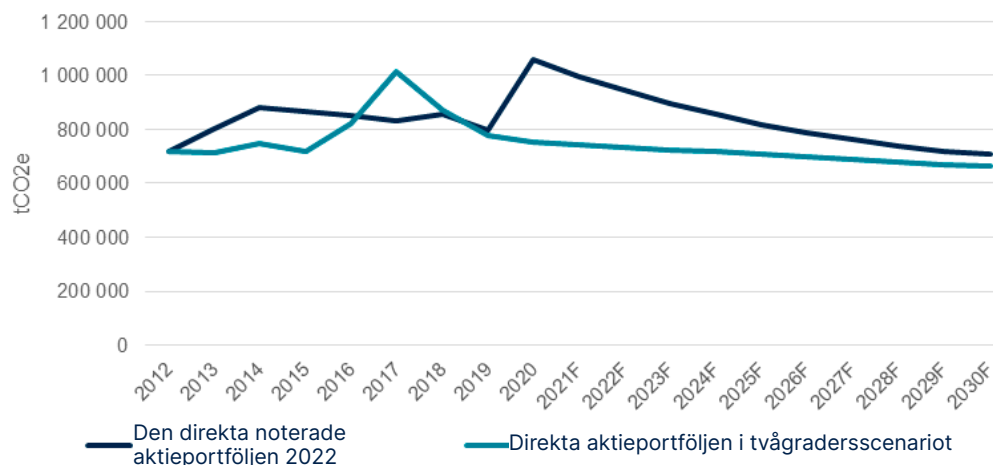
Scenarioanalys

Ett sätt att granska utvecklingen av portföljens klimatmål är att använda en scenarioanalys enligt tvågradersmålet i Paris klimatavtal. Informationen är riktgivande, eftersom beräkningsmodellerna hela tiden utvecklas.

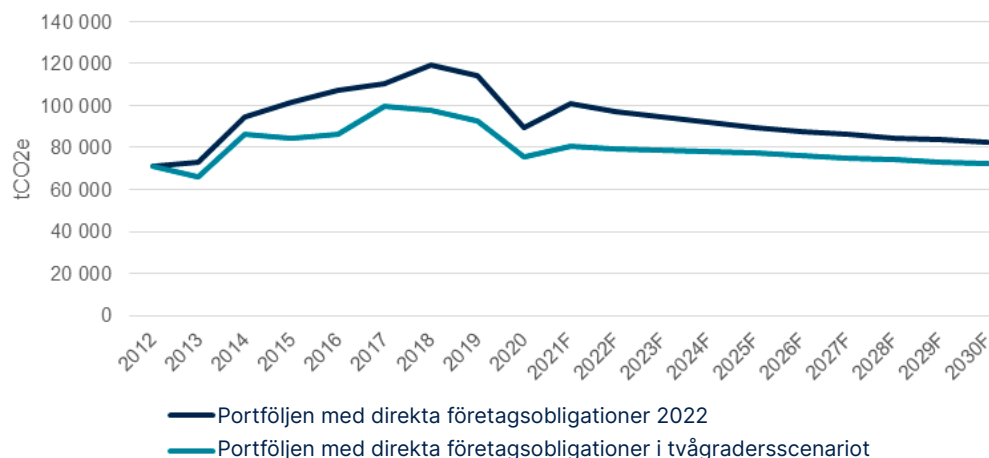
Analysens täckning i portföljen med noterade aktier är ca 97 procent, och i portföljen med företagsobligationer endast ca 78 procent. Den låga täckningen i portföljen med företagsobligationer förklaras av andelen onoterade företag av emittenterna i portföljen och av att informationen om onoterade bolag är mindre omfattande. Vi förväntar oss att uppgifternas kvalitet kommer att förbättras ytterligare under kommande år och därför vill vi redan nu följa både beräkningsutvecklingen och de riktgivande resultaten.

I vår klimatfärdplan strävar vi efter en portfölj enligt tvågradersscenariot för direkta noterade aktieplaceringar och företagsobligationer fram till utgången av 2025. År 2022 översteg den direkta noterade aktieportföljen tvågradersscenariot med 11

Utsläppsutvecklingen i förhållande till tvågradersscenariot 2012–2030: portföljen med direkta noterade aktieplaceringar

Utsläppsutvecklingen i förhållande till tvågradersscenariot 2012–2030: Portföljen med direkta företagsobligationer

procent (15 % år 2021, 20 % år 2020). Portföljen fortsatte att bli allt bättre i linje med målen i Ilmarinens klimatfärdplan. Portföljen med företagsobligationer översteg tvågradersscenariot med 17 procent år 2022, vilket innebär en liten försvagning jämfört med år 2021 (15 procent år 2021, 22 procent år 2020). Portföljen med företagsobligationer är till sin storlek betydligt mindre än den direkta noterade aktieportföljen och således mer utsatt för enskilda förändringar.

Fossila bränslen och förnybar energi

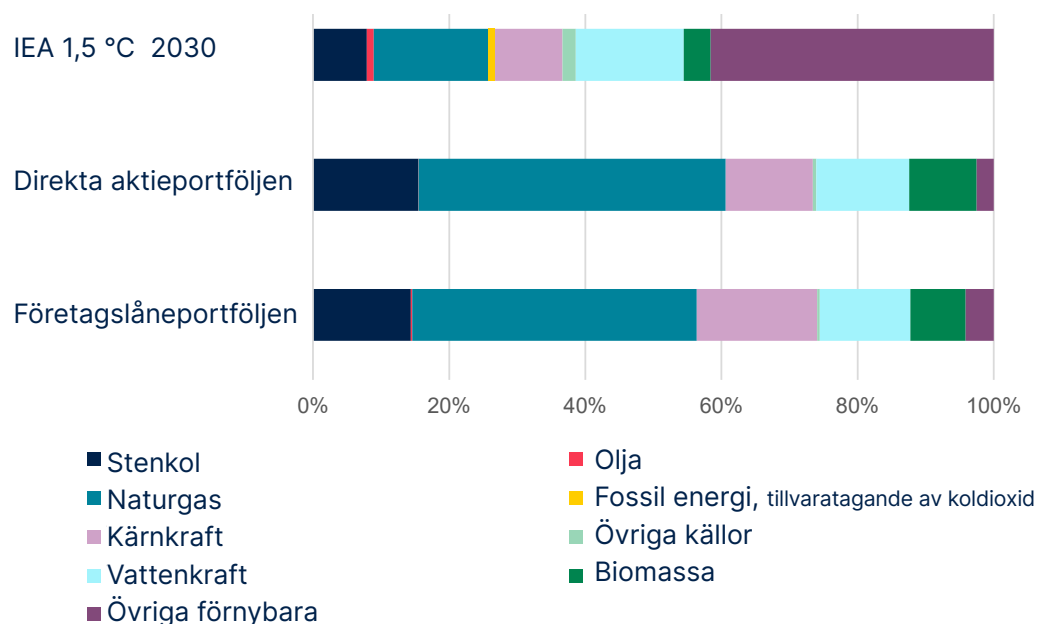
I enlighet med vår klimatfärdplan har vi ur våra portföljer med direkta noterade aktieplaceringar och företagsobligationer uteslutit företag som gör nya investeringar i stenkolsbaserad energiproduktion eller i brytning av energikol för energibruk. Vi hade inga sådana placeringar 2022, vilket överensstämmer med målet i klimatfärdplanen. I sin helhet uppgick placeringarna i stenkolsbaserad energiproduktion till 0,24 procent (0,36) i den direkta noterade aktieportföljen och till 0,13 (0,10) procent i portföljen med direkta företagsobligationer.

Målet i Ilmarinens klimatfärdplan är att minst 40 procent av portföljens energiproduktion är förnybar energi fram till 2030. År 2022 sjönk andelen förnybar energi av portföljens energiproduktion (GWh) till ca 26 procent både i den direkta noterade aktieportföljen (38 procent) och i portföljen med direkta företagsobligationer (37 procent). Andelen kraftproduktion som grundar sig på vind- och solkraft samt på tidvatten och jordvärme ökade, men särskilt andelen biomassa i energiproduktionen minskade avsevärt.

Målet för Ilmarinens direkta noterade placeringar för 2030 är att det inte ska finnas energiproduktion som grundar sig på stenkol i portföljen. År 2022 var andelen energiproduktion som grundar sig på energikol av kraftproduktionen (GWh) ca 15 procent (10 procent). Vi har identifierat de bolag som använder stenkol i sin energiproduktion med störst betydelse för vår portfölj och vi för en aktiv dialog med dem utifrån målen i vår klimatfärdplan.

Den internationella energiorganisationen IEA har upprättat en bedömning av på vilket sätt energi globalt borde produceras för

Energiproduktionen i förhållande till 1,5-gradersscenariot

att uppvärmningen ska hållas på 1,5 grader. På den nedan stående bilden beskrivs IEA:s bedömning av energiproduktionens relativa andelar för 2030 samt energiproduktionsformerna i Ilmarinens portfölj för direkta noterade aktier och företagsobligationer 2022.

Riskhantering (R)

Vi använder två olika betraktelsesätt för att analysera klimatriskerna:

1. **Top down:** bedömning av kli-

matpåverkan på makroekonomisk nivå – tillgångsslag, branscher, geografiska områden

2. **Bottom-up:** bedömning av klimatkärl påverkan på enskilda placeringsobjekt

I top-down-modellen på mikronivå bedömer vi på vilket sätt olika på förhand fastställda klimatkärländringsscenarioer inverkar på ekonomin och kapitalmarknaden. Top-down-klimatscenarioanalysen är ett helhetsbetonat betraktelsesätt som hjälper till att

bedöma klimatriskerna förknippade med till exempel portföljens avkastningar och solvens med olika tidsspann. Detta är avgörande viktigt för placerare som vill trygga portföljens förmåga att skapa värde genom att beakta klimatkärländringen i sina placeringsbeslut.

Beträffande noterade värdepapper kan vi med hjälp av bottom-up-modellen mäta historiska och framåtblickande klimatrisker även för enskilda placeringsobjekt. Genom att analysera historisk data, såsom data om koldioxidavtrycket i enskilda företag, får vi information om mängden växthusgasutsläpp i placeringsportföljen. Koldioxiddata, såsom absoluta växthusgasutsläpp, kan normaliseras med ett ekonomiskt nyckeltal, till exempel med omsättningen eller företagets värde. Detta gör det möjligt att analysera data om koldioxidintensiteten och att t.ex. jämföra företag eller placeringsportföljer. Dessutom kan vi analysera många andra synvinklar, t.ex. beroendet av fossila bränslen. På så sätt får vi en bättre uppfattning om exponeringen för affärsverksamhet som eventuellt är utsatt för så kallade stranded asset-risker. Sådana

kan realiseras i samband med omställningen till en koldioxidsnål ekonomi.

I den framåtblickande analysen på portföljnivå bedöms bland annat om utsläppsutvecklingen är i linje med tvågraders- eller 1,5-gradersmålet enligt Paris klimatavtal. Bottom-up-analyserna är beroende av tillgångsslag. Vad gäller till exempel inhemska direkta fastighetsplaceringar uppskattar vi koldioxidavtrycket under de enskilda byggnadernas livscykel redan i byggskedet.

Vi strävar efter att påverka våra placeringsobjekt så att de beaktar klimatriskerna i sin verksamhet. Ett sätt att hantera klimatriskerna är också att i sista hand avstå från placeringsobjektet. Det innebär att vi avstår från stenkols- och fossilberoende bolag som inte beaktar klimatriskerna i sin verksamhet. Om bolaget har en för stor eller ohanterbar klimatrisk i förhållande till våra interna principer och/eller om vårt påverkningsarbete inte har gett resultat, kan det leda till att vi säljer placeringsobjektet.

Hantering av klimatriskerna har integrerats som en del av hela bolagets riskhantering

Klimatförändringen kan inverka fundamentalt på den ekonomiska tillväxten samt på ekonomin och placeringsmarknadens lagbundenheter, vilka i och med klimatförändringen kan avvika från det vanliga.

Under 2022 genomfördes i Ilmarinen en simuleringsmodellering, med vilken man försökte bedöma inverkan av klimatförändringens omställningsrisker och fysiska risker på placeringsintäkterna och vidare på solvensen på lång sikt. Klimatscenerierna visar på tänkbara förändringsvägar som underlag för klimatåtgärderna. Den nuvarande situationen jämfördes med tre olika klimatscenerier: scenariot med systematisk omställning (Paris orderly pathway), scenariot med plötslig omställning (Paris disorderly pathway), scenariot med växthusgasutsläpp (failed transition pathway). Det framgick att inverkan var negativ oberoende av klimatscenario. Framför allt har en klimatuppvärmning på över 1,5 celsiusgrader en avsevärd betydelse för solvensen på lång sikt

(scenarierna för plötslig omställning och växthusgasutsläpp). Resultaten innehåller emellertid ännu i detta skede betydande osäkerhet, eftersom de modeller med vilka klimatförändringens inverkan på placeringarnas marknadsvärden bedöms innehåller betydligt fler antaganden och sämre undersökta historiska samband än de traditionella ekonomiska modellerna.

Mätare och mål (M)

Beräkningssätt och beräkningens omfattning

Vi använder externa tjänsteleverantörer i analysen av klimatrelaterade risker och möjligheter både på bolags- och portföljnivå. Detta innebär både en tillbakablickande analys, av t.ex. koldioxidavtrycket, och en framåtblickande analys, t.ex. scenariomodeller som bygger på tvågradersmålet samt en bedömning av omställningsrisker och fysiska risker. Siffrorna för 2022 har på samma sätt som året innan räknats av S&P Trucost. I beräkningen har branschspecifika medeltal använts, om det inte finns offentliga, bekräftade

uppgifter om placeringsobjektets utsläpp att tillgå. I bedömningen av de klimatrelaterade riskerna och möjligheterna använder vi även information som tas fram av olika tjänsteleverantörer.

Vi har tillgång till omfattande information om våra placeringars klimatrisker. Vi publicerar koldioxidavtrycket både av våra direkta och indirekta noterade aktieplaceringar och företagsobligationer (scope 1 och 2). Vi publicerar även koldioxidavtrycket av våra statslån. Därtill rapporterar vi i omfattande grad om t.ex. våra fastighetsplaceringars miljöpåverkan.

År 2022 var andelen företag som rapporterade om sina växthusgasutsläpp i vår direkta noterade aktieportfölj sammanlagt 88 (86) procent. I företagsobligationsportföljen var andelen 79 (67) procent. Andelen rapportörer ökade från året innan.

Färdplanerna stakar ut vägen till en koldioxidneutral placeringsportfölj

Färdplanerna hjälper oss att uppnå målet om en klimatneutral placeringsportfölj fram till utgången av 2035. Den första klimatfärdplanen omfattade åren

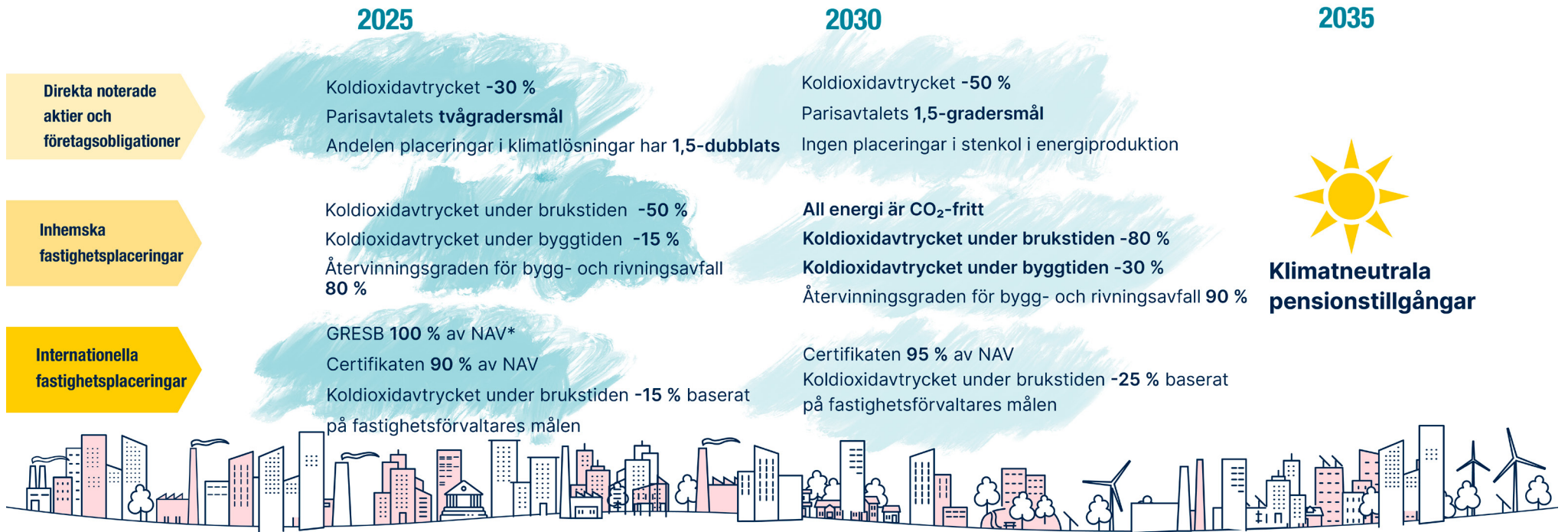
2016–2020. År 2021 upprättades motsvarande färdplaner för direkta noterade aktier och inhemska fastigheter. År 2022 utvidgade vi vår klimatfärdplan genom att ställa upp mål och mätare för två nya tillgångsklasser: företagsoptioner och internationella fastigheter.

[Ilmarinens klimatfärdplan 2022 \(ilmarinen.fi, på finska\)](https://ilmarinen.fi/pa_finska)

Utöver de nya tillgångsklasserna som lades till gjorde vi även uppdateringar i den gällande färdplanen. Vi lade till en kort beskrivning av koldioxidavtrycket och uppdaterade vår röstningspraxis i miljöfrågor på bolagsstämmorna. Vi precisade också beskrivningen av klimatpåverkan. I färdplanen för inhemska fastigheter lade vi till redan genomförda åtgärder och tidigare mål angående miljöcertifikaten: vårt nya mål är att alla kontorsbyggnader är LEED Volume-certifierade fram till år 2025. Vårt tidigare mål var fram till år 2030.

Vi kommer att lägga till nya tillgångsklasser under kommande år och uppdatera målen vartefter vi inhämtar ny information.

Vi investerar i en hållbar framtid – klimatneutrala pensionstillgångar 2035

Tidigare åtgärder

KLIMATFÄRDPLAN 2021–2035

Principer för ansvarsfulla placeringar 2006

Klimatfärdplan 2016–2020

TCFD-rapportering 2019

2021 Bolaget förbinder sig att följa IIGCC:s Paris Aligned Investment Net Zero Asset Owner

Placeringsportföljen har utslutit bolagen som **använder stenkol i sin energiproduktion eller planerar nya investeringar i energi som produceras med stenkol.**

CO₂-fri elektricitet i inhemska fastigheter

Vi stödjer övergången till ett koldioxidsnålt samhälle genom **att stärka påverkningen, ägarstyrningen och samarbetet**

Vi stärker vår klimatkunskand och tar klimatmålen med som **en del av ersättningen**

Vi tar klimatriskerna in i avkastnings prognoserna och solvensbedömningarna på lång sikt.

Vi utvecklar färdplanerna fortlöpande och utvidgar även till andra tillgångsslag.

(*) NAV = Net Asset Value, som beskriver fastighetens värde minus nettoskuld. Regeln gäller inte för alla partners, till exempel familjeföretag, där resurserna är knappare.

ILMARINEN

Vi investerar i en hållbar framtid – klimatneutrala direkta noterade aktier och företagsobligationer 2035

Inga placeringar i **oljesand eller oljeborrning** i arktiska områden: högst 0,1 % av omsättningen i portföljen

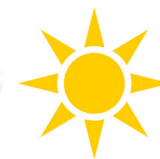
Parisavtalets **tvågradersmål**

Koldioxidavtrycket **-30 %**
Andelen placeringar i klimatlösningar har **1,5-dubblats**

Parisavtalets **1,5-gradersmål**

Koldioxidavtrycket **-50 %**

Minst **40 %** av portföljens energiproduktion ska vara förnybar energi

Klimatneutrala pensions-tillgångar

Ingen placeringar i stenkol i energiproduktion (högst 0,1% av omsättning inom energiproduktionen i portföljen)

2023

2025

2030

2035

Åtgärder som vidtagits

Ilmarinens första klimatfärdplan 2016–2020

Uteslutande

Den direkta noterade aktieportföljen 2021
Företagslåneportföljen 2022

- Vi placerar inte i bolag som planerar nya investeringar i energi som produceras med stenkol
- Företag med mer än 1 % av omsättningen från kolbrytning till energianvändning
- Ytterligare översyn och ytterligare övervakning av sektorer med höga utsläpp.

Åtgärder

Högutsläppssektorer har störst behov och möjlighet att gå mot koldioxidsnåla. Vi utökar vår riskbedömning med höga koldioxidutsläpp genom att sänka gränsgrensarna för andelen koldioxidriskaktiviteter i våra placeringsobjekt och skärpa klimatkriterierna vid val av placeringsobjekt.

Nya uteslutande relaterade till kolbaserad energiproduktion och dess värdekedja, oljesand och dess arktiska oljeborrning.

Jämförelseindex: vi använder ESG- och klimatindex.

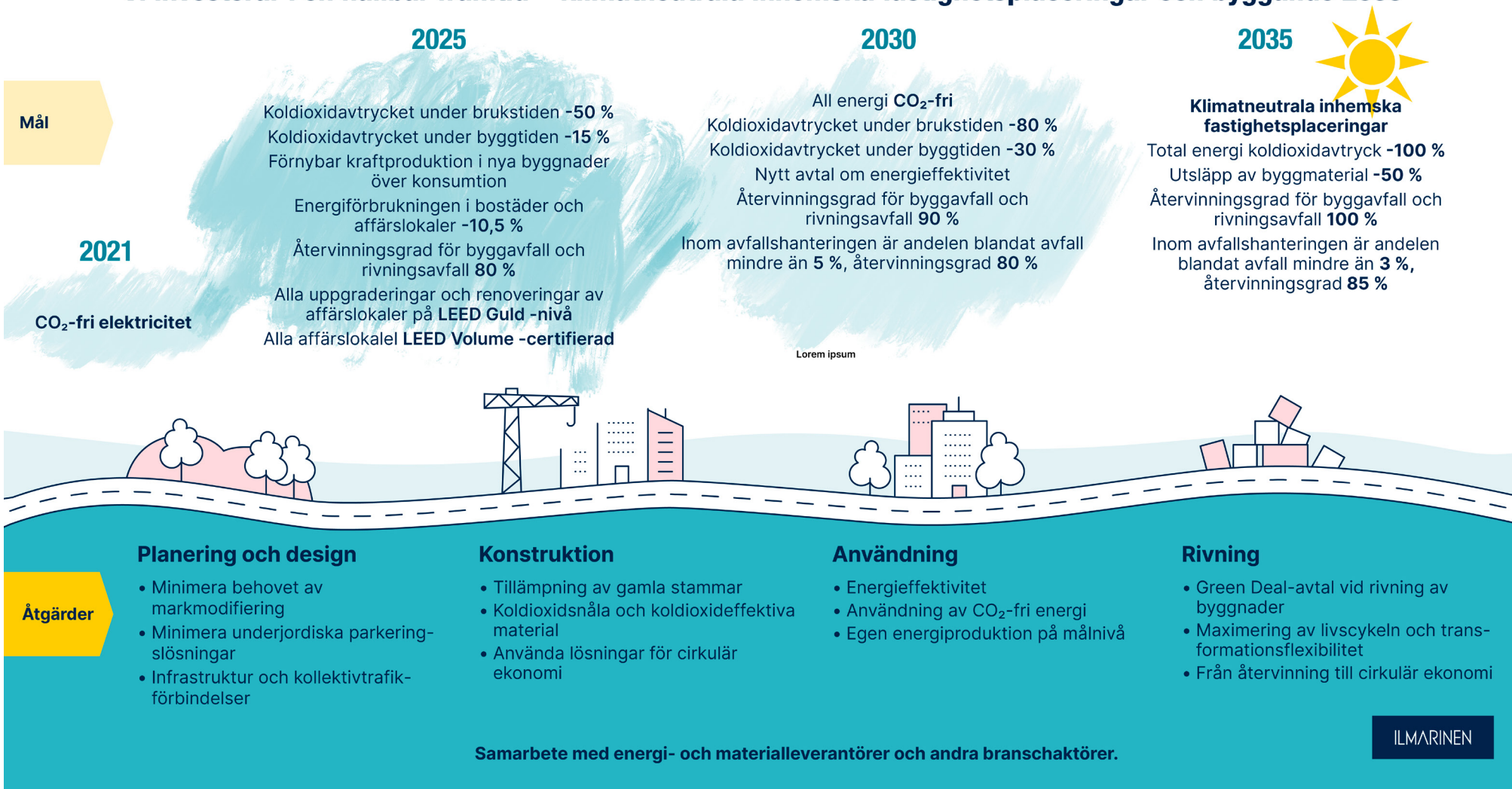
Klimatlösningar: Samtidigt som vi minskar koldioxidavtrycket i vår portfölj letar vi ständigt efter möjligheter att investera i klimatlösningar.

Kontinuerligt lärande och utveckling av färdplan, dialog med intressegrupper, påverkning

Förväntningar på klimatåtgärder för placeringsobjekt: offentliga åtaganden och mål för utsläppsminskningar enligt Parisavtalet

Vi investerar i en hållbar framtid – klimatneutrala inhemska fastighetsplaceringar och byggande 2035

Placeringarnas koldioxidavtryck

Rapporteringen av koldioxidavtrycket täcker noterade direkta och indirekta aktieplaceringar och företagsobligationer, statslån och fastigheter. I fortsättningen kommer vi att söka efter möjligheter att utöka den klimatrelaterade informationen och analysmetoderna, och att på så sätt bredda rapporteringen att även gälla t.ex. onoterade placeringar. Som jämförelseindex för de

internationella direkta noterade aktieplaceringarna i stället för det allmänna marknadsindexet använde vi år 2022 hållbarhetsindex som innehåller de företag som klassificerats som mest ansvarsfulla inom sin bransch eller inom sitt geografiska område. Indexens koldioxidavtryck, dvs. den genomsnittliga viktade koldioxidintensiteten i indexbolagen, är betydligt lägre än för de så kallade generalindexen.

Den direkta noterade aktieport-

följens viktade genomsnittliga koldioxidintensitet (WACI) sjönk ca 6 procent jämfört med året innan och är något högre än den genomsnittliga viktade koldioxidintensiteten för jämförelseindexet. Den direkta aktieportföljens absoluta utsläpp ökade däremot. Den indirekta noterade aktieportföljens viktade genomsnittliga koldioxidintensitet (WACI) sjönk något från året innan.

Den direkta företagsobligationsportföljens viktade ge-

nomsnittliga koldioxidintensitet (WACI) sjönk betydligt jämfört med året innan. Portföljens absoluta utsläpp minskade också. I år rapporterar vi första gången om koldioxidavtrycket för den indirekta företagsobligationsportföljen (WACI), vilket var högre än för den direkta portföljen.

Statslåneportföljens viktade genomsnittliga koldioxidintensitet var betydligt lägre än året innan.

Växthusgasutsläppen av Ilmarinens placeringar

	2022	2021
Den direkta noterade aktieportföljen		
Det vägda medeltalet av portföljföretagens koldioxidintensitet (tCO ₂ e/miljon euro i omsättning, WACI, S1+S2)	145	154
Det vägda medeltalet av portföljföretagens koldioxidintensitet i förhållande till det sammanslagna jämförelseindexet (per miljon euro i omsättning)	7 %	1 %
Absoluta utsläpp (tCO ₂ e, Scope 1+2)	1 319 570	1 185 284
Den indirekta noterade aktieportföljen		
Den viktade koldioxidintensiteten (tCO ₂ e/1 mn euro i omsättning, WACI, S1+S2)	129	134
Absoluta utsläpp (tCO ₂ e, Scope 1+2)	316 975	
Den direkta noterade företagslåneportföljen		
Det vägda medeltalet av portföljföretagens koldioxidintensitet (tCO ₂ e/miljon euro i omsättning, WACI, S1+S2)	193	270
Absoluta utsläpp (tCO ₂ e, Scope 1+2)	161 526	224 521
Den indirekta noterade företagslåneportföljen		
Det vägda medeltalet av portföljföretagens koldioxidintensitet (tCO ₂ e/miljon euro i omsättning, WACI, S1+S2)	232	-
Absoluta utsläpp (tCO ₂ e, Scope 1+2)	164 531	-
Den direkta statslåneportföljen		
Det vägda medeltalet av portföljföretagens koldioxidintensitet (tCO ₂ e/GDP, lokala utsläpp och import- och exportutsläpp)	859	1 028

Andelen förnybar energi och stenkol av energiproduktionen i de elbolag som Ilmarinen placerar i

	2022	2021
Andelen placeringar som rapporterat om växthusgasutsläpp, noterade aktieplaceringar	88 %	86 %
Andelen placeringar som rapporterat om växthusgasutsläpp, företagslåneplaceringar	79 %	67 %

Fastighetsplaceringarnas koldioxidavtryck

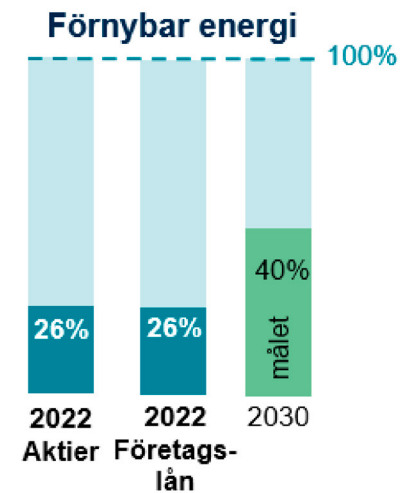
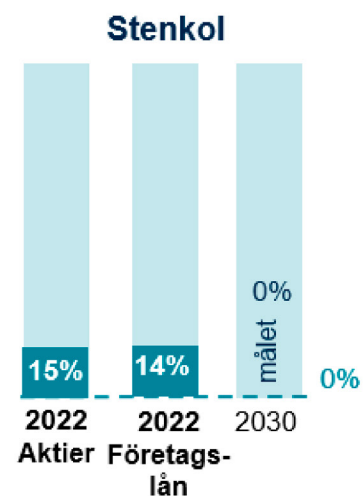
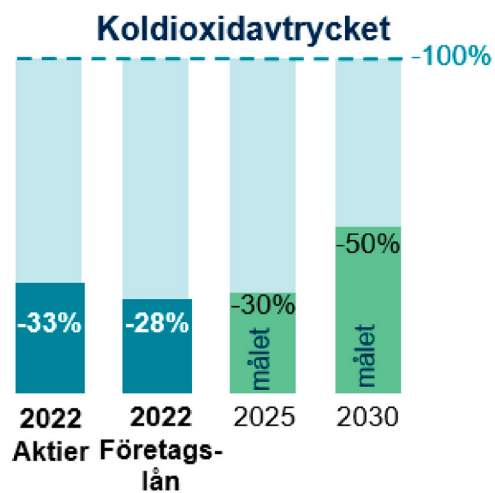
	2022	2021
Inhemska fastigheter sammanlagt CO₂e/m²	26	24
Lager kg CO ₂ e/m ²	18	18
Fritidsfastigheter kg CO ₂ e/m ²	11	6
Kontor kg CO ₂ e/m ²	32	30
Dag-/vårdhem kg CO ₂ e/m ²	36	41
Parkering kg CO ₂ e/m ²	90	60
Övriga kg CO ₂ e/m ²	11	0
Affärsfastigheter kg CO ₂ e/m ²	21	22
Hotell kg CO ₂ e/m ²	35	32
Bostadsfastigheter kg CO ₂ e/m ²	29	22
Utländska fastigheter		
Kontor kg CO ₂ e/m ²	50	54
Affärslokaler kg CO ₂ e/m ²	52	70
Alla fastigheter kg CO₂e/m²	31	33

Koldioxidavtrycket av nybyggen

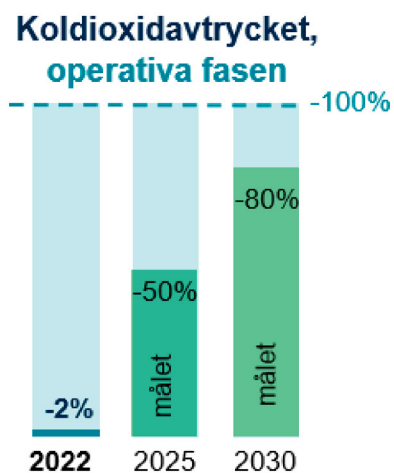
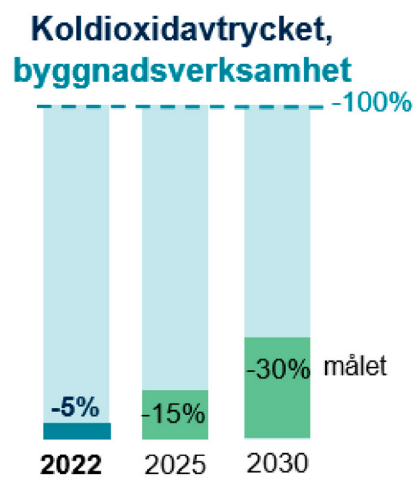
	2022	2021
Koldioxidavtrycket per kvadratmeter, kg CO ₂ e/nettokvadratmeter, utsläpp	375	389
Koldioxidavtrycket per kvadratmeter, kg CO ₂ e/lägenhetskvaadrater, utsläpp	495	502
Koldioxidutsläpp från byggnadsverksamhet i relation till den årliga omsättningen t CO ₂ e/miljoner euro	111	109

Klimatfärdplanen: framsteg när det gäller målen

Direkta noterade
aktier och
företagsobligationer

Inhemska
fastighetsplaceringar

2035

Klimatneutrala
pensionstillgångarna

Fokus på naturens biodiversitet

Naturkapitalet och naturens biodiversitet, som inräknas i det, samt de ekosystemtjänster som fås från naturen utgör en grundläggande förutsättning för världsekonomin och samhällenas funktion. Ekonomin är djupt beroende av naturkapitalet och naturens mångfald.

På samma sätt som klimatkrisen inverkar också förlusten av den biologiska mångfalden på placeringsportföljerna. Som en långsiktig placerare är det viktigt för oss att beakta de långsiktiga riskerna i anslutning till den biologiska mångfalden och naturkapitalet. Vi behandlar dessa teman i [vård färdplan om den biologiska mångfalden \(ilmarinen.fi på finska\)](#) som publicerades i oktober 2022.

Vi förutser att förlusten av den biologiska mångfalden och de ekonomiska konsekvenserna av den kommer att bli allt viktigare för investerarna. Därför strävar vi efter att följa bästa praxis och att hela tiden utveckla vårt biodiversitetsarbete så att vi kan beakta

vår portföljs påverkan på och beroende av naturen.

Vi rapporterar nu första gången om naturrelaterade risker och möjligheter enligt TNFD:s (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) ramverk. Ramverket håller ännu på att utvecklas på

samma sätt som annan praxis inom branschen och vi är medvetna om att rapporteringsmetoden ännu i betydande grad kan förändras. Vi vill emellertid föregå som exempel och inleda rapporteringen, fastän vi är medvetna om att den ännu inte är fullständig.

Vad är TNFD?

TNFD (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) är ett nytt ramverk. Ramverket har som mål att erbjuda företag och investerare ett enhetligt sätt att rapportera och publicera information om naturrelaterade risker och möjligheter och att stöda en omriktning av de finansiella flödena till objekt som är positiva för naturen och bort från objekt som är skadliga för naturen.

Ramverket påminner om ramverket TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) som används i rapporteringen om klimatförändringen och där kärnelement är förvaltning, strategi, riskhantering samt mätare och mål. TNFD väntas publicera sin slutliga rapporteringsram under 2023.

TNFD – risker och möjligheter i anslutning till naturens biodiversitet i linje med TNFD:s ramverk

Bolagsstyrning (G)

Styrelsen godkänner principerna för ansvarsfulla placeringar som redogör för placeringarnas miljöprinciper. I miljöprinciperna behandlas också hänsynen till naturens biologiska mångfald. Ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar godkänner färdplanen för den biologiska mångfalden och följer upp dess genomförande i praktiken. Ledningsgruppen för ansvarsfulla placeringar sammanträder minst en gång per kvartal och till den hör verkställande direktören, placeringsdirektören och direktören för ansvarsfulla placeringar samt andra personer från Ilmarinens ledningsgrupp, placeringslinje, juridiska funktion och kommunikation.

Strategi (S)

Vårt sätt att ta hänsyn till naturens mångfald:

1. Vi ökade vår förståelse för den biologiska mångfalden och kartlade de tillvägagångssätt som investerarna kan använda. I färdplanen för den biologiska mångfalden delar vi våra åsikter med andra marknadsaktörer, eftersom det är mycket viktigt att vi lär oss tillsammans och samarbetar för att förankra naturens mångfald som en del av placeringsverksamheten.
2. Med de metoder som för närvarande är tillgängliga analyserade vi vår portfölj med noterade aktieplaceringar för att identifiera de sektorer som är mest beroende av naturens mångfald och som har de största konsekvenserna för den.
3. Vi planerade metoder, med vilka vi allt bättre kan beakta naturens mångfald i vår placeringspolicy. Sådana är till exempel att identifiera de mest betydande objekten med tanke på naturens mångfald, en effektivare process för

- tillbörlig aktsamhet, dvs. due diligence och att utöva påverkan på placeringsobjekten.
4. Vi utvecklar våra metoder för att rapportera betydelsefull information om risker och konsekvenser förknippade med den biologiska mångfalden i vår portfölj och vi strävar efter att rapportera enligt de bästa standarderna inom branschen i takt med att de utvecklas. Vi utövar påverkan på våra placeringsobjekt och fungerar i samarbete med andra aktörer för att främja en gemensam inlärning. Vi strävar hela tiden efter att förbättra vårt arbete och våra kunskaper om biodiversitet.

Naturrisker

I betaversionen av ramverket Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) (2022) definieras naturriskerna som möjliga hot mot en organisation, vilka ansluter sig till organisationens och andra organisationers naturpåverkan och naturberoende. Naturriskerna kan indelas i fysiska risker, omställningsrisker och risker på

systemnivå. Omställningsriskerna kan vidare indelas i reglerings-, marknads-, teknologi- och anseenderisker. I Ilmarinen granskas naturriskerna enligt TNFD:s ramverk i följande tabell.

Analys av påverkan på och beroendet av naturen i Ilmarinens placeringsportfölj

Ilmarinens direkta noterade aktieportfölj 2022 bedömdes med verktyget ENCORE¹ med följande resultat:

I den direkta noterade aktieportföljen var mer än en tredjedel av bolagen kraftigt beroende av naturens mångfald och naturkapitalet och tre fjärdedelar har en kraftig påverkan på biodiversiteten. Vattenreserverna var det mest betydande naturkapitalet som portfölj företagen var bero-

ende av. På tanke på påverkan var nästan alla naturresurser lika betydande. Den viktigaste branschen med tanke på naturberoendet var materialsektorn, dvs. råvaruindustrin och då det gäller påverkan materialsektorn och fastighetssektorn.

I fortsättningen strävar vi efter att även analysera våra resultat gentemot lämpliga jämförelsevärden. Avsikten är att fokusera särskilt på högrisksektorer och att utveckla nya placerings- och portföljhanteringspolicyer, i vilka det bland annat kan inkluderas effektiverade due diligence-utredningar, riktade kriterier för valet av placeringar, uteslutande och en effektiverad aktiv ägarroll samt påverkningsmetoder.

ENCORE-analysen gjordes utifrån uppgifter om omsättning och det bör beaktas att den inte

¹

Informationen baseras på data från källor som hämtats av SEB, men SEB tar inget ansvar för riktigheten i denna information. Viss information baseras på antaganden och uppskattningar av företag som inte rapporterar (till exempel hållbarhetsdata) i sina årsredovisningar. Ingen garanti, uttryckt eller underförstådd, lämnas av SEB eller någon identifierad tredjepartsleverantör avseende fullständighet, noggrannhet, icke-intrång i tredje parts rättigheter, säljbarhet eller lämplighet för ett visst syfte och informationen ska inte betraktas som någon form av kreditvärdighet eller hållbarhetsbetyg för de granskade enheterna. Mottagaren av informationen skall utarbeta sin egen uppfattning och dra sina egna slutsatser om de företag som omfattas av informationen.

Tabell 1. Typ av naturrisk. Källa: TNFD: Beta 1 (2022), WWF: Biodiversity guide for business (2022)

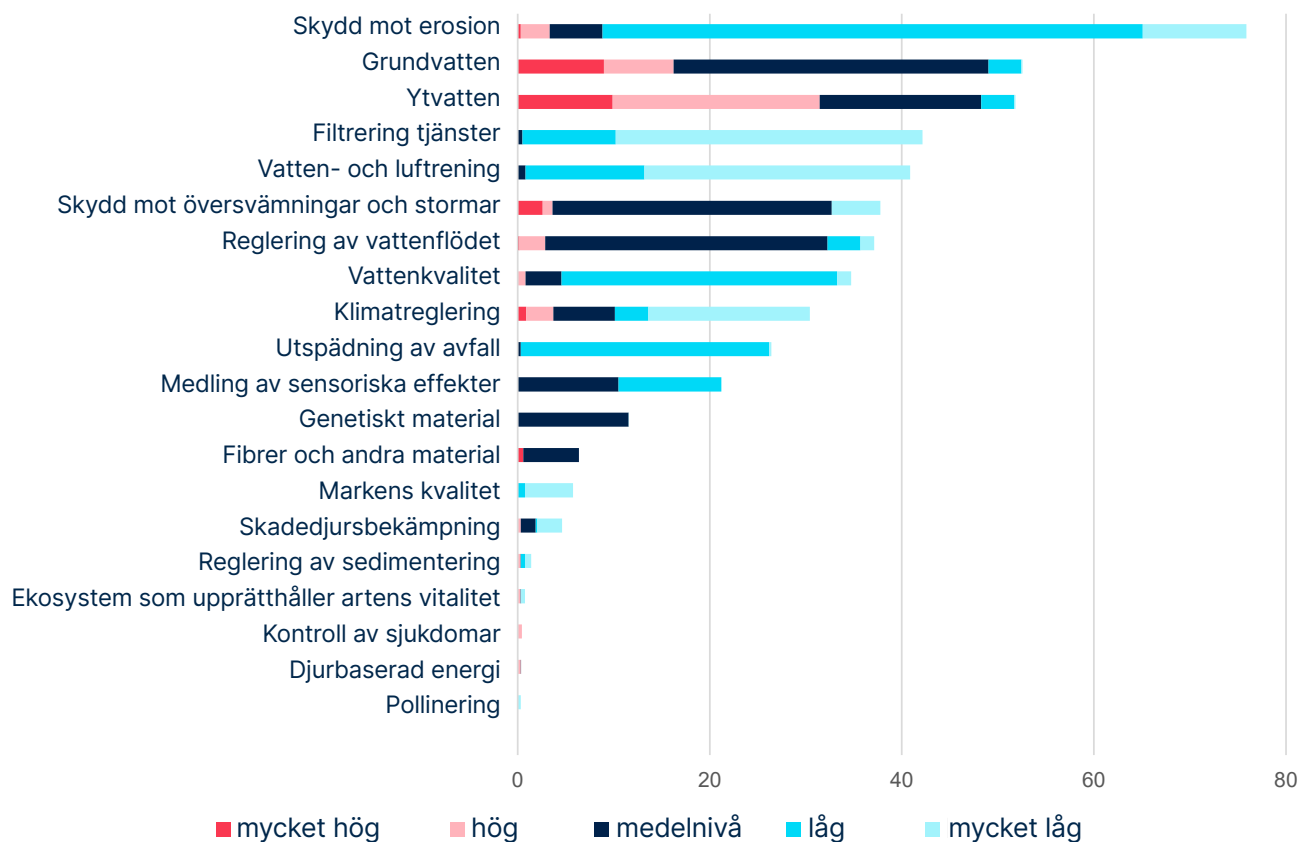
Typ av naturrisk	Definition	Exempel
Fysiska risker	Direkt från organisationens beroende av naturen följer risker som uppstår om naturliga system äventyras, t.ex. på grund av klimat- eller geologiska händelser eller förändringar i ekosystemens jämvikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Minskning av pollinatörpopulationer. Det försvarar grödor som är beroende av pollinering. • Kostnader i samband med utarmning av vattenförsörjningen i områden där vattenberoende industrier är verksamma. • Störningar orsakade av översvämningar eller jordskred.
Övergångsrisker a) Politiska och juridiska risker b) Marknadsrisker c) Tekniska risker d) Risker för rykte	Risker som uppstår när organisationens eller placerarens strategi och ledning inte är i linje med den föränderliga omvärlden. Risker kan leda till ökade kostnader, förlust av intäkter eller en minskning av varumärkesvärdet.	<ul style="list-style-type: none"> • Förändringar i markskyddsförordningen. • Förändringar i konsument- eller placerarvanor som påverkar utbud, efterfrågan och finansiering. • Nya produkter som har mindre påverkan på naturen eller är mindre beroende av naturen. • Företagets biologiska mångfaldsrelaterade övergrepp som upptäcks av intressegrupper kan leda till en minskning av försäljningen eller en minskning av aktiekursen eller varumärkesvärdet.
Risker på systemnivå	Risker från kollapsen av hela systemet, inte störningen av enskilda delar.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosystemet kollapsar när kritiska natursystem inte längre fungerar. • Mindre förändringar kombineras indirekt och leder till större störningar när fysiska risker och övergångsrisker utlöser en kedjereaktion.

ger information om finansiell risk. För närvarande beaktar den inte heller det geografiska läget – en faktor som är mycket betydande i samband med naturens biodiversitet och naturkapital – eller hanteringsåtgärderna i enskilda företag. ENCORE ger information om potentiella, men inte om realiserade effekter och beroenden. För att få information om effekterna skulle det behövas information om till exempel läge och riskhanteringsmetoder. ENCORE ger således information som kan utnyttjas i portföljscreeningen på makronivå och för att identifiera sannolika branscher och funktioner som medför hög risk och har stor påverkan på naturen. Informationen hjälper investeraren att t.ex. identifiera branscher, och att med hjälp av mer detaljerad information ur andra källor, även identifiera företag som kräver åtgärder, t.ex. påverkan och effektiverade due diligence-utredningar.

Riskhantering (R)

För investerarna är förlusten av naturens mångfald en betydande risk, och det kan vara omöjligt att helt skydda sig mot den t.ex. genom att sprida placeringarna. Det finns ett klart behov av en

Den direkta noterade aktieportföljens beroende av ekosystemtjänster (% av portföljens omsättning)

riskkartläggning, eftersom den gör det möjligt att både hantera riskerna och att utnyttja möjligheterna. Det är således viktigt för investeraren att förstå placeringarnas dubbelriktade effekter: placeringarnas exponering för biodiversitetsrisker och place-

ringarnas påverkan på naturens biodiversitet och naturkapitalet.

En aktiv ägarroll och påverkan

Biodiversitetsfrågor kan åtgärdas inom ramen för en aktiv ägarroll. Sådana åtgärder är reaktiva och

proaktiva påverkningsprocesser och röstningspolicier.

Genom reaktiv påverkan strävar man efter att ändra företagets handlingssätt, dvs. att identifiera brott mot internationella standarder och kräva korrigerande åtgärder.

Proaktiv påverkan betyder i sin tur att man främjar goda och ansvarsfulla förfaranden. Processerna hjälper till att bygga förståelse för naturkapitalet och naturens biodiversitet. I Ilmarinen pågår för närvarande en proaktiv påverkningsstrategi i anslutning till vatten via nordiska Nordic Engagement Cooperation (NEC).

Investerarna behöver konsekventa och jämförbara uppgifter från företagen. Då det gäller naturens biologiska mångfald är det viktigaste att följa upp de faktiska förändringarna så att påverkningsindikatorerna inte enbart stöder sig på värden och ungefärliga värden. Vi strävar således efter att uppmuntra företagen inom högrisksektorer och med stor påverkan på naturen att utöka mätningen och rapporteringen av naturens biodiversitet och naturkapitalet via de globala standarder som utvecklas. Även vid fullmaktsröstning följer vi en ansvarsfullhetspolicy som särskilt beaktar bolagsstämмоärenden i anslutning till ansvarsfullheten. Vi har tagit de första stegen, men det behövs många till. Som i alla

ansvarsfullhets- och hållbarhetsfrågor krävs ständig utveckling.

Mätare och mål (M)

I mätningen av variablerna i anslutning till klimatförändringen har vi redan uppnått betydande framsteg. Motsvarande metoder för mätningen av naturens mångfald är däremot ännu under utveckling. Naturens mångfald är också svårare att mäta än klimatförändringen. I analysen av klimatförändringen finns det en global, mätbar enhet som kan prissättas – ton koldioxidekvivalenter (tCO₂e). Det finns ingen motsvarande enhet för analys av den biologiska mångfalden, eftersom biodiversiteten uppvisar stora lokala variationer, vilket gör det svårare att förenhetliga de mätbara variablerna. Trots att det är svårt, är det emellertid avgörande viktigt att mäta och beakta risker och effekter i anslutning till naturens mångfald och naturkapitalet med tanke på det finansiella systemets långsiktiga hållbarhet.

I vår färdplan om den biologiska mångfalden har vi ställt upp följande mål då det gäller att beakta naturens mångfald:

År 2023–2024

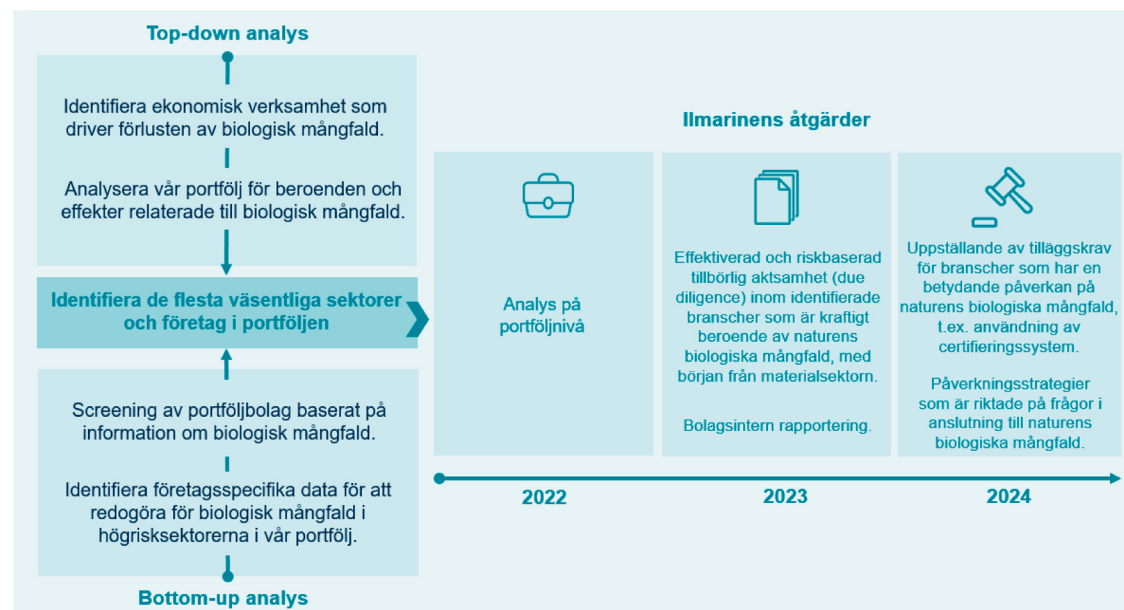
- Effektiverad och riskbaserad tillbörlig aktsamhet (due diligence) inom identifierade branscher som är kraftigt beroende av naturens biologiska mångfald, med början från materialsektorn.
- Bolagsintern rapportering.
- Uppställande av tilläggskrav för branscher som har en betydande påverkan på naturens biologiska mångfald, t.ex. användning av certifieringssystem.
- Påverkningsstrategier som är riktade på frågor i anslutning till naturens biologiska mångfald.

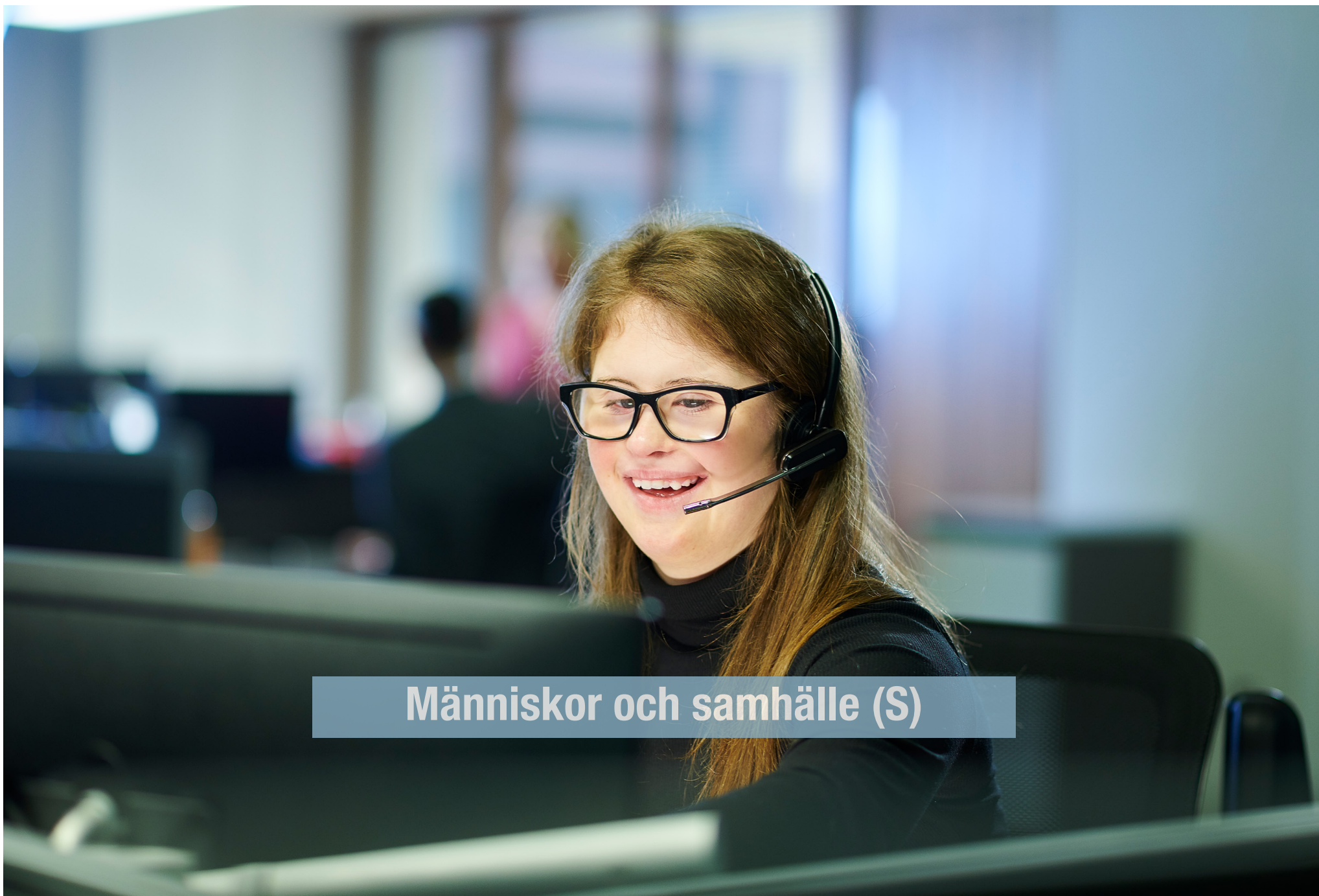
Under 2023 fortsätter vi verkställandet av vår färdplan om den biologiska mångfalden. Vi strävar om möjligt också efter att reda ut påverkan av vår egen verksamhet på den biologiska mångfalden.

Naturkapital är till exempel luft, vatten och skog. Naturens mångfald är en viktig del av naturkapitalet, och det bör beaktas som ett värdeskapande kapital för människan, t.ex. vid sidan av det traditionella finansiella kapitalet.

Direktören för ansvarsfulla placeringar Karoliina Lindroos

Människor och samhälle (S)

Hänsyn till mänskliga rättigheter

Arbetspensionen är en del av den sociala tryggheten. I verkstäl-landet av den sköter vi en offentlig förvaltningsuppgift – vi har en betydande påverkan på människor och samhälle.

De mänskliga rättigheterna och iakttagandet av dem utgör en väsentlig del av hela Ilmarinens verksamhet. Detta syns både i vår egen verksamhet och i vår placeringsportfölj. I vår egen verksamhet hänför sig inverkan på de mänskliga rättigheterna till de mänskliga rättigheterna i arbetslivet och till personalen, upphandlingar och leveranskedjor samt till dataskyddet. Inom placeringsverksamheten riktar sig vår viktigaste påverkan på de mänskliga rättigheterna till bolagen i värdepappersportföljen (placeringsobjekt och samarbetspartner inom placeringsverksamheten) samt till fastigheter och byggnation.

Inverkan på de mänskliga rättigheterna i den egna verksamheten

Den viktigaste inverkan på de mänskliga rättigheterna i vår egen verksamhet ansluter sig till våra kunder, vår personal samt till hanteringen av värdekedjorna. De viktigaste människorätsfrågorna i vår verksamhet är en jämlik kundservice, ett gott dataskydd och ett jämlikt bemötande av personalen samt inverkan på de mänskliga rättigheterna i vår värdekedja, t.ex. i samband med upphandlingar i leveranskedjan.

Vårt mål är att reda ut inverkan på de mänskliga rättigheterna och därtill förknippade risker i vår verksamhet och på så sätt främja att de mänskliga rättigheterna förverkligas mer omfattande i vår verksamhet. År 2023 kommer

vi att inleda en utredning av vår inverkan på de mänskliga rättigheterna, utifrån vilken vi kommer att vidta ytterligare åtgärder för att främja att de mänskliga rättigheterna förverkligas.

För de mänskliga rättigheterna i anslutning till de anställda, såsom för ett jämlikt bemötande av de anställda, redogörs närmare i kapitlet "[Vi främjar ett ansvarsfullt arbetsliv](#)". Vi redogör närmare för hur vi medverkar till att förbättra ansvarsfullhet och hållbarhet, och därigenom även de mänskliga rättigheterna, i våra leveranskedjor i kapitlet "[Vi hanterar värdekedjorna](#)".

Inverkan på de mänskliga rättigheterna i våra placeringar

I vår placeringsportfölj berör människorätsfrågorna både

värdepappersplaceringarna och fastighetsplaceringarna. Även vårt arbete för att främja frågor i anslutning till klimatet och den biologiska mångfalden i vår placeringsportfölj har en indirekt inverkan på de mänskliga rättigheterna särskilt i tillväxtländerna.

Ilmarinen förutsätter att de företag som bolaget placerar i förutom nationell lagstiftning även följer riktlinjerna i FN:s Global Compact och relaterade internationella normer om de mänskliga rättigheterna, rättigheterna i arbetslivet samt om miljö och korruption.

Utöver den interna kontinuerliga uppföljningen ser en utomstående samarbetspartner regelbundet över våra direkta noterande värdepappersplaceringar och rapporterar om observerade och misstänkta normöverträdelser. Vi beaktar de normöverträdelser

som vi känner till när vi fattar våra placeringsbeslut och följer regelbundet upp misstankar om nya överträdelsefall.

Vid eventuella brott mot de mänskliga rättigheterna och andra förseelser strävar Ilmarinen i första hand efter att på egen hand eller i samarbete med andra investerare och samarbetspartners få placeringsobjektet att rätta till sina handlingssätt. Om ett placeringsobjekt gjort sig skyldigt till en bekräftad normöverträdelse och det inte har vidtagit korrigerande åtgärder, kan vi endast placera i det under den pågående påverkningsprocessen. Om påverkningsprocessen avslutas som resultatlös, säljer vi om möjligt vårt innehav. Om det bolag som gjort normöverträdelser senare rättar till sin verksamhet, kan vi åter överväga en placering via den normala placeringsprocessen.

Ansvarsfullhet diskuteras med placeringsobjekten även utanför de egentliga påverkningsprocesserna. Frågor som gäller de mänskliga rättigheterna, t.ex. arbetsförhållandena i företags underleverantörskedja, tas regelbundet upp i diskussionerna med placeringsobjekten.

Vi är medlem i sammanslutningen Investor Alliance for Human Rights (IAHR). IAHR:s medlemmar utgörs för närvarande av över 200 institutionella investerare från 19 länder. IAHR ger information om investerarnas ansvar för de mänskliga rättigheterna och en möjlighet att mångsidigt påverka företag och beslutsfattare för att främja de mänskliga rättigheterna. Vi redogör närmare för vårt påverkningsarbete i våra placeringsobjekt i kapitlet "[Vi tar en aktiv ägarroll](#)".

Inverkan på de mänskliga rättigheterna i fastighetsinvesteringar och byggnation

Som en betydande byggherre och fastighetsinvesterare främjar vi förverkligandet av de mänskliga rättigheterna i våra fastighetsinvesteringar. Även i Finland är företagsverksamheten förknippad med risker i anslutning till de mänskliga rättigheterna. Vi fäster således särskild uppmärksamhet vid arbetstagarnas rättigheter i våra skyldigheter att bekämpa grå ekonomi.

Vi beaktar även hinderfrihet och möjligheterna att omvandla lokalerna. Genom att planera hin-

derfria och förvandlingsbara hem och affärslokaler underlättar man alla fastighetsanvändares dagliga användning. Sedan 2016 har vi också kartlagt hinderfriheten i våra affärslokaler tillsammans med Tillgänglighetscentret ESKE.

Vi bidrar i nära samarbete med myndigheterna till att förebygga grå ekonomi inom byggbranschen. Våra riktlinjer för att bekämpa grå ekonomi tillämpas på alla nybyggen samt på alla totalrenoverings- och ombyggnadsprojekt.

Vi förutsätter bland annat att våra entreprenörer omfattas av programmet Pålitlig Partner. Därtill bör huvudentreprenören ha förfaranden för att säkerställa att parterna i leveranskedjan för produkter och tjänster, inklusive eventuella underleverantörer och råvaruanskaffningar, följer lagar och kollektivavtal samt de internationella miniminormerna som avser de mänskliga rättigheterna och arbetslivet. Vi tillåter inte att entreprenader överlåts eller sammankedjas annat än i undantagsfall efter särskilt övervägande och skriftligt godkännande.

Vi förutsätter att arbetstagarna bemöts jämlikt. Utländska arbetstagare som anställts i Finland ska

arbeta under samma löne- och arbetsförhållanden som generellt råder på arbetsmarknaden i Finland. Anställningen ska grunda sig på frivillighet och arbetstagarna får inte krävas på pant, arbetsförmedlingsavgifter eller andra säkerheter som vederlag för anställningen. Arbetstagarna ska också vara berättigade att avlägsna sig från arbetsplatsen efter att ett arbetsskift slutar.

Huvudentreprenören ska på begäran kunna påvisa att våra krav har följts och att arbetstagarnas rättigheter har respekterats. Till Ilmarinens praxis hör även att förbehålla sig rätten att låta en tredje part göra en inspektion, eller att utan förhandsanmälan kontakta arbetstagare hos huvudentreprenören eller dess underentreprenörer för att försäkra sig om att kraven på arbetstagarnas rättigheter följs.

År 2022 fick vi kännedom om oklarheter i anslutning till lönesättningen på en byggarbetsplats i ett av våra totalrenoveringsobjekt 2021. Fallen anslöt sig till huvudentreprenörens underleverantör. Vi tar alla frågor i anslutning till de mänskliga rättigheterna, lönesättningen och arbetsförhållandena på stort allvar. Efter att

ärendet kom till vår kännedom inledde vi omedelbart en utredning och sade upp entreprenadavtalen med underleverantören, fastän detta krävde byte av underleverantör på byggsplatsen. En extern konsult färdigställde utredningen i december 2022. Utifrån utredningen vidtog byggobjektets huvudentreprenör nödvändiga åtgärder tillsammans med underleverantören.

Närmare information om våra verksamhetsprinciper finns [i riktlinjerna för bekämpning av grå ekonomi \(ilmarinen.fi\)](#).

Vårt kundarbete bygger på en jämlik service

Vi har många och mycket olika typer av kunder – att betjäna alla jämlikt är utgångspunkten i vårt kundarbete. I vår enkät bland intressegrupperna framgick det att en jämlik kundservice är det allra viktigaste för intressegrupperna i Ilmarinens verksamhet i anslutning till människor, mänskliga rättigheter och samhälle. I enkäten fick en jämlik kundservice värdet 4,59 på skalan 1–5.

I samma enkät fick vi bästa betyget för att ha lyckats med vår grundläggande uppgift (8,7 på

skalan 4–10). Utifrån det är det möjligt att dra slutsatsen att en jämlik service av kunderna är på god nivå.

Vi använder Invalidförbundets märke Jämlik service för alla, vilken berättar om vår vilja att betjäna alla kunder jämlikt. Märket är också ett bevis på att vi vill vidareutveckla till exempel tillgänglighet och hinderfrihet i de bostäder och affärsfastigheter som vi låter bygga. Vi har sedan 2016 kartlagt hinderfriheten i våra affärslokaler tillsammans med Tillgänglighetscentret ESKE.

Under 2022 förbättrade vi vår service genom att ta i bruk en arbetspensionstjänst på teckenspråk.

Vi omfattas av tillgänglighetsdirektivet, dvs. vår webbtjänst har utvecklats särskilt med hänsyn till tillgänglighet och användbarhet. År 2023 fokuserade vi särskilt på klarspråk.

Arbetspensionstjänster på teckenspråk

Våra kunder som kommunicerar på teckenspråk får pensionsförsäkringstjänsterna på teckenspråk, eftersom vi önskar erbjuda även kunder med hörselnedsättning ett enkelt sätt att sköta arbetspensionsärendena.

För många döva och personer med en hörselnedsättning är modersmålet teckenspråk, vilket innebär att det inte alltid känns naturligt för dem att sköta sina ärenden genom att skriva eller via chatten. För döva tar det tid att beställa en tolk på förhand och då blir det genast krångligare att få ärendet skött.

En person som kommunicerar med teckenspråk och som tagit i bruk Chabla-applikationen kan via en tolk ringa och ta emot samtal med sin smarttelefon lika snabbt och behändigt som personer med normal hörsel.

Som tjänsteanvändare gör den döva själv sina val, vilka tolken tolkar. Tolken översätter således teckenspråket till tal och talet till teckenspråk under samtalets gång.

De viktigaste pensionsärendena samt ArPL- och FöPL-försäkringsärendena finns också på lätt svenska på vår webbplats. Med hjälp av smidiga tjänster gör vi våra kunders vardag enkel och begriplig.

Vi gör pensionsskyddet känt

Efter yrkesbanan blir vi alla pensionstagare. Många väntar på sin pensionering, medan andra skjuter fram den så långt som möjligt. Lyckligtvis finns det många alternativ och man kan bereda sig för pensionstiden. Det hjälper vi dig med.

Det lönar sig att reda ut pensionsärendena i god tid

En pensionering leder oftast till att inkomsterna minskar. Det lönar sig således att förbereda sig i tid. Det lönar sig att ta reda på hur stor pensionen kommer att bli. Det går enklast genom att logga inom i vår tjänst MinPension. Tjänsten innehåller också en räknare, med vilken man på förhand kan uppskatta pensionsbeloppet med olika lönesummor eller arbetsinkomster.

Den grundläggande regeln inom det finländska arbetspensionssystemet är att alla inkomster ger arbetspension. Därtill tillväxer pension också för en examen som avlagts 2005 eller senare, för vissa sociala förmåner och för vårdledighet för skötseln av ett barn under tre år. Intjäningsreglerna har ändrats under årens lopp.

Förutom ålderspension lönar sig även att utreda andra pensions-

alternativ: partiell förtida ålderspension, arbetslivspension, delinvalidpension och invalidpension.

Den som beviljats partiell förtida ålderspension kan lyfta en del av pensionen redan under yrkesbanan. Det hjälper till att orka arbeta längre: arbetsmängden kan minskas och den lägre lönen kan kompenseras med partiell förtida ålderspension. Förtida ålderspension inverkar emellertid minskande på den slutliga pensionen. Dessutom lönar det sig att uppskatta pensionens inverkan på beskattningen. Den som beslutar att lyfta partiell förtida ålderspension och samtidigt minska sin arbetsmängd, ska avtala om det med arbetsgivaren. Intresset för partiell förtida ålderspension ökade explosionsartat i slutet av 2022, då den exceptionellt stora indexförhöjningen år 2023 offentliggjordes. Även

För den som önskar arbeta vid sidan av ålderspensionen är det fritt fram att arbeta så mycket man vill. En anställning eller företagareverksamhet inverkar inte på det löpande pensionsbeloppet, utan arbetspensionen betalas alltid på kontot den första vardagen i månaden såsom tidigare. Tvärtom ger arbete under tid med pension ytterligare pensionstillväxt. Pension som intjänats vid sidan av arbete utbetalas då man når sin övre åldersgräns för ålderspension.

Pensionsdirektör **Outi Pekkarinen**

Antal pensionärer

	2022	2021
Ålderspension	343 828	343 710
Partiell förtida ålderspension	13 027	8 220
Deltidspension	3	10
Invalidpension	33 269	34 860
Familjepension	68 356	68 951
Arbetslivspension	29	24
Antalet pensionstagare	458 512	455 775

”Jag värdesätter det att jag får information och tjänster när jag behöver dem”

Omkostnadsavgiften är den del av ArPL-avgiften som behövs för skötseln av försäkringarna. Fram till utgången av 2022 var omkostnadsavgiften lika stor i alla arbetspensionsbolag. Från ingången av 2023 syns effektiviteten av pensionsbolagets verksamhet direkt i priset på ArPL-avgiften.

Vilken betydelse har priset för företagare?

– Naturligtvis spelar priset en roll och det att avgifterna kan uppskattas tillräckligt långt framåt. Det viktigaste när jag väljer arbetspensionsförsäkringsbolag är en smidig service av hög kvalitet. Allt sköts bra då jag inte behöver vara i kontakt med Ilmarinen, skrattar verkställande direktör för bageriföretaget Hakafood **Marko Lehojärvi**.

Ålderspensionernas belopp steg i slutet av året.

Arbetslivspension är avsedd för arbetstagare som är 63 år eller äldre och som har en lång yrkesbana i ett ansträngande och slitsamt arbete bakom sig. Arbetsförmågan ska även vara nedsatt på grund av skada eller sjukdom.

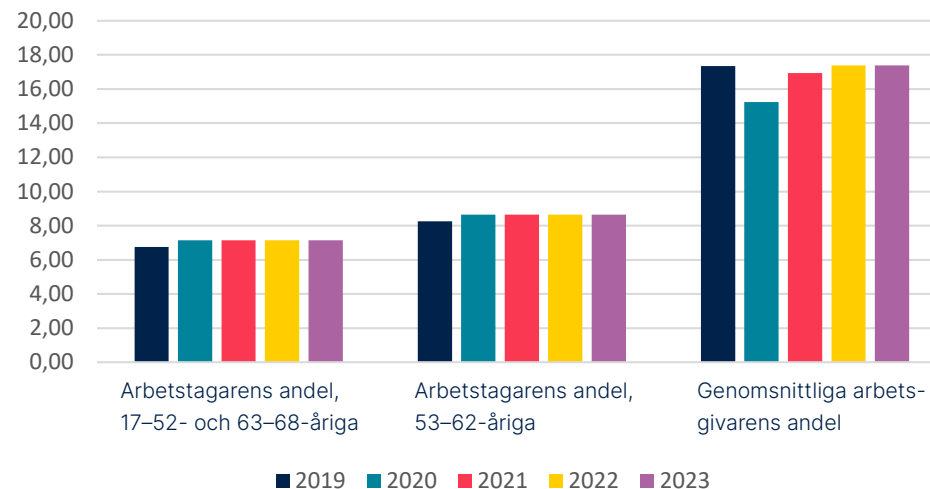
När är du född? Din pensionsålder fastställs enligt det

Ålderspensionen fastställs utifrån när du är född: De som är födda

1954 och tidigare kan gå i pension när de uppnår 63 års ålder. För de som är födda 1955 och senare stiger den lägsta åldern för ålderspension med tre månader per åldersklass tills den nedre åldersgränsen är 65 år. För de som är födda 1965 eller senare är pensionsåldern bunden till den förväntade livslängden.

Anställningen ska ha upphört innan ålderspension kan beviljas. Pensionen betalas inte automatiskt in på konto, utan var och en ska själv ansöka om pension. Enklast lämnas en ansökan i

ArPL-grundavgift av lönen, %

Jag tycker om att arbeta”

Syftet med serviceföretaget SOL:s projekt Keltaiset panterit (Gula pantrarna) är att aktivera pigga och motiverade pensionärer för att åtgärda bristen på arbetskraft.

Servicechef **Raila Aho** började sommarjobba hos SOL för över 30 år sedan. Nu är hon 70 år och en av de gula pantrarna.

– Jag är inte så pass hemkär att jag inte emellanåt skulle vilja arbeta och träffa andra människor. Yngre anställda involverar mig gärna i samtal, även om de ibland kallar mig mormor. Och visst innebär lönen för arbetet att jag inte behöver vrida på varenda slant. Jag skäms inte heller för att medge att jag tycker om att arbeta, begrundar Raila Aho.

För närvarande arbetar Aho som servicechef några dagar i veckan vid behov.

Ilmarinens tjänst MinPension. År 2022 kunde vi ytterligare förkorta pensionsansökningarnas handläggningstid. Över 60 procent av besluten om ålderspension utfärdades inom två dagar och handläggningen av en ålderspension tog i genomsnitt fyra dagar år 2022.

År 2022 förde vi en stark kampanj för att öka användningen av vår elektroniska tjänst, och vi lyckades: Antalet besökare i tjänsten MinPension ökade, och det gjordes över en miljon besök i tjänsten under året. Privatkunder kan nu välja e-tjänsten, som är både ett miljövänligt och informationssäkert sätt att sköta sina pensionsärenden. Andelen elektroniska pensionsansökningar fortsatte att öka och av ansökningarna om ålderspension lämnades cirka 84 procent via tjänsten MinPension. Kunderna deltog i utvecklandet av de elektroniska tjänsterna och tillfredsställelsen med webbtjänsterna ökade.

Pensionstagarna fick för första gången information om sitt pensionsbelopp på elektronisk väg. I november–december skickade vi ungefär 300 000 pensionstagare ett elektroniskt meddelande om att information om pensionsbe-

loppet 2023 kan läsas i MinPension. De pensionstagare som inte nås av ett elektroniskt meddelande eller som av annan orsak behöver informationen på papper, fick fortfarande informationen som ett pappersbrev per post.

Den som lämnar en ansökan om pension i vår webbtjänst kan samtidigt granska sitt nyaste arbetspensionsutdrag. Av utdraget framgår hur mycket pension som intjänats. I vanliga fall ger vi först ett tillfälligt pensionsbeslut enligt uppgifterna i inkomstregistret. Ett slutligt beslut utfärdas efter att arbetsgivaren har anmält även de sista inkomstuppgifterna till inkomstregistret.

Efterlevandepensionen ger trygghet om makan eller maken avlider

Makens eller makans död är en av de största sorgerna som kan inträffa i livet. Den som förlorat sin maka eller make kan få efterlevandepension. Pension betalas även till barnen. Då man ansöker om familjepension har familjens situation ofta förändrats plötsligt i och med att makan eller maken avlidit. Inkomsterna minskar, men utgifterna är nästan desamma

som tidigare: boendekostnaderna ska fortfarande betalas och obligatoriska fakturor skötas. Pensionsutbetalningen är vår grundläggande uppgift, och då det gäller familjepensioner är det särskilt viktigt att handläggningen av ansökningarna går snabbt och smidigt.

Familjepensionen reviderades vid ingången av 2022. Barnfamiljernas ställning förbättrades, och familjepension betalas under vissa förutsättningar även till en efterlevande sambo. Efterlevandepensionen blev tidsbestämd: pensionen betalas i högst tio år eller tills det yngsta barnet fyller 18 år. Ändringarna gäller inte löpande efterlevandepensioner. Tidsbegränsningen gäller efterlevande som är födda 1975 eller senare.

Det gjordes också ändringar i de familjepensioner som betalas till barn: barn får pension fram till 20 års ålder, då den tidigare gränsen var 18 år. Om den framlidne inte har någon efterlevande som skulle ha rätt till familjepension, betalas den efterlevandes beräknade andel till barnen. Ändringarna i barnpensionen trädde i kraft retroaktivt, vilket innebär att pensionsutbetalningen i Ilmarinen

förlängdes för 3 138 barn och därtill steg pensionsbeloppet för över 2 150 barn. Beloppet familjepensioner som betalades till barn steg i genomsnitt med över 400 euro.

Genom lagändringen började även sambor omfattas av familjepensionen, förutsatt att makarna har ett gemensamt barn som är under 18 år och de har bott tillsammans i minst fem år. Det har inkommit endast få ansökningar från sambor och efterlevandepension beviljades sju sambor.

Familjepensionens belopp är beroende av den arbetspension som utbetalades till den avlidna eller som intjänats fram till dödstidpunkten. Beloppet är också beroende av den efterlevandes egen arbetspension eller av uppskattningen av den framtida arbetspensionen samt av antalet barn som är berättigade till familjepension. Det innebär att en avliden som hade stora inkomster också ger en större familjepension. Om den efterlevande har betydligt större inkomster än sin avlidna maka eller make, blir det däremot inte nödvändigtvis något kvar att betala i familjepension.

Familjepensionsbeloppet kan uppskattas med vår [familjepensionsräknare \(ilmari.fi\)](https://www.ilmari.fi/familjepensionsraeknare).

Lagen om pension för företagare reviderades

FöPL var ett exceptionellt omdiskuterat ämne bland företagarna under senare hälften av 2022. Orsaken var en lagändring.

Företagaren ansvarar själv för hela sin pensionsavgift. FöPL-försäkringen är lagstadgad, dvs. försäkring ska tecknas när vissa villkor uppfylls (ålder, arbete i företaget, bosättningsland, hur sammanhängande företagandet är och arbetsinkomstens nivå). För nyetablerade företagare beviljas lättnader i betalningen av FöPL-avgiften i form av en rabatt på 22 procent under de första fyra åren. Sociala förmåner och pension intjänas emellertid även under rabattperioden på samma sätt som för företagare med en längre yrkesbana.

Pensionsavgiften för företagare fastställs enligt värdet på företagarens arbetsinsats och kallas för arbetsinkomst.

Många uppfattar FöPL-försäkringen som en investering, men det är den inte. FöPL-för-

säkringen utgör grunden för företagarens sociala trygghet och pensionskydd. Den tryggar företagarens försörjning om företagaren förlorar sin arbetsförmåga eller familjeförsörjaren avlider. Vid ålderdom ger försäkringen pension. Den fastställda arbetsinkomsten ligger också till grund för de dagpenningar som FPA betalar till företagare, t.ex. föräldrapenning och sjukdagpenning. Arbetsinkomsten bestämmer också nivån på företagarens arbetslöshetskydd och den frivilliga olycksfallsförsäkringen för företagare.

Sanna Marins regering överlämnade en proposition till riksdagen med förslag till en precisering av lagen om pension för företagare på sommaren 2022. Lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2023.

Syftet med revideringen är att förbättra företagarnas trygghet samt att förenhetliga reglerna för fastställandet av företagarnas arbetsinkomst i olika pensionsbolag. Reformen fokuserar på hur företagarens arbetsinkomst fastställs i pensionsförsäkringen och på pensionsbolagets granskning av den.

Med företagarens arbetsinkomst avses även efter reformen

den lön som skälig bör betalas, om en person med motsvarande yrkesskicklighet avlönas att utföra företagarens företagarverksamhet. Som en källuppgift när arbetsinkomsten fastställs används medianlönen för löntagare inom den aktuella branschen. Arbetsinkomsten fastställs emellertid inte direkt utifrån medianlönen, utan företagaren hörs först, dvs. arbetsinkomsten fastställs individuellt. Då pensionsbolaget fastställer företagarens arbetsinkomst beaktas även andra uppgifter som beskriver värdet av företagarens arbetsinsats, t.ex. arbetsmängd, företagarens yrkesskicklighet och företagsverksamhetens omfattning.

Den största ändringen är att pensionsbolagen börjar granska nivån på företagarens arbetsinkomst regelbundet vart tredje år. Tidigare har företagarnas arbetsinkomst vanligen uppdaterats då företagaren ansökt om en ändring i arbetsinkomsten och i samband med att pensionsbolaget justerar arbetsinkomsten med lönekoeficienten i början av varje år. År 2023 höjer lönekoeficienten FöPL-arbetsinkomsten med 3,79 procent.

Efter granskningen ger vi företagaren ett förslag till arbetsin-

komstnivå i vår webbtjänst, om vi anser att arbetsinkomsten verkar ha blivit efter den rekommenderade nivån. Företagaren kan komplettera förslaget genom att ge kompletterande uppgifter. På så sätt följer företagarens arbetsinkomst företagsverksamhetens utveckling och skyddet är på rätt nivå.

Pensionsbolagen ska också motivera besluten om arbetsinkomst och de uppgifter som använts bättre än hittills. På så sätt ökar förståelsen för fastställningsgrunderna.

Lagen behövde uppdateras, eftersom allt flera företagares arbetsinkomst inte motsvarar det faktiska värdet av deras arbetsinsats: för många företagare är arbetsinkomsten lägre än vad den nuvarande lagen förutsätter. Detta leder till att företagarens sociala trygghet och pensionsskydd är på låg nivå och lägre än för andra befolkningsgrupper. På grund av lagändringen komunicerade vi både själva och tillsammans med andra aktörer omfattande om FöPL för företagare år 2022.

Pensionsbolaget har ingen ekonomisk nytta av större FöPL-avgifter eller av att höja arbetsinkomsternas nivå, eftersom de

Det råder en rätt bred enighet om att pensionsskyddet och den sociala tryggheten för företagare även i fortsättningen kommer att kräva revideringar och även större reformer. Bland annat har man i stor utsträckning diskuterat en fondering av FöPL-försäkringen.

Försäkringsdirektör **Minna Hakkarainen**

Årets insats för de äldre gick till Lahtis

Årets insats för de äldre tilldelades verksamheten

Kiinni elämässä vid Lahden Lähimmäispalvelu ry.

”Staden har utvecklat en öppen gemenskap för äldre personer, i vilken de äldre kan vara delaktiga på det sätt som är lämpligast för var och en. Genom projektet har de äldres röst, behov och kultur blivit bättre sedda, hörda och identifierade”,

motiverar pensionsdirektör Outi Pekkarinen valet.

Centralförbundet för de gamlas väl och Ilmarinen beviljar varje år 5 000 euro för en handling eller ett projekt som stöder äldrearbetet. Priset utdelades nu för femtonde gången. Priset stöder utvecklingen av de metoder som används inom äldrearbetet och höjer äldrearbetets status.

Tillfredsställelse med tjänsterna

	2022	2021
Antalet ArPL-försäkrade	611 380	591 197
Antalet ArPL-försäkringar	61 084	64 436
ArPL-försäkringar och kundomsättning	96,7 %	97,3 %

FöPL-försäkringar

	2022	2021
Företagare som tecknat en FöPL försäkring i Ilmarinen	75 240	76 781

Kundomsättning, arbetsgivare och företagare

	2022	2021
NPS för webbtjänsten	47	48
NPS för telefontjänsten	74	74
NPS för försäkringstjänsten	43	47
NPS för pensionstjänsten	56	49

FöPL-avgifter som pensionsbolaget samlar in går till utbetalningen av löpande pensioner.

Den långa trenden med allt lägre arbetsinkomster inom FöPL-försäkringen verkar nu ha brutits. Under det senaste kvartalet har den genomsnittliga arbetsinkomsten för de försäkrade företagarna i Ilmarinen varit oförändrad på 23 250 euro per år.

Under 2022 höjde och sänkte företagarna sina arbetsinkomster i varierande grad. I slutet av året höjde företagarna sina arbetsinkomster oftare än de sänkte dem både vad gäller antal och euro. De nyetablerade företagarnas arbetsinkomster var i slutet av året 12 procent högre än året innan.

Eftersom företagaren själv är arbetsgivare är han ensam ans-

varig för hela pensionsavgiften. Pensionsavgiften för företagare är ungefär på samma nivå som arbetstagarnas avgift, då man beaktar både arbetstagarens och arbetsgivarens andelar av avgiften. Företagaren kan dock dra av pensionsavgiften i beskattningen, vilket inte är möjligt för arbetstagare.

Ilmarinens pensionstagare: ålder och kön 2022

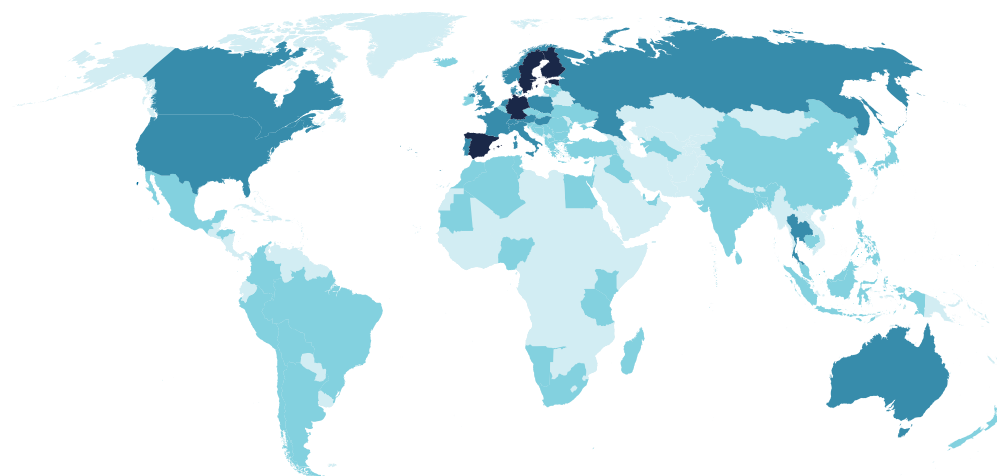
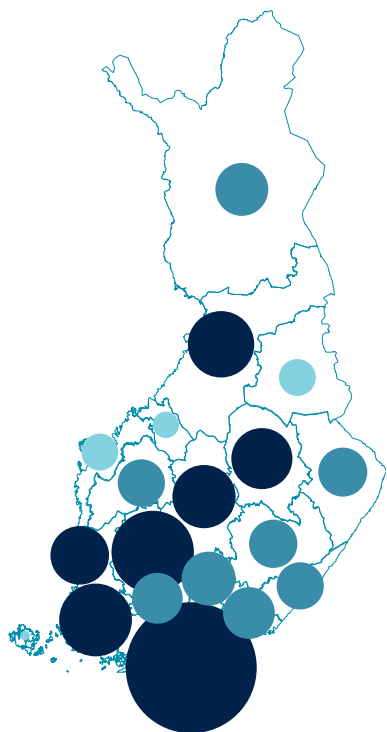
Ålder	män	kvinnor
över 100	0,0 %	0,1 %
90–99	1,5 %	4,0 %
80–89	9,5 %	14,0 %
70–79	21,2 %	18,7 %
60–69	15,0 %	10,4 %
50–59	1,7 %	1,4 %
40–49	0,6 %	0,5 %
30–39	0,3 %	0,2 %
18–29	0,2 %	0,2 %
under 18	0,4 %	0,3 %

Utbetalda pensioner, miljoner euro

	2022	2021
Totalt	6 606	6 309
ArPL	6 189	5 902
FöPL	417	407

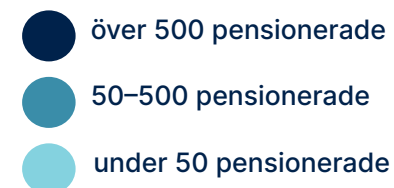
Ilmarinens pensionerna i Finland år 2022

	%
Helsingfors, Nyland	25,2 %
Birkaland	9,9 %
Egentliga Finland	7,7 %
Norra Österbotten	6,5 %
Mellersta Finland	5,8 %
Norra Savolax	5,4 %
Satakunta	5,0 %
Päijänne–Tavastland	4,2 %
Lappland	4,0 %
Kymmenedalen	3,8 %
Egentliga Tavastland	3,8 %
Norra Karelen	3,4 %
Södra Savolax	3,3 %
Södra Karelen	3,2 %
Södra Österbotten	3,2 %
Kajanaland	2,1 %
Österbotten	1,9 %
Mellersta Österbotten	1,0 %
Åland	0,1 %
Ingen information	0,3 %

Källa för kartor © Karttakeskus

Våra pensionstagare bor i 87 olika länder och de representerar 102 olika nationaliteter. Flest pensionstagare efter Finland bor det i Sverige, där ca 5 200 personer får pension från Ilmarinen. Därefter följer Estland, där det bor ca 1 200 pensionstagare och Spanien, där det bor ca 700 pensionstagare. Pensionstagarnas vanligaste nationalitet efter Finland är Sverige med ca 2 600 pensionstagare och Estland med cirka 1 900 pensionstagare.

Vi hjälper till att förlänga yrkesbanorna

Pensionsförsäkringen för arbetstagare ger trygghet redan innan åldern för ålderspension uppnås. Ilmarinen ger information och verktyg för att förutse risken och för att minska kostnaderna som beror på arbetsoförmåga. Det är viktigt att sköta arbetsförmågan hela tiden.

Vi hjälper till att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan

Varje år går 10 000 personer i bestående invalidpension i Finland. Dessutom får en ungefär lika stor grupp en tidsbestämd förmån på grund av arbetsoförmåga. Varje beviljad invalidpension är både en ekonomisk förlust och en mänsklig motgång för individen själv, för de närstående och samhället.

Under de första coronaåren minskade antalet ansökningar om invalidpension som inlämnades till Ilmarinen, men år 2022 började antalet ansökningar åter stiga. Antalet inlämnade ansökningar var fem procent större än året innan och antalet personer som fick invalidpension eller rehabilite-

ringsstöd ökade med fyra procent till 3 536 personer. Av dem som ansökte om invalidpension från Ilmarinen fick ca 38,4 (37,0) procent ett avslagsbeslut.

Kontinuitet är viktigt vid bedömningen av risken för arbetsoförmåga. Det kan uppstå en risk i en nära framtid eller först om flera år. En allvarlig sjukdom kan snabbt försämra arbetsförmågan. För stor arbetsbelastning eller levnadsvanor som tär på hälsan försämrar däremot funktionsförmågan sakta under en lång tid. Därför är det viktigt att försöka identifiera på vilket sätt man kan förhindra en nedgång i arbetsförmågan redan på förhand. För pensionsförsäkringsbolaget handlar det om att hantera försäkringsriskerna.

Läs mera om Ilmarinens [ArbetsförmågeArena](https://www.ilmarinen.fi/arbetsformagaarena) ([ilmarinen.fi](https://www.ilmarinen.fi))

Framtidens laboratorium

Redan år 2021 identifierade, utvecklade och delade vi god praxis inom ledningen av arbetsförmågan med våra kunder i projektet Framtidens laboratorium. Målet var att förutse riskerna för arbetsoförmåga och att kartlägga problemen och möjligheterna i arbetet och ledningen av arbetsförmågan i framtiden. I projektet deltog experter på personalledning och ledning av arbetsförmågan från Ilmarinen och från kundföretagens olika branscher. Arbetet fortsatte tillsammans med en ny kundgrupp år 2022 och deltagargruppen 2023 sammansattes i början av året.

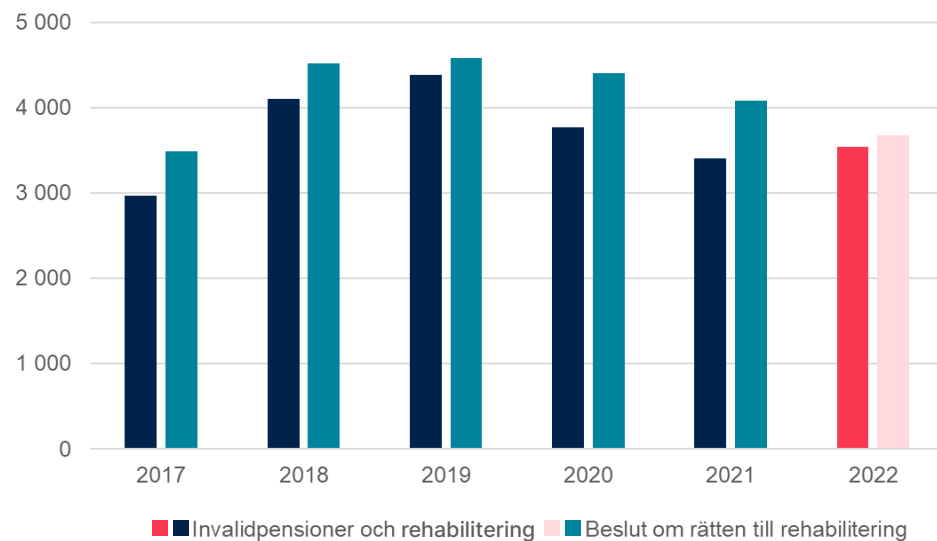
För att stöda verksamhet som syftar till att upprätthålla arbetsförmågan erbjuder Ilmarinen det digitala servicekonceptet ArbetsförmågeArenan. I den förenas starka forskningsrön om riskerna för arbetsförmåga och beprövad god praxis i företagen. Teman i ArbetsförmågeArenan är bland annat främjandet av rörelseorganens hälsa, tidigt stöd, strategisk ledning av arbetsförmågan och ett välfungerande samarbete med företagshälsovården. Vi hjälper våra kundföretag att förutse och

hantera risken för arbetsförmåga på arbetsplatsen. Målet är att förebygga risken för att de arbetstagare som är försäkrade i Ilmarinen ska bli invalidpensionerade.

Yrkesinriktad rehabilitering stöder återgången till arbete

Yrkesinriktad rehabilitering är en i arbetspensionslagarna fastställd rättighet för arbetstagare och företagare. Rehabilitering beviljas om hälsotillståndet och arbets-

Invalidpensioner och rehabiliteringsförmåner som Ilmarinen beviljar

Nytt arbete med hjälp av yrkesinriktad rehabilitering

På grund av en skada i handleden kunde **Jukka-Pekka Tervonen** inte längre utföra sitt arbete inom metallbranschen, där han hanterade tunga järnkomponenter. Läkaren föreslog yrkesinriktad rehabilitering. Efter att Tervonen fick ett positivt förhandsbeslut från Ilmarinen kunde han upprätta en rehabiliteringsplan tillsammans med en karriärscoach.

Som rehabiliteringsplan godkändes en kurs som omfattade 3D-planering och -utskrivning, maskinautomation och robotik, och Tervonen kunde inleda sina studier vid vuxenutbildningscentret. Under rehabiliteringen fick han rehabiliteringspenning från Ilmarinen.

Han arbetar fortfarande i verkstad, men nu är arbetet betydligt lättare och verkstadsarbetet är endast en del av en mångsidig arbetsbild.

förmågan har försvagats så att personen trots vård och rehabilitering inte kan fortsätta i sitt arbete inom en nära framtid och andra åtgärder för att främja en återgång till arbetet inte är tillräckliga eller möjliga. Målet är att arbetstagaren ska kunna fortsätta i arbetslivet eller återvända till arbetet efter sjukledigheten. Yrkesinriktad rehabilitering kan t.ex. ordnas i form av arbetsprövning, arbetsträning eller omskolning. Om en arbetstagare har ansökt om invalidpension hos oss, utreder vi alltid först om yrkesinriktad rehabilitering kan vara till hjälp.

Effektfull yrkesrelaterad rehabilitering förlänger yrkesbanorna och skapar möjligheter till ett bra arbetsliv. Om rehabiliteringen lyckas, har den ekonomiska verkningar: en rehabiliteringsklient som kan fortsätta arbeta intjänar en större pension. Ur arbetspensionssystemets synvinkel innebär det att pensionsutgiften minskar och att premieinkomsten ökar. Samhället gynnas av längre yrkesbanor. Rehabiliteringsklientens egen vilja är avgörande för att rehabiliteringsprocessen ska lyckas.

Yrkesinriktad rehabilitering är ett led i hanteringen av risken för

arbetsförmåga. Vi ger råd till kundföretagens HR-expert och chefer om yrkesinriktad rehabilitering och erbjuder expertstöd.

Mål: mer rättidig yrkesinriktad rehabilitering än hittills

Experimentet som inleddes i oktober 2021 fortsatte i början av 2022. Tillsammans med FPA testade vi ett samarbete där kundens behov av yrkesinriktade rehabiliteringstjänster kartläggs i ett tidigare skede än hittills. Experimentet riktades särskilt till kunder som varit arbetsförmögna under en längre tid på grund av sjukdom i rörelseorganen eller psykisk ohälsa och som fått sjukdagpenning från FPA i minst 90 dagar. Därtill var kundernas hälsotillstånd sådant att det var aktuellt att kartlägga de yrkesinriktade rehabiliteringsalternativen för dem.

Ilmarinen var ansvarig för arbetspensionerna och den yrkesinriktade rehabiliteringen för de kunder som valdes ut att delta i experimentet. FPA överlämnade sammanlagt 19 kunders läkarutlåtanden till Ilmarinen. Kunderna hade gett sitt samtycke till informationsutbytet mellan FPA och

Rehabiliteringens effektivitet

	2022	2021
Rehabiliteringens effektivitet	79,8	79,2
a) bland dem som kommer från arbetslivet	81,4	80,5
b) bland personer med en tidsbestämd pension	73,3	72,7
Nyttan med tjänsterna och deras inverkan på personalens arbetsförmåga (kundernas bedömning 0–5)	4,3	4,1

Andel i procent som står till arbetsmarknadens förfogande efter avslutad rehabilitering.

Rehabiliteringsbeslut

	2022	2021
Handläggningstiden för rehabiliteringslöften, dygn	14	19
Antalet nya rehabiliteringsbeslut	3 676	4 085
Antalet rehabiliteringsbeslut totalt under året	6 784	8 018

Arbetsförmågeprojektens effektivitet

	2022	2021
Arbetshälsoprojektens effekt (skalan 1–5)	4,6	4,6
Kundens rekommendationsvilja, NPS, Ilmarinens egna tjänster	91	91

Projekt som ansluter sig till hanteringen av risken för arbetsförmåga

	2022	2021
Arbetshälsoutbildningar	39	40
Separata utbildningar och projekt för främjandet av välbefinnandet i arbetet	1 482	1 441
Arbetstagare som omfattades av projekten för främjandet av välbefinnandet i arbetet	127 661	183 000
Andelen som deltog i arbetshälsoutbildning	2 328	2 627

Avbrottsfri utkomst

	2022	2021
Handläggningstiden för ansökningar om ålderspension och invalidpension i förhållande till andra arbetspensionsbolag		
Ålderspension (skillnad jämfört med andra arbetspensionsbolag), dygn	0	3
Förhandsbeslut om rehabilitering, skillnaden jämfört med andra arbetspensionsbolag	-2	5
Invalidpension (skillnad jämfört med andra arbetspensionsbolag), dygn	-8	1
Handläggningstiden för ansökningar om ålderspension, dygn (årsgenomsnitt)	4	8
Handläggningstiden för förhandsbeslut om rehabilitering, dagar (årets medeltal)	14	19
Handläggningstiden för ansökningar om invalidpension, dygn (årsgenomsnitt)	34	40
Andelen invalidpensionsbeslut som inte ändras i besvärinstanserna och skillnad från konkurrenter	2022	2021
Andelen avslagna beslut av alla invalidpensionsbeslut	38,4 %	37,0 %
Andelen ändrade beslut i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden	10,2 %	8,7 %
Skillnad från konkurrenter	1,2 %	-2,8 %

Ilmarinen. Vi styrde sammanlagt tio personer att ansöka om yrkesinriktad rehabilitering.

Experimentet visade att det skulle vara bra om arbetspensionsanstalten kunde ge ett beslut om yrkesinriktad rehabilitering på basis av de utlåtanden som fås

från FPA utan att kunden behövde ansöka om den. På så sätt skulle man kunna påbörja yrkesinriktad rehabilitering snabbare i situationer där kunden har rätt till rehabilitering.

För deltagarna i experimentet följer vi upp inledandet av reha-

bilitering, rehabiliteringens framgång och återgången till arbetet fram till utgången av maj 2023. Målet är att utveckla en handlingsmodell som i fortsättningen kan användas i alla pensionsförsäkringsanstalter.

Vi främjar ansvar och mångfald i arbetslivet

Vi vill vara en av de bästa arbetsplatserna i Finland

Vårt mål är att vara en av Finlands bästa arbetsplatser. Personalens välbefinnande inverkar på hur väl vi uppnår våra andra mål.

År 2022 bad vi över hundra nyrekryterade och över hundra erfarna anställda att berätta om sina synpunkter på Ilmarinen. I båda grupperna var iakttagelserna likartade: Ilmarinen betraktades som ett dynamiskt och konkurrenskraftigt bolag samt som en mycket bra arbetsgivare. Förbättringar önskades bland annat i fråga om prioriteringen av ärenden och man efterlyste mindre byråkrati och ett färre antal möten.

Efter coronaåren kunde vi igen efter en lång tid fira tjänsteårsfest, till vilken vi bjuder in anställda som arbetat länge i Ilmarinen för att fira deras långa karriär i bolaget. De längsta yrkeskarriärerna i Ilmarinen är för närvarande 48 år.

Vi förbättrar vår verksamhet hela tiden

Coronapandemin är ännu inte över. Eftersom det fanns god tillgång till vaccinationer som förhindrade den allvarligaste sjukdomsformen, avslutade vi undantagsarrangemangen i anslutning till coronaläget i maj 2022. Efter det strävar vi att utnyttja de bästa sidorna av både arbete på kontoret och distansarbete.

Vi strävar efter att leda vardagen systematiskt enligt modellen Ilmarinen Way, som vi utvecklat. Målet är att förenhetliga vårt arbete; vi säkerställer riktningen, leder lagspelet, följer upp och bedömer resultaten och förbättrar och lär oss hela tiden. Modellen behandlades med hela personalen, eftersom även andra än de närmaste cheferna leder arbetet.

Säkerställandet av framtidens kompetens är en av de viktigaste utmaningarna för alla organisationer. Vi fastställde de kritiska förmågor som behövs under stra-

Jag började arbeta när man använde stämpelkort av papp och uppgifter registrerades på hålkort. Under min yrkesbana har jag gjort många slags arbeten, t.ex. efterbehandlat och beställt trycksaker, producerat presentationsgrafik, arbetat som serviceassistent och inom pensions- och försäkringsrådgivningen.

Service specialist **Arja Pärnänen**

Arja Pärnänen valdes i december 2022 som personalens representant i Ilmarinens ledningsgrupp.

tegiperioden på bolagsnivå. Trygghandet av dem utgör en central förutsättning för att strategin ska uppnås. De hänför sig bland annat till kundservice, informationshantering och kunskapsledning, digital affärsverksamhet, processkunskande, kontinuerliga förbättringar och ansvarsfullhet.

Varje affärsverksamhet och stödfunktion säkerställer att de strategiska förmågorna också

uppfylls i deras planer. De säkerställer också att varje funktion har nödvändig sakkunskap som säkrar en framgångsrik skötsel av uppgifterna. Utifrån dem upprättas för varje anställd i Ilmarinen en personlig tillväxthistoria, som om den realiserar utökar personens kompetens utifrån de egna önskemålen och bolagets behov. Uppföljning av hur tillväxthistorian framskrider sker minst varje halvår.

År 2022 öppnade vi ett nytt digitalt Kunskapstorg för de anställda i Ilmarinen. Där kan alla anställda dela med sig av sin kunskap till sina medarbetare i form av korta utbildningar. Vi förnyade också vår webbinlärningsmiljö så att den stöder studier och utarbetandet av utbildningar som är oberoende av tid och plats. Ledarskapet stöddes med åtta evenemang om olika teman. Det ordnades föreläsningar om arbetslivsfärdigheter för hela personalen.

Om Ilmarinen av någon orsak skulle bli tvungen att göra omorganiseringar och bolaget som en följd av det inte skulle kunna erbjuda alla arbete, förhandlar vi alltid om alternativa karrärcoachingar som en del av omställningsförhandlingarna. Under tidigare år har sådan karriärcoaching erbjudits dem som blivit tvungna att lämna Ilmarinen som en följd av omställningsförhandlingar, och resultaten har varit goda.

Vi följer olika synvinklar på kompetensutvecklingen i våra personalenkäter. Enkätresultaten för 2022 är på utmärkt nivå. Vi använder enkäten Työvire, som också erbjuds våra kundföretag.

Vi genomför enkäten varannan månad. Betygen för påståendet "Jag sporras att utvecklas i mitt arbete" var på utmärkt nivå under hela året, och även i enkäten i december var medeltalet av svaren 4,1 (på skalan 1–5), då motsvarande siffra i jämförelsegruppen (andra företag som använder enkäten Työvire) var 3,7. Även de andra påståendena som kartlägger kompetensutvecklingen berättar om en god nivå: I vår arbetsgemenskap delar vi information och kunskap aktivt 4,0 och jag använder varje vecka arbetstid för att utveckla min kompetens 3,9.

Det är svårt att finna en entydig mätare av kompetensutvecklingen, men den starka fokuseringen på kompetensutvecklingen syns i form en utmärkt kundlojalitet och ett utmärkt NPS.

Företag som utnyttjar olikhet vinner

År 2022 lät vi tillsammans med en extern aktör göra en undersökning av hur inkluderande Ilmarinen är som arbetsplats. Studien ingick i byggandet av en lägesbild för mångfald, jämställdhet och konceptet Alla med. Enligt un-

Det allra viktigaste då det gäller att öka mångfalden är attityderna på arbetsplatsen samt en arbetsgemenskap där det råder tillförlitlighet och psykologisk trygghet. Undersökningar visar att mångfalden ökar och att alla naturligt tas med i gemenskapen då var och en vågar vara sig själv utan att behöva vara rädd för följder.

Personaldirektör **Sami Ärilä**

dersökningsresultaten var grundtonen och helhetsbilden god och positiv, men det finns ännu arbete då det gäller att utveckla likabehandlingen och en inkluderande kultur på arbetsplatsen. Mångfald, jämställdhet och ett inkluderande klimat ska ledas systematiskt och målmedvetet och man bör ge både tid och utrymme för diskussion om dessa. Hållbarhetsnätverkets jämställdhetsgrupp deltar i utvecklingsplaneringen och främjar jämställdhet och likabehandling på vår arbetsplats. De utvecklingsobjekt som lyftes fram beaktas i jämställhets- och likabehandlingsplanen.

I juni 2022 fick vi negativ uppmärksamhet i medierna då en tidigare arbetstagare påstod sig ha upplevt diskriminering i Ilmari-

nen. Ärendet utreddes noggrant och det fanns inga bevis på den påstådda diskrimineringen. Vi godkänner inte diskriminering, utan tar jämställdhet och lika-behandling mycket allvarligt. Vi följer regelbundet upp hur de genomförs t.ex. med elektroniska enkäter.

Fastän majoriteten upplever att jämställdhet och likabehandling uppnås väl i vår arbetsgemenskap, finns det alltid saker som kan förbättras. Vi betraktar mångfald som en styrka, och vi arbetar hela tiden med att utöka mångfalden i vår arbetsgemenskap. Vi ordnade även tilläggsutbildning i ämnet för hela personalen.

Personalupplevelserna följdes upp med Työvire-enkäter. I dem var det kumulativa värdet

för personalens rekommendationsindex 42. Högst var eNPS i augusti-enkäten, där siffran var 48. Det högsta värdet under hela vår mät historia, 51, är från oktober 2021. I eNPS-mätningen kan resultaten variera mellan -100 och 100. Medeltalet av alla mätningar år 2021 var 38, vilket innebär att rekommendationsindexet stigit under 2022.

Jämställdhet mellan könen

I enkäten i oktober bad vi personalen om erfarenheter av ett jämlikt bemötande: Alla anställda bemöts jämlikt oberoende av ålder, ras, kön och fysiska egenskaper osv. Påståendet fick medeltalet 4,4, då det högsta är 5. Den föregående mer omfattande enkäten om jämställdhet och

likabehandling genomfördes på hösten 2021.

Lönejämsställdheten mellan könen kan mätas med flera olika indikatorer. I Ilmarinen uppstår löneskillnaden mellan könen i huvudsak av en ojämn könsfördelning i olika funktioner. Till exempel i de mansdominerade IT-, försäljnings- och placeringsfunktionerna är lönerna allmänt högre än inom många andra funktioner. Den ojämna könsfördelningen inom olika sektorer är en samhällsfråga som kräver lösningar både i enskilda företag och inom hela samhället.

Ett sätt att mäta hur jämställdheten uppfylls är att granska om könsfördelningen bland direktörer och närmaste chefer motsvarar könsfördelningen bland hela personalen. I Ilmarinen förverkligas

Kvinnornas genomsnittliga lön av männens löner, ledningsgruppen (exkl. verkställande direktören)

	2022	2021
	83 %	86 %

Kvinnornas genomsnittliga lön av männens löner, hela den övriga personalen

	2022	2021
	82 %	83 %

Barn från Barnparkeringen vid lunch med verkställande direktör Jouko Pölönen.

Barnparkeringen hjälper på sommaren

Vi ordnade barnparkering i juni för att ge de anställda tillfällig hjälp med att samordna arbetet och familjelivet. Barnparkeringen gällde barn i 1–3:e klassen, eftersom det kan vara svårt att hitta någon som tar hand om de minsta skoleleverna.

Barnparkeringen var också något som barnen väntade på. En stor del av barnen känner varandra redan från tidigare och även handledarna var bekanta för dem.

Ansvarsfullt sommarjobb för tiotals sommarjobbare

Vi har redan länge deltagit i kampanjen Ansvarsfullt sommarjobb. Kampanjen utmanar arbetsgivarna att erbjuda de unga fler sommarjobb av hög kvalitet. Ilmarinen hade även i år 35 sommarjobbare. Arbetserfarenhet och färdigheter som skaffats under studierna är viktiga för att sysselsätta sig senare i livet.

I Ilmarinen har även sommarjobbarna möjlighet att göra ett betydelsefullt och ansvarsfullt arbete som inverkar långt in i framtiden. Som en nyhet lanserade vi en webbplats för dem som söker sommarjobb.

jämställdheten tämligen väl. Det finns något mer kvinnor än män i de krävande uppgifterna.

Vi granskar även lönejämställdheten mellan könen inom olika svårighetsklasser. Svårighetsklassen bildar den allmänna ramen för en jämförelse av arbetsuppgifterna. Lönen kan variera inom samma svårighetsklass beroende på till exempel utbildning, prestation och arbetserfarenhet. Då vi jämförde lönerna inom svårighetsklasserna, varierade kvinnornas

lön mellan 87 och 107 procent av männens lön. Variationens medeltal var 99 procentenheter och medianen 98 procentenheter. Analysen omfattade inte verkställande direktören, ledningsgruppen, personal som omfattas av försäljningsprovisioner, deltidanställda sakkunnigläkare eller svårighetsklasser där antalet personer av någotdera könet var mindre än sex.

I vår jämställdhets- och likabehandlingsplan har vi fastställt att

om löneskillnaden inom en svårighetsklass är minst 5 procent åt endera hållet, gör personalavdelningen en särskild utredning om orsaken till skillnaderna. Om vi upptäcker skillnader som inte kan förklaras, inleder personalavdelningen diskussioner med cheferna för att reda ut ärendet närmare och för att ta fram en lösning.

Företagshälsa och arbetssäkerhet

I Finland grundar sig ordnandet av företagshälsa och arbetssäkerhet på lag. Vi vill ta god hand om hela vår personal. Vi leder företagshälsan och arbetssäkerheten i aktivt samarbete med företagshälsovården. Företagshälsovården deltar vid behov i arbetarskyddskommitténs verksamhet. Företagshälsovårdstjänsterna för hyrda arbetstagare ordnas av den faktiska arbetsgivaren.

Arbetet i Ilmarinen är sakkunnigarbete som i huvudsak utförs på kontoret, dvs. det uppstår typiskt inte några fysiska risksituationer. Vi följer upp hela personalens upplevelser av säkerheten i arbetsmiljön med enkäten Työvire. År 2022 gav arbetsgivarna säkerheten i arbetsmiljön betyget 4,7 på skalan 1–5.

Vi sköter företagshälsovårds-

tjänsterna tillsammans med en stor samarbetspart inom företagshälsovård. Samarbetet konkurrensutsätts regelbundet för att säkra kvaliteten. Inom företagshälsovården erbjuder vi vår personal omfattande sjukdomsförebyggande tjänster och sjukvårdstjänster. Vi följer aktivt upp personalens arbetsförmåga och företagshälsovårdens servicehelhet omarbetas efter behov så att vi ska kunna stöda personalens arbetsförmåga i ett så tidigt skede och så effektivt som möjligt. Under 2022 genomförde vi ett pilotprojekt för att ta fram tjänster med låg tröskel för stödjandet av det psykiska välbefinnandet och tjänsterna togs bestående i bruk vid ingången av 2023.

Arbetarskyddskommittén som består av representanter för personalen och arbetsgivaren samlas 6–7 gånger per år. Arbetarskyddskommittén främjar växelverkan mellan arbetsgivaren och arbetstagarna, gör det möjligt för arbetstagarna att delta i ärenden som rör säkerhet och hälsa på arbetsplatsen, följer upp frågor i anslutning till personalens säkerhet och hälsa samt ger vid behov åtgärdsförslag för att förbättra dessa ärenden. Kommittén behandlar även företagshälsovårds-

dens verksamhetsplan och följer dess genomförande.

Säkerhetsärendena ingår i introduktionen av nyrekryterade och personalens första hjälpen-beredskap upprätthålls med regelbundna utbildningar. Vid behov ordnas arbetarskyddsutbildning för arbetarskyddskommitténs nya medlemmar.

Alla nya anställda i Ilmarinen genomgår en hälsogranskning och efter det görs en hälso- granskning med regelbundna intervall. Vi stöder också personalens fysiska kondition genom att erbjuda mångsidiga motionsutrymmen, handledda motionstimmar och olika kampanjer som motiverar till att motionera. Ilmarinen har också en friskvårdscoach som stöder de anställda att röra på sig och motionera. I samarbete med företagshälsovården genomförs även olika projekt som stöder de anställdas motionsvanor.

I våra mål för att bekämpa grå ekonomi förutsätter vi att projektledningsentreprenören ber om en utredning om att underleverantörerna ordnat lagstadgad företagshälsovård, lagstadgad olycksfallsförsäkring och den ansvarsförsäkring som beställaren kräver. I skyldigheterna krävs även att arbetstagarna erbjuds en

trygg arbetsmiljö. Avsikten är att bredda denna skyldighet att även omfatta serviceproducenter och varuleverantörer, då vi år 2023 tar i bruk nya hållbarhetskrav för leverantörer.

År 2002 var anställd i Ilmarinen med om ett olycksfall under arbetstid.

Må bra på jobbet

I december 2002 beviljades Ilmarinen märket Må bra av jobbet® som ett erkännande för att arbetsplatsen förbinder sig att stärka de anställdas psykiska hälsa. Märket beviljas på ansökan av MIELI Psykisk Hälsa Finland rf. Märket berättar om att företaget vill utvecklas och bli bättre på stöda den psykiska hälsan. Målet är att utöka de metoder som stärker de handlingsmodeller och strukturer som stöder den psykiska hälsan och att åtgärda missförhållanden.

År 2023 kommer vi att lyfta fram det psykiska välbefinnandet som ett tema i olika kanaler och bland annat på öppna expertföreläsningar. Vi önskar att alla anställda ska kunna leda sig själva, förebyggande kunna styra sin situation och bedöma sin återhämtning. Dessutom arbetar vi för att vår företagskultur modigt stöder de anställda att ta upp saker till tals. På så sätt kan man söka lösningar tillsammans i så god tid som möjligt.

Genom att delta i kilometertävlingen förbättrade vi arbetsförmågan och skyddade miljön

Kilometertävlingen är en lekfull tävling som ordnas av Pyöräilykuntien verkosto. Vårt team med 99 cyklister trampade över 61 300 kilometer (ilmarinen.fi). Genom att cykla sparade vi kalkylmässigt ca 4 300 liter bränsle och över 10 700 kg koldioxidutsläpp.

Sedan 2013 har vi deltagit både i kilometertävlingen och i Finlands Röda Kors välgörenhets-kampanj Kedjereaktion. Via kampanjen doneras en euro för varje 25 kilometer som en anställd cyklat för beredningen för klimatförändringen och anpassningen till dess konsekvenser både i hemlandet och globalt. Denna gång donerade Ilmarinen ca 2 900 euro till Östafrika, som drabbats av särskild hård torra.

Cykling bidrar till att upprätthålla konditionen och en god arbetsförmåga. Vid stöder personalen att ta cykeln till arbetet bland annat genom att erbjuda goda sociala utrymmen, cykelservice på arbetsplatsen och genom att ge personalen en möjlighet även skaffa elcykel som en anställningsförmån.

Vi fortsatte att trampa i Vinterkilometertävlingen 2023.

Personalnyckeltal

	2022	2021
Genomsnittlig pensioneringsålder	65,0	64,1
Medelåldern bland hela personalen	47,0	46,7
Genomsnittlig anställningstid	13,3	13,2
Personalens hälsoprocent	43,4	67 %

Nyrekryterad personal och personalomsättning

	2022	2021
Antal anställningar i slutet av redovisningsperioden	626	640
Nya anställningar	65	85
Avslutade anställningar	73	72
Personalavgång bland de fast anställda	8,8	8,6
Nya anställningar/fast anställda	42	53
Avslutade anställningar/fast anställda	52	51
Antal sommararbetare	35	38

Den tillfälliga arbetskraften i Ilmarinen används för närvarande vid telefonförsäljning (4 personer) för att komplettera sin egen personal och, vid behov, i personalen på Ilmarinens representativa utrymme vid anordnandet av evenemang (ett fåtal personer, efter behov).

Antal anställda som omfattas av kollektivt framförhandlade kollektivavtal

	2022	2021
Antal anställda som omfattas av kollektivt framförhandlade kollektivavtal, %	92 %	92 %
Antal anställda som omfattas av kollektivt framförhandlade kollektivavtal, personer	577	590

Gemensamma framgångar

	2022	2021
Personalens upplevelse av arbetet: personalens villighet att rekommendera oss som arbetsgivare (eNPS).	42	38
Työvire (0-5)	4,2	4,2

Utbildningstimmar i genomsnitt om året per person

	2022	2021
Utbildningstimmar i genomsnitt, hela personalen	25	19
Utbildningstimmar i genomsnitt, kvinnor	27	18
Utbildningstimmar i genomsnitt, män	21	21
Utbildningstimmar i genomsnitt, ledningsgruppen	31	22
Utbildningstimmar i genomsnitt, ledningen på mellannivå	46	23
Utbildningstimmar i genomsnitt, gruppchefer	37	32
Utbildningstimmar i genomsnitt, tjänstemän och sakkunniga	22	18

Siffrorna baseras på coaching som ingått i vårt HR-system. Siffrorna saknar till exempel lärande på jobbet och andra, liksom kort gratis virtuell coaching.

Föräldradighet

	Föräldrarledig 2022	Återvändande till jobbet år 2022
Kön		
Män	20	19
Kvinnor	12	2
Totalt	32	21

Antal anställda i Ilmarinen indelade enligt anställning och arbetsavtal samt enligt kön

	2022	2022 %	2021	2021 %
Fasta anställningar, totalt	588	94 %	596	93 %
Fasta anställningar, kvinnor	357	61 %	365	61 %
Fasta anställningar, män	231	39 %	231	39 %
Fasta heltidsanställningar, totalt	546	93 %	552	93 %
Fasta heltidsanställningar, kvinnor	330	60 %	336	61 %
Fasta heltidsanställningar, män	216	40 %	216	39 %
Fasta deltidsanställningar, totalt	42	7 %	44	7 %
Fasta deltidsanställningar, kvinnor	27	64 %	29	66 %
Fasta deltidsanställningar, män	15	36 %	15	34 %
Tidsbundna anställningar, totalt	38	6 %	44	7 %
Tidsbundna anställningar, kvinnor	24	63 %	24	55 %
Tidsbundna anställningar, män	14	37 %	20	45 %

Andel personal som deltar i regelbundna resultatbedömningar och utvecklingssamtal

Könsfördelning	2022	2022 %
All personal, totalt	626	
Deltagande i utvecklingssamtal, kvinnor	293	47 %
Deltagande i utvecklingssamtal, män	182	29 %
Deltagande i utvecklingssamtal, tjänstemän och sakkunniga, totalt	430	
Deltagande i utvecklingssamtal, tjänstemän och sakkunniga, kvinnor	262	42 %
Deltagande i utvecklingssamtal, tjänstemän och sakkunniga, män	168	27 %
Deltagande i utvecklingssamtal, gruppchefer, totalt	20	
Deltagande i utvecklingssamtal, gruppchefer, kvinnor	13	2 %
Deltagande i utvecklingssamtal, gruppchefer, män	7	1 %
Deltagande i utvecklingssamtal, ledning på mellannivå, totalt	24	
Deltagande i utvecklingssamtal, ledning på mellannivå, kvinnor	17	3 %
Deltagande i utvecklingssamtal, ledning på mellannivå, män	7	1 %
Deltagande i utvecklingssamtal, ledningsgruppen, totalt	1	
Deltagande i utvecklingssamtal, ledningsgruppen, kvinnor	1	0 %
Deltagande i utvecklingssamtal, ledningsgruppen, män	0	0 %

Andel personal som deltar i regelbundna resultatbedömningar och utvecklingssamtal

Åldersfördelning	2022	2022 %
Deltagande i utvecklingssamtal, andelen personer under 30-år (%)	21	3 %
Deltagande i utvecklingssamtal, andelen personer mellan 30 och 50-år (%)	225	36 %
Deltagande i utvecklingssamtal, andelen personer över 50-år (%)	229	37 %

76 % av all personal (31 december 2022 sysselsatt personal, 626 personer) hade ett resultat-, mål- och utvecklingssamtal under 2022. Utvecklingssamtal hålls i allmänhet i början av året, så efter diskussionsomgången har det inte varit några diskussioner under 2022 med de som startade mitt i år.

Åldersfördelningen bland personal och förvaltningsorgan

	2022	2022 %	2021	2021 %
Personal				
Under 30	53	8 %	55	9 %
30-50	299	48 %	327	51 %
Över 50	274	44 %	258	40 %
Styrelsen				
Under 30	0	0 %	0	0 %
30-50	3	25 %	4	33 %
Över 50	9	75 %	8	67 %
Förvaltningsrådet				
Under 30	0	0 %	0	0 %
30-50	6	20 %	9	30 %
Över 50	24	80 %	21	70 %

Personalens och förvaltningsorganens mångfald

	2022	2022 %	2021	2021 %
Hela personalen, totalt	626		640	
Hela personalen, kvinnor	381	61 %	389	61 %
Hela personalen, män	245	39 %	251	39 %
Tjänstemän och sakkunniga, totalt	554		563	
Tjänstemän och sakkunniga, kvinnor	336	61 %	339	60 %
Tjänstemän och sakkunniga, män	218	39 %	224	40 %
Gruppchefer, totalt	23		28	
Gruppchefer, kvinnor	16	70 %	21	75 %
Gruppchefer, män	7	30 %	7	25 %
Ledning på mellannivå, totalt	40		39	
Ledning på mellannivå, kvinnor	25	62,5 %	24	62 %
Ledning på mellannivå, män	15	37,5 %	15	38 %
Ledningsgruppen, totalt	9		10	
Ledningsgruppen, kvinnor	4	44 %	5	50 %
Ledningsgruppen, män	5	56 %	5	50 %
Styrelsen, totalt	12		12	
Styrelsen, kvinnor	2	17 %	2	17 %
Styrelsen, män	10	83 %	10	83 %
Förvaltningsrådet, totalt	30		30	
Förvaltningsrådet, kvinnor	13	43 %	12	40 %
Förvaltningsrådet, män	17	57 %	18	60 %

A photograph of a man with short, light-colored hair and a beard, wearing a light blue button-down shirt. He is shown in profile, speaking into a black handheld microphone. The background is dark and out of focus, showing other people seated at a conference or meeting. A semi-transparent white banner with dark blue text is overlaid on the image.

God förvaltning (G)

Vi sköter vår grundläggande uppgift kostnadseffektivt

Som ett av de ledande arbetspensionsförsäkringsbolagen har Ilmarinen en betydande roll i utvecklandet av arbetspensionssystemet och dess hållbarhet. Vårt mål är att utveckla pensionssystemet och verkställandet av det ansvarsfullt med beaktandet av hållbarheten på lång sikt. I vår förvaltning fungerar vi tillförlitligt och transparent. Vi betonar en kostnadseffektiv verksamhet och hantering av värdekedjorna. Iakttagandet av ett gott förvaltningsätt är en central grundläggande förutsättning för genomförandet av socialt ansvar och miljöansvar.

Kostnadseffektivitet är en av de viktigaste indikatorerna på vår verksamhet. Med den omkostnadsdel som ingår i arbetspensionsavgiften täcks kostnaderna av verksamheten med undantag av kostnaderna för placeringen av pensionstillgångarna, hanteringen av risken för arbetsoförmåga och lagstadgade avgifter. Med tanke på ansvarsfullheten är det väsentliga att vi sköter vår grundläggande uppgift kostnadseffektivt.

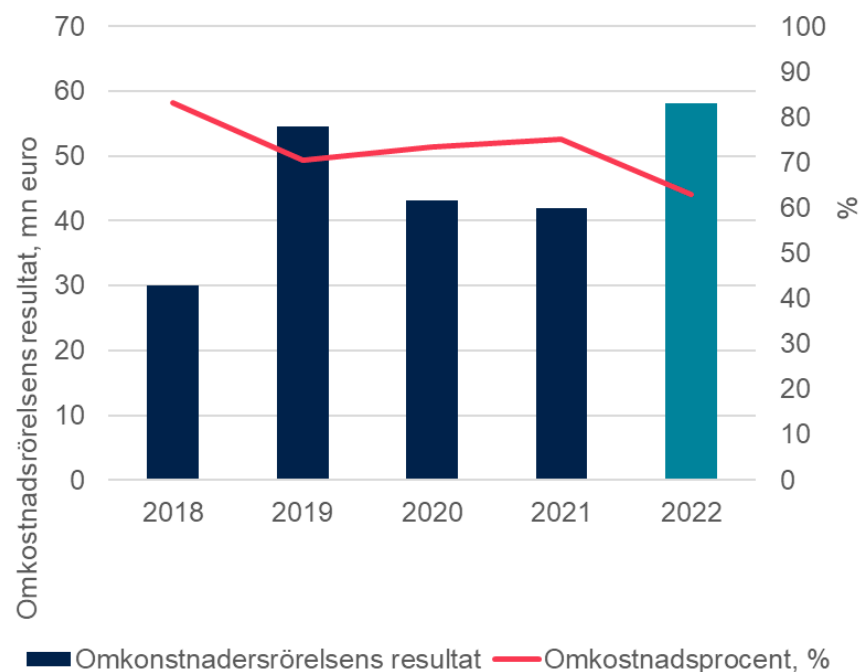
Storleken av pensionsbolagets omkostnadsinkomst är beroende av två faktorer: lönesumman som våra kunder betalar sina arbetstagare under året och omkostnadsstariffen, som fastställer hur stor procent av lönesumman som utgör den omkostnadsdel som är avsedd för vår verksamhet. På

grund av coronapandemin minskade lönesumman under de två tidigare åren, men år 2022 vände den åter uppåt, då ekonomin började återhämta sig. Omkostnadsstariffen sänktes å sin sida med 9,5 procent. För arbetsgivare innebär en tariffsänkning att arbetspensionsavgiften är något lägre än tidigare.

Resultatet av omkostnadsrörelsen är skillnaden mellan omkostnadsinkomsten och de omkostnader som täcks med den. Omkostnadsprocenten är däremot omkostnadernas andel av den omkostnadsinkomst som vi erhåller. Ju mindre omkostnadsprocent, desto effektivare är vi och desto större är den omkostnadsdel som vi kan återbetala till våra arbetsgivarkunder som en del av kundåterbäringarna. På så

Kostnadseffektiv skötsel av pensionsskyddet

Resultat av omkostnadsrörelsen, omkostnadsprocent och driftskostnader 2018–2022

Kostnadseffektiv hantering av pensionsskyddet

Miljoner euro	2022	2021
Omkostnadsprocent, %	63	75
Resultat av omkostnadsrörelsen	58	42
Totala rörelsekostnader	151	176
Rörelsekostnader som ska täckas av omkostnadsinkomst	99	126

sätt medverkar vi till att minska arbetsgivarnas kostnader för arbetspensionssystemet och därigenom även sysselsättningskostnaderna. Vi har lyckats effektivisera vår verksamhet systematiskt: år 2018 var driftskostnaderna som täcks med omkostnadsinkomster 149 miljoner euro och år 2022 var de redan under hundra miljoner euro, dvs. 99 miljoner euro.

Från och med 2023 fastställs omkostnadstariffen bolagsspecifikt och bolaget strävar efter att dimensionera den till en lägre nivå än för närvarande så att det inte längre ska uppstå något överskott. Således behöver överskottet inte heller återbetalas i form av kundåterbäringar, utan kunderna gynnas direkt av den

förbättrade kostnadseffektiviteten i form av lägre avgifter.

Beskattningen av pensionstillgångarna påverkar samhället

Skatteavtrycket beskriver de skatteintäkter som inflyter i samhället av företagets verksamhet. Vårt skatteavtryck utgörs av de skatter som vi betalar för vår verksamhet och för vår försäkrings- och placeringsverksamhet samt indirekt av skatterna i de företag som är placeringsobjekt.

Beskattningen av pensionsystemet följer i Finland samma principer som i många andra länder: man önskar undvika mångdubbel beskattning av

Skatter i anslutning till Ilmarinens egen verksamhet

	2022	2021
Kundåterbäringar, mn €	175	209
Placeringsavkastning, md €	-4,0	8,1
Premieinkomst, md €	6,6	5,9
Utbetalda pensioner, md €	6,6	6,3
Antal pensioner översteg premier, mn €	48	387
Arbetsgivare och företagare		
ArPL-lönesumma, mn €	24 924	22 874
FöPL-arbetsinkomstsumma, mn €	1 706	1 677
"Lönen och arbetsinkomst", mn €	26 630	24 552
ArPL-premieinkomst, md €	4,3	3,8
Löntagare		
ArPL-avgifter, md €	1,9	1,7
Stat och kommuner		
Inkomstskatt på löntagare, md €	n. 8	n. 7
Skatter relaterade till egen verksamhet, mn €	25,4	26,5
Inkomstskatt på pensionärer, md €	1,6	1,5
Fastighetsskatt och källskatt, mn €	18,2	18,5
Förskottsinnehållning av skatt på löner, mn €	15,0	15,3
Mervärdesskatt i anslutning till upphandlingar, mn €	9,7	10,4
Arbetsgivarens socialskuddsavgifter, mn €	0,7	0,7
Fastighetsskatt (Ilmarinens kontorhus), mn €	0,7	0,7
Skatter i anslutning till Ilmarinens egen verksamhet, totalt, mn €	26,1	27,1

pensionsbesparingarna och på så sätt stöda pensionsfondernas tillväxt. En mångdubbel beskattning skapar ett tryck på att höja pensionsavgifterna.

Företagarnas, arbetsgivarnas och löntagarnas arbetspensionsavgifter kan dras av i inkomstbeskattningen. Då en företagare eller löntagare i sinom tid börjar få pension, uppbärs inkomstskatt.

Överföring av placeringsavkastning till solvensbufferten kan dras av i beskattningen, vilket innebär att den årliga variationen i placeringsavkastningen inte orsakar skattepåföljder.

Arbetspensionsbolagets vinst för räkenskapsperioden fastställs enligt de beräkningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på förhand. Storleken på den fastställs på basis av den skäliga avkastning som räknas på garantikapitalet eller annat eget kapital.

Vi är ett ömsesidigt, dvs. kundägt bolag som inte har något garantikapital och således inte heller någon vinstutdelning. Bolagets eget kapital tillhör i sin helhet försäkringstagarna och de försäkrade. Även om den beräknade årsavkastningen på kapitalet räknas som pensionsbolagets

beskattningsbara inkomst, har det inte uppstått någon skatt att betala. Skattebuffertar som influerar under tidigare år har minskat den beskattningsbara inkomsten.

Vi redogör för Ilmarinens största aktie- och fondplaceringar jämte deras hemorter i noterna till bokslutet. På placeringsintäkter från utlandet uppbärs källskatt enligt skatteavtalen, vilken är den skatt som ska betalas på avkastningen till det land där placeringen är gjord. Källskattens storlek och skatteavtalen som gäller källskatt varierar i olika länder och för enskilda placeringsobjekt.

Enligt våra ägarstyrningsprinciper önskar vi att de företag som vi äger rapporterar om sin skattepolitik och sitt skatteavtryck och presenterar informationen för bolagsstämman.

Vi har även utarbetat skatteprinciper som ingår i våra principer för ansvarsfulla placeringar. På så sätt blir vår placeringsverksamhet mer transparent. I våra principer har vi beaktat att vår lagstadgade uppgift är att placera pensionstillgångarna inkomstbringande och betryggande så att vi kan utbetala de försäkrades pensioner också i framtiden. Vi beaktar således de försäkrades

intresse även i beskattningshänseende och strävar efter att placera så att vi om möjligt kan undvika sådan mångdubbel beskattning som belastar placeringsintäkterna och strider mot de internationella skatteprinciperna. Våra skatteprinciper innehåller också våra förväntningar på att samarbetsparterna inom placeringsverksamheten iakttar bestämmelserna i skattelagarna. Vi deltar inte i en aggressiv skatteplanering och vi placerar inte via sådana placeringsstrukturer med vilka man försöker undvika rapporteringsskyldigheterna om placeringar i informationsutbytet mellan stater eller vilkas syfte är att förhindra skattemyndigheterna att identifiera placeringsavkastningarnas verkliga förmånstagare.

Vi placerar i onoterade utländska och i vissa onoterade inhemska bolag som en del av ett konsortium, i vilket även andra inhemska och utländska investerare är delaktiga. I förberedelsen av dem deltar ofta en skatteexpert som planerar en för investerarna så skatteeffektiv placeringsstruktur som möjligt, men som likväl följer den skattelagstiftningen som ska tillämpas på placering-

en. Detta är något som särskilt internationella investerare kräver och det är gällande praxis inom branschen. Det är viktigt för oss att bedöma skattepåföljderna på förhand också för att vi ska kunna förutse nettoavkastningen på placeringarna med tanke på förmånstagarna, dvs. de nuvarande och framtida pensionstagarna. Vi följer skattelagstiftningen och ändringarna i den både i Finland och internationellt för att försäkra oss om att vi följer lagar och regelverk.

På samma sätt som de andra pensionsbolagen har vi placeringar i länder som enligt vissa definitioner anses vara skatteparadis. I praktiken är det omöjligt att undvika sådana placeringar då man vill sprida placeringsportföljen tillräckligt brett på olika tillgångsslag och geografiskt. Vi publicerar alla våra största aktie- och fondplaceringar samt fondens hemorter i noterna till bokslutet.

Pensionsbolaget bedriver i huvudsak icke-mervärdesskattepliktig verksamhet. Fastän Ilmarinen betalar mervärdesskatt för sina upphandlingar, kan bolaget inte på samma sätt som bolag med skattepliktig verksamhet dra av betalda skatter från den mervärdesskatt som det uppbär.

Vi fungerar tillförlitligt och transparent och skyddar dina uppgifter

Arbete tryggar din pension

I en jämförelse som gjordes av det australienska konsultbolaget Mercer (mercer.com) har Finland världens femte bästa pensions-system. I jämförelsen bedöms pensionssystemen i de olika länderna med beaktande av pensionernas tillräcklighet, systemets hållbarhet och förvaltningens tillförlitlighet. Vi återtog en femte plats efter att ha placerat oss på sjunde plats förra året.

För nionde gången i följd fick Finland de bästa betygen för en tillförlitlig och transparent förvaltning av pensionssystemet. Som utvecklingsobjekt nämndes en förbättring av minimipensionerna, en ökning av hushållens sparande, en höjning av arbetspensionsavgifternas fonderingsgrad och delning av makarnas pensionsrätt vid skilsmässa.

Vårt pensionssystem fungerar således bra i internationell jämförelse. Finlands pensionssystem skiljer sig emellertid från sys-

temen i de övriga EU-länderna på så sätt att verkställandet har delats upp på privata bolag av typ Ilmarinen. Som ett stort pensionsbolag har vår verksamhet bidragit till Finlands goda resultat.

Vi skyddar dina uppgifter

Hundratals anställda i Ilmarinen behandlar kundernas uppgifter i sitt dagliga arbete. De som ansöker om t.ex. invalidpension eller yrkesinriktad rehabilitering hos oss, behöver lämna in uppgifter om hälsotillståndet. Sådana uppgifter är känsliga personuppgifter. I samband med att en företagare försäkrar sina arbetstagare, får vi konfidentiell information om företaget. Uppgifterna omfattas av försäkringshemligheten.

All behandling av personuppgifter omfattas av informations-säkerheten. Det grundläggande kravet är att ha informationen i behåll, tillgänglig, i användningsdugligt skick och skyddad.

I praktiken innebär det att känsliga personuppgifter till exempel i anslutning till invalidpensionsbesluten inte får röjas för utomstående, men ska finnas tillgängliga för vissa anställda så att de kan utfärda pensionsbeslut.

Under de senaste åren har vi fokuserat särskilt på att utveckla de digitala tjänsterna. I dem är informationssäkerheten väsentlig och utvecklingen av datasäkerheten i de digitala tjänsterna har stått i fokus år 2022. De tekniska lösningarna ska vara trygga och lätta att använda för kunderna. Endast på så sätt hålls informationen skyddad. Vi utbildar hela tiden vår personal i att identifiera och förebygga informationssäkerhetsrisker.

Under 2022 skedde det inte ett enda omfattande informationsläckage i vår verksamhet. Vi mottog inte heller ett enda klagomål varken från myndigheter eller utomstående aktörer om att vi skulle ha försummat att skydda kun-

dernas integritet eller tappat bort kunduppgifter. På månadsnivå redovisade vi några enstaka dataskyddsavvikelser, vilka närmast berodde på ett mänskligt fel (totalt 12). Vi behandlar de viktigaste dataskyddsavvikelserna och orsakerna till dem i risk-, compliance- och företagsansvarsnätverket som samlas regelbundet. I samtliga fall begrundar vi även hur situationen kan utvecklas för att undvika motsvarande situationer i framtiden.

Affärsprinciperna

Skötseln av pensionsskyddet är en del av den sociala tryggheten, och således utgår vår verksamhet från att handla korrekt, öppet och enligt bestämmelserna. Vi bör upprätthålla och kontinuerligt utveckla en god förvaltning.

Vi upprättar varje år en bolagsstyrningsrapport för den rapporteringsperiod som avses i Finsk kod för bolagsstyrning. Vi följer Koden för bolagsstyrning i börs-

bolag frivilligt till de delar som är tillämpliga på arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet. [Vår bolagsstyrningsrapport \(ilmari-nen.fi\)](#) kan läsas på vår webbplats (ilmarinen.fi). Den innehåller en utförlig beskrivning av Ilmarinens förvaltningsstruktur och personer samt hur och på vilka grunder de väljs.

I Ilmarinen utövas högsta beslutanderätt av bolagsstämman, där våra ägare använder sin rösträtt.

Förvaltningsrådet, som väljs av bolagsstämman, väljer ledamöterna i styrelsen och medlemmarna i valutskottet och övervakar bolagets förvaltning som handhas av styrelsen och verkställande direktören. Förvaltningsrådet hör revisorn minst en gång per år om bolagets ekonomiska ställning och interna kontroll samt om andra faktorer som kommer fram vid revisionen.

Styrelsen, som väljs av förvaltningsrådet, ska leda arbetspensionsförsäkringsbolaget med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning. Styrelsen har således i uppgift att fastställa de grundläggande riktlinjerna för bolagets

verksamhet och att särskilt på lång sikt godkänna både uppföljningen och övervakningen av bolagets affärsverksamhet. Styrelsen beslutar om ärenden som är viktiga och som har vittomfattande betydelse för bolaget samt förbereder och verkställer de lösningar som behandlas på bolagsstämman och i förvaltningsrådet samt övervakar att vår operativa verksamhet är ändamålsenlig. Styrelsen väljer ordförande bland sig. Ordföranden kommer alltid utanför organisationen, dvs. Ilmarinens verkställande direktör är inte styrelsens ordförande. Styrelsen har två utskott: Revisions- och riskhanteringsutskottet och Nominerings- och ersättningsutskottet.

Bolagsstyrningsrapporten innehåller information om i vilken utsträckning styrelsens och förvaltningsrådets ledamöter deltagit på mötena år 2022. För ersättningsprinciperna och ersättningspraxisen som gäller Ilmarinens högsta förtroendeorgan och operativa ledning redogörs på vår webbplats i dokumentet om ersättningar i [Ilmarinen \(ilmari-nen.fi, på finska\)](#).

Åtgärder mot korruption och mutor

Ilmarinens sätt att agera i enlighet med bestämmelser och värderingar beskrivs i bolagets etiska affärsprinciper [Code of Conduct \(ilmari-nen.fi\)](#), som finns att läsa på vår webbplats. I Ilmarinens interna anvisningar anges bland annat att Ilmarinen iakttar god försäkringssed, inte godkänner mutor, identifierar och förebygger intressekonflikter, inte missbrukar insiderinformation, har god kundkontroll och gör ansvarsfulla upphandlingar. I introduktionen av nya arbetstagare ingår bland annat en webbkurs i Code of Conduct, som redogör för en god förvaltning. Kursen avlades av 89 procent av de nyrekryterade 2022.

En särskild roll i säkerställandet av att bolagets verksamhet följer lagen och en god förvaltning har den oberoende Compliance-funktionen i den s.k. andra försvarslinjen, vilken utgör administrativt den del av funktionen för juridik och compliance som lyder under direktören för juridiska ärenden. Den oberoende Compliance-funktionen har två regelefterlevnadsansvariga.

Compliance rapporterar om sin operativa verksamhet direkt till styrelsen, styrelsens revisions- och riskhanteringsutskott och verkställande direktören. Styrelsen godkänner verksamhetsprinciperna för regelefterlevnad och fastställer en årsplan. Den årliga riskbedömningen av regelefterlevnaden täcker Ilmarinens samtliga affärslinjer och de viktigaste stödfunktionerna. Bedömningen omfattar bland annat iakttagandet av principerna mot mutor. Nämnda riskbedömning visade inte på missbruk av ställning dvs. korruption under 2022.

Varje anställd är ansvarig för att följa myndighetsbestämmelserna, regleringen och principerna för en god förvaltning. Om missförhållanden uppdagas, bör man ingripa. Våra anställda har tillgång till en whistleblowing-anmälningskanal, via vilken de anonymt kan anmäla om aktivitet mot Ilmarinen som strider mot regleringen och bolagets interna anvisningar på det sätt som anges i Ilmarinens interna anvisningar om miss-tänkta fall av missbruk. Under 2022 lämnades det inte in en enda anmälan via kanalen. Ilmarinen planerar att öppna whistleblowing-anmälningskanalen även

för utomstående organisationer under 2023. Ilmarinen ålades varken vite eller andra icke-penningmässiga sanktioner för brott mot lagstiftning eller bestämmelser 2022.

Förra året avslutade Finansinspektionen en inspektion som pågått i flera år gällande hanteringen av risken för arbetsoförmåga i Ilmarinen och beslutade att det inte fanns någon orsak att ålägga bolaget administrativa påföljder.

Ilmarinen följer eventuella miss-tankar om korruption och överträdelser som gäller mutor, liksom även brott mot de mänskliga rättigheterna och andra normförbrytelser hos placeringsobjekten. Vi strävar i första hand efter att få företaget att ändra sin verksamhet. Vid utgången av 2022 pågick två påverkningssprocesser som gällde åtgärder mot korruption. Som en sista utväg frigör sig bolaget från innehavet.

Anvisningar för närmaste krets och insiderregler

Vi utfärdar anvisningar för de anställda i Ilmarinen om transaktioner med närmaste kretsen och om insiderärenden. Närmare information finns på vår [webbplats \(ilmarinen.fi\)](https://www.ilmarinen.fi). Eventuella

transaktioner med närmaste kretsen behandlas enligt de interna regler som Ilmarinens styrelse har godkänt. Vi övervakar intressekonflikter i beslutsfattandet enligt våra interna principer. Styrelsen godkänner principerna för hanteringen av intressekonflikter minst varje år.

I egenskap av placerare tar vi också noggrant hänsyn till insiderärendena. Med insiders avses alla de personer som kan påverka beslutsfattandet om placeringen av ett börsbolags tillgångar eller vilka på annat sätt får tillgång till information om placeringsbeslutet. Uppgifter om insidernas innehav finns i Euroclear Finlands tjänst NetSire. I Ilmarinens insiderregler säkerställs allt från processer och förfaranden till behandlingen av insiderärenden.

Riskhantering

Riskhanteringen utgör en del av pensionsbolagets verksamhetskultur, förfaranden och beslutsfattande. Den hör till ledningens ansvar och utgör en naturlig del av våra anställdas vardag. Riskhanteringen omfattar bolagets samtliga processer, även den strategiska planeringen och hanteringen av förändringar.

Målet är att identifiera de risker som hotar vår verksamhet, hindra riskerna från att realiseras, minimera skadorna av realiserade risker och trygga verksamhetens kontinuitet. Det viktigaste är att trygga bolagets lagstadgade verksamhet samt de försäkrades, pensionstagarnas och försäkringstagarnas rättigheter. Målet är också att utnyttja de möjligheter som en behärskad risktagning medför i vår affärsverksamhet, särskilt inom placeringsverksamheten där risk och avkastning alltid går hand i hand.

Riskhanteringen bidrar för egen del till att strategin och målen uppnås. Den utgör således en viktig del av ledningens och den interna kontrollens förfaranden. Riskhanteringen genomförs via vårt lednings- och övervakningssystem. Den grundar sig på våra principer som stöder ledning och ansvarsskyldighet. Riskhanteringen omfattar bolagets samtliga funktioner, även utlagda verksamheter.

Ansvaret för vår riskhanteringsfunktion, liksom även för placeringsverksamhetens riskkontroll och styrelserapportering ankommer på direktören med ansvar för planering och uppföljning av bola-

gets verksamhet. Rapporteringen om placeringsverksamheten och riskkontroll är således oberoende av den risktagande funktionen.

Ilmarinens styrelse behandlar och godkänner varje år riskhanteringssystemets handlingsprinciper och placeringsplanen. Styrelsen och verkställande ledningen fastställer riktlinjerna för det strategiska beslutsfattandet och riskhanteringen som en del av den årliga risk- och solvensbedömningen. I den bedöms de största riskernas inverkan på bolagets verksamhet och nödvändiga riskhanteringsåtgärder.

Vår största risk är förknippad med solvenshanteringen. I fråga om den gäller den största enskilda riskfaktorn utvecklingen av placeringsintäkterna. Placeringsverksamhetens risknivå följs kontinuerligt upp bland annat genom att övervaka placeringsbegränsningarna och genom att bedöma solvensutvecklingen med hjälp av stresstest och scenarioanalyser.

Inom Ilmarinens kontinuitets- hantering 2022 framhövdes risken för cyberattacker och hybridhot som en följd av Rysslands angreppskrig. Det rådde även osäkerhet i Finland om huruvida elektriciteten ska räcka till som

en följd av energikrisen på grund av kriget. Dessa teman syntes också i scenarierna i de kontinuitetsövningar som ordnades i Ilmarinen under året.

Vår riskhantering beskrivs noggrannare i verksamhetsberättelsen och i noterna till bokslutet.

Samarbete med intressegrupper

Öppenhet är utöver rapportering också att lyssna och diskutera med samarbetsparterna. Vi träffar regelbundet representanter för våra intressegrupper och utvecklar vår verksamhet utifrån intressegruppernas återkoppling.

I slutet av 2022 genomförde vi en omfattande intressegruppsenkät som besvarades av alla våra viktigaste intressegrupper: kunder, hyresgäster, placementsobjekt, medborgarorganisationer, Ilmarinens förvaltning, myndigheter, representanter från finanssektorn, arbetsmarknadsorganisationer, den egna personalen och deras närmaste krets, representanter för medierna, högskolor och forskningsinstitut, riksdagsledamöter och den stora allmänheten.

Enligt enkäten anser våra in-

teressegrupper att vi har skött vårt ansvar väl: på skalan 4–10 fick vårt ansvarsfullhetsarbete betyget 8,4.

Vi håller kontakt med våra intressegrupper i olika föreningar och andra samarbetsorganisationer. Dessutom deltar en del av våra anställda i verksamheten i olika fackliga organisationer i nära anslutning till deras arbete.

Viktiga medlemskap med tanke på en ansvarsfull verksamhet är t.ex. det i Finland upprättade nätverket Climate Leadership Coalition (CLC), Finnish Business & Society FIBS, det finländska forumet för ansvarsfulla investeringar Finsif rf, det nordiska påverkningssamarbetet NEC (Nordic Engagement Cooperation) och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investment, PRI). Våra viktiga medlemskap i egenkap av fastighetsplacerare är bland annat fastighetsbranschens samarbetsorganisation RAKLIRY, INREV som är en europeisk sammanslutning för fastighetsinvesteringar och Green Building Council Finland som fokuserar på miljökonsekvenserna av byggverksamhet. Vi är också medlem i Förbundet för finländskt arbete.

Av intressebevakningsorganisationerna hör vi till Finans Finland rf och Arbetspensionsförsäkrarna Tela rf. Bland organisationerna inom försäkringsbranschen hör vi även till Finlands Aktuarieförening. Vi har personmedlemmar i Finlands försäkringsföreningar. Vår personal har möjlighet att delta i Försäkrings- och Finansbranschens Idrottsförening Vufi rf:s verksamhet. Vi stöder inte politiska partier eller valkandidaternas kampanjer.

Vi donerar varje år medel för allmännyttiga forskningsprojekt och ändamål högst upp till den summa som bolagsstämman beslutar om. Verkställande direktören beslutar om donationer och vi rapporterar om dem till styrelsen varje år. Under 2022 gjorde vi tre donationer: 20 000 euro till SOS Barnbyars Apuu-chatt, 5 000 euro till Centralförbundet för mental hälsa rf:s julinsamling för att stöda ungas psykiska hälsa och 2 906,40 euro till Finlands Röda Kors välgörenhetskampanj Kedjereaktion. Donationerna är alltid vederlagsfria och de styrs till allmännyttiga ändamål. Med donationerna stöder vi i huvudsak forskning eller verksamhet som strävar efter att förebygga ar-

betsoförmåga och utslagning, att förlänga yrkesbanorna och främja de ungas möjligheter att komma in i arbetslivet.

Närmare information finns i våra [Principer för sponsring och donationer \(ilmarinen.fi\)](https://ilmarinen.fi/principer-for-sponsring-och-donationer).

Vi hanterar värdekedjorna

Inom hållbarhets- och ansvarsfullhetsarbetet är det viktigt att beakta påverkan i företagets värdekedjor. Vårt mål är att få våra samarbetspartner att förbinda sig till ansvarsfulla handlingar. På så sätt får vårt ansvarsfullhetsarbete en bredare påverkan och vi främjar övergången till mer ansvarsfulla handlingssätt.

Ansvarsfulla upphandlingar och leveranskedjor

Ur hållbarhetssynvinkel är ett viktigt led i hanteringen av värdekedjorna att hantera leveranskedjorna. Vårt mål är att hantera våra värde- och leveranskedjor så att vi kan få våra samarbetspartner att förbinda sig till ansvarsfulla handlingar.

Värdekedjan i vår egen verksamhet börjar med upphandlingar. Vårt mål är att under 2023 införa en uppförandekod för leverantörer (Supplier Code of Conduct) som en del av våra anvisningar för upphandlingar och utläggning av verksamheter. I uppförandekoden för leverantörer fastställer vi bland annat våra förväntningar då det gäller hur leverantörerna beaktar miljöansvar, de mänskliga

rättigheterna, socialt ansvar och en god förvaltning.

Till utvecklingen av leveranskedjorna hör också att bedöma påverkan på de mänskliga rättigheterna. Vi avser att år 2023 göra en utredning av hur vår verksamhet påverkar de mänskliga rättigheterna, vilken även inkluderar leveranskedjor.

Vi gör våra upphandlingar behovsprövat och enligt god sed på marknadsvillkor. För att säkerställa kostnadseffektiviteten konkurransutsätter vi våra upphandlingar i enlighet med våra upphandlingsanvisningar.

Vi delar upp våra leverantörer i fastighets- och driftskostnader. Största delen hör till våra fastighetskostnader, och nästan alla är inhemska leverantörer.

Vi påverkar bolagens ansvarsfullhet aktivt

I vår placeringsverksamhet syns vårt arbete i värdekedjorna till exempel i form av påverkan på de bolag som är placeringsobjekt i vår placeringsportfölj. Ett sätt att handla som en ansvarsfull

placerare är att ta en aktiv ägarroll. Riktlinjerna fastställs i [våra ägarstyrningsprinciper \(ilmarinen.fi\)](#). Ägarstyrningen visar på vilket sätt vi beaktar frågor som rör en god förvaltning i företagen, dvs. bolagsstyrningsfrågor enligt ESG-faktorerna. Vårt fokus ligger på direkt påverkan och inhemskt

Ilmarinens upphandlingar

	2022	2021
Antal leverantörer, rörelsekostnader	696	679
Antal leverantörer, fastighetskostnader	957	1009
Antal inhemska leverantörer, rörelsekostnader	590	575
Antal inhemska leverantörer, fastighetskostnader	951	1006
Antalet utländska leverantörer, driftskostnader	106	104
Antalet utländska leverantörer, fastighetskostnader	6	3
Totalupphandlingar, rörelsekostnader mn euro	103	113
Totalupphandlingar, fastighetskostnader mn euro	150	192

innehav samt på det nordiska påverkningssamarbetet. Vi diskuterar bland annat ansvarsfullhetsfrågor med ledningen för de bolag som vi äger.

Då det gäller indirekta innehav ankommer ansvaret för ägarstyrningen på fondbolagen, som vi regelbundet ber rapportera om hur ägarstyrningen genomförs antingen på gemensamma möten eller skriftligen. Förvaltarna av indirekta aktiefonder redovisar även om sitt röstningsbeteende för oss varje år.

Våra ägarstyrningsprinciper beskriver bland annat våra förväntningar på noterade bolag. Vi vidareutvecklar våra förfaranden, och vi har preciserat våra interna ägarstyrningsriktlinjer också för onoterade bolag. De onoterade placeringsobjekten är till sina egenskaper mycket olika, och i fråga om dem strävar vi i regel efter att trygga ägar rättigheterna genom avtal. För oss är det viktigt att bolagen rapporterar öppet om sin verksamhet och utöver finansiell information även redogör för sina principer för ansvarsfullhet och mångfald, sin förvaltning och sitt skatteavtryck. Vi drar även upp riktlinjer om våra förväntningar på bolagsstämmornas arbets-

ordningar, styrelsens sammansättning och ersättningsystem.

Vi påverkar ansvarsfullheten på bolagsstämmor

Vi deltar i regel på bolagsstämmorna i alla de inhemska noterade bolag som vi äger. År 2022 utökade vi i betydande grad vår aktivitet på de utländska bolagsstämmorna: tidigare röstade vi endast på bolagsstämmorna för våra största utländska innehav, men vi övergick till att använda en tjänsteleverantörs röstningstjänst och röstade på bolagsstämman i 184 (17) utländska bolag. Tjänsteleverantörens röstningstjänst beaktar ansvarsfullhetsfaktorer.

Vi rapporterar varje år på vår [webbplats \(ilmarinen.fi på finska\)](https://www.ilmarinen.fi) om vårt deltagande på de noterade bolagens bolagsstämmor och om de röster som använts vid röstningar. Om bolagsstämmorna framställer förslag som strider mot våra ägarstyrningsprinciper, strävar vi efter att diskutera med bolagen redan före bolagsstämman och att sammanjämka våra synsätt.

De bolagsstämмоärenden som vi kontaktade bolagen om år 2022 gällde bland annat er-

sättningspolicyer, styrelsens sammansättning och arvoden, fullmakter för emission och optionsprogram. År 2022 gjorde vi 52 kontakttaganden.

Vår styrelse godkänner alla de anställdas medlemskap i börsbolagens förvaltningsorgan. Styrelsen godkänner också verkställande direktörens och de övriga ledningsgruppsmedlemmarnas deltagande i förvaltningsorgan i sammanslutningar utanför Ilmarinen. För den övriga personalens del godkänner verkställande direktören medlemskap i andra förvaltningsorgan i anslutning till arbetet än i börsbolag.

I nomineringskommittéerna främjar vi ansvarsfulla personval

I egenskap av ägare deltar vi också i processen för nominering av styrelseledamöter i flera inhemska börsbolag. I processerna främjar vi en ansvarsfull och professionell förvaltning och ledning i företagen. Som medlem i nomineringsutskotten bidrar vi till att behoven i bolagets olika affärsfunktioner och utvecklingskedan beaktas i styrelsens sammansättning och att styrelsen och dess utskott har den kompetens som

krävs, också om företagsansvar. Vi anser att mångfald är ett av kännetecknen på en fungerande styrelse. År 2022 deltog vi i 32 nomineringskommittéer. Vi publicerar vårt deltagande i nomineringskommittéerna på [vår webbplats \(ilmarinen.fi på finska\)](https://www.ilmarinen.fi).

Vi påverkar tillsammans med andra investerare

Vi utövar påverknin g på företagen både självständigt och tillsammans med andra investerare eller som en del av en större grupp av investerare.

Ett av våra viktigaste samsamarbetsforum för påverkan är Nordic Engagement Cooperation, dvs. NEC, där vi påverkar placeringsobjekten tillsammans med andra nordiska pensionsbolag via en tjänsteproducent. År 2022 koncentrerade vi oss enligt NEC:s nya strategi på människorättsfrågor särskilt inom gruvsektorn och i värdekedjorna i anslutning till den. Vi fortsatte också påverkningsarbetet för en ansvarsfull vattenförbrukning. Målen med uppdateringen av påverkningssamarbetet är en allt djupare dialog och kontinuerligt lärande. Närmare information om NEC:s

pågående påverkningsprocesser finns i [NEC:s årsrapport \(pdf\)](#), som publiceras på vår webbplats varje år.

I och med den strategiska ändringen sjönk antalet enskilt rapporterade påverkningsprocesser för enskilda bolag från året innan, men vi påverkar bolagen mera omfattande via tema och sektorsynvinkel. Vid utgången av år 2022 fanns det sju pågående påverkningsprocesser. Två av fallen anslöt sig till respekterandet av de mänskliga rättigheterna. Tre processer anslöt sig till miljö och två till förvaltning (Governance). År 2023 kommer vi att utveckla vår påverkningsstrategi ytterligare och att även precisera vår rapportering.

Vi utövar också påverkan på många internationella bolag och sektorer i större investerargrupper och -initiativ, t.ex. i Climate Action 100+, där vi inverkar på de internationellt sett största föreningarna, och i IAHR (Investor Alliance for Human Rights), som ger oss möjlighet att inverka på människorätsfrågor särskilt inom riskområden och risksektorer. Vår tjänsteleverantör utför ett påverkningsarbete inom många teman, och bakom dessa på-

verkningsprocesser finns en stor grupp investerare. I placeringsportföljen hade vi 30 pågående påverkningsprocesser i anslutning till risken för normöverträdelser i slutet av året. Vår tjänsteleverantör utför även ett förebyggande påverkningsarbete inom ett flertal teman.

Utöver de egentliga påverkningsprocesserna diskuterar vi aktivt om eventuella uppdagade olägenheter eller om våra förväntningar på bolagen vad gäller ansvarsfullheten. Vi kommenterar också aktivt bolagens väsentlighetsdefinitioner för ansvarsfullhet och hållbarhetsstrategier.

År 2022 förde vi en aktiv dialog också med de onoterade portföljbolagen i våra direkta placeringar och med externa portföljförvaltare i frågor som gällde de mänskliga rättigheterna och en god förvaltning med anledningen av uppdagade fall.

Utöver enskilda placeringsobjekt är det viktigt att försöka påverka mer omfattande särskilt i miljöfrågor, eftersom både klimatförändringen och förlusten av den biologiska mångfalden är förändringar på systemnivå. Vi deltar i flera investerarinitiativ, eftersom samarbete ger styrka. Sådana är

till exempel Principles for Responsible Investment (PRI), The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) och Climate Leadership Coalition (CLC). Vi upprättar en separat rapport om våra förfaranden för ansvarsfulla placeringar enligt riktlinjerna i Principles for Responsible Investment (PRI).

Inom ramen för klimatfärdplanen för inhemska fastighetsplaceringar deltar vi även aktivt för att påverka utvecklingen inom hela byggsektorn. Vi bidrar till utvecklingen av ansvarsfulla förfaranden inom fastighets- och byggbranschen t.ex. genom att

delta i arbetsgrupper i den finska organisationen för fastighetsägare och byggkunder RAKLI och i den offentliga diskussionen. Inom anläggnings- och husbyggnation följer vi byggplats-specifika indikatorer (MVR och TR) för arbetshygien och arbetarsäkerhet. Vi ansöker om LEED-miljöcertifikat särskilt för våra inhemska byggo-objekt.

Rapporteringsprinciper

Vi strävar efter att erbjuda tillräckligt med information om vår verksamhet öppet för alla så att våra kunder och andra intres-

År 2022 lyfte vi fram och samarbetade även med myndigheter och aktörer inom branschen vad gäller den beräkningsmetod som används i det inhemska energiefektivitetsavtalet så att den bättre ska beakta frånluftsvärmepumpars (PILP) och värmepumpars energieffektivitetspotential. Ändringen av beräkningen uppmuntrar till att ta ovan nämnda tekniker i bruk.

Ilmarinen fungerar som exempel på hur man minskar utsläpp både i Finland och internationellt

I november 2022 publicerades en rapport om de framgångar som undertecknarna av Paris Aligned Asset Owners uppnått. Det är uttryckligen fråga om de undertecknade företagens konkreta bästa exempel som genomförts för att uppnå en klimatneutral verksamhet.

segrupper ska kunna bedöma vår verksamhet.

Ansvarsfullheten ingår i vår strategi och vision som vi utarbetade år 2019. De viktigaste riktlinjerna för det praktiska ansvarsfullhetsarbetet fastställs av verkställande direktören och ledningsgruppen. Utöver den här rapporten rapporterar vi om ansvarsfullhetsteman även i verksamhetsberättelsen som undertecknas av Ilmarinens styrelse.

Ansvar för hållbarhetsrapporteringen som helhet sköts av vår företagsansvarschef och av kommunikationschefen som ansvarar för placerings- och hållbarhetskommunikationen. De

sammanställer rapporten i samarbete med experter på ekonomisk uppföljning och andra experter. Företagsansvarschefen ansvarar också för beredningen av uppdateringar av våra nyckelindikatorer för ansvarsfullhet för ledningsgruppen. Enligt etablerad praxis kallar vi mätarna för KPI-indikatorer (Key Performance Indicators). Indikatorerna reviderades för år 2023.

Vår hållbarhetsrapport upprättas i huvudsak ur Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinens, dvs. moderbolagets perspektiv. Om nyckeltalets beräkningsgräns avviker från moderbolagets gränser, anges

detta i anslutning till nyckeltalet i GRI-innehållsindexet. I Ilmarinens koncernstruktur finns utöver moderbolaget även t.ex. fastighetsaktiebolag i anslutning till fastighetsplaceringarna. För koncernen Ilmarinen redogörs närmare i [verksamhetsberättelsen för 2022 \(pdf\)](#).

Nyckeltalen för finansiellt ansvar grundar sig på Ilmarinens bokföring, finansiella rapporter och det fastställda bokslutet. Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen, aktiebolagslagen, lagen om försäkringsbolag och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Bokslutet följer också social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut, bokföringsförordningen, de beräkningsgrunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Personalnyckeltalen som redogör för bolagets sociala ansvar omfattar personalen i moderbolaget Ilmarinen och nyckeltalen har räknats utifrån uppgifterna i bolagets personaldatasystem.

Vi upprättar denna hållbarhetsrapport enligt Global Reporting

Initiatives anvisningar GRI Standards. I anvisningarna ingår en regelbunden väsentlighetsanalys av olika teman. Av de negativa och positiva hållbarhetseffekterna enligt GRI beslutade vi att utifrån vår väsentlighetsanalys rapportera om de faktiska effekterna, och av de möjliga effekterna att rapportera om de effekter som vi bedömer vara mycket betydande.

Vi rapporterar varje kvartal offentligt om våra placeringsintäkter och vår solvens i [våra delårsrapporter och i bokslutet \(ilmarinen.fi\)](#). Med hjälp av delårsrapporterna kan våra nuvarande eller potentiella kunder och andra intressegrupper följa hur vi sköter pensionstillgångarna.

I klimatrapporteringen utnyttjar vi de internationella TCFD-rapporteringsrekommendationerna (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) och vi rapporterar om EU:s taxonomi till de delar som är tillämpliga på arbetspensionsbolag. Vi rapporterar om naturens mångfald genom tillämpande av TNFD-ramverket (Task Force on Nature-related Financial Disclosures).

Koldioxidavtrycket har beräknats för åren 2020, 2021 och 2022, av vilka 2020 visar ut-

gångsnivån, dvs. fungerar som jämförelseår (base year). Beräkningen gjordes ur ett finansiellt perspektiv (financial approach), där, till exempel, för investeringar, mängden växthusgasutsläpp viktade med investeringsobjektets andel i investeringsportföljen beräknades. När det gäller portföljinvesteringar inkluderade beräkningen den direktnoterade aktieportföljen samt den direkta företagsobligationsportföljen. Utsläppen av energiförbrukningen räknades på marknadsgrunder. Ilmarinen övergick till grön el i alla fastigheter år 2022. Beträffande fjärrvärmens har utsläppen räknats per år med en genomsnittlig utsläppskoefficient för fjärrvärme. Då det gäller kategorin för bränsleproduktion och energiöverföringsförluster har man i beräkningen endast beaktat utsläpp från produktionen av bränsle för bolagets egna fordon samt energiöverföringsförluster. Utsläppen inom primärproduktionen av el och fjärrvärme samt energiöverföringsförluster från fjärrvärme har inte beaktats i beräkningen, eftersom det inte finns noggranna produktionsuppgifter. Utsläppen från affärsresor har bedömts utifrån kostnadsfakturorna. Då det gäller de anställdas arbetsresor

grundar sig beräkningen på en regel om att de anställda arbetar tre dagar i veckan på kontoret. På vilket sätt de anställda reste till arbetet har uppskattats utifrån Trafikledsverkets studie om arbetsresor.

Taxonomirapportering

Som fastighetsaffärsverksamhet definieras direkta fastighetsplaceringar enligt Finansinspektionens nyckeltal, så att det i direkta placeringar endast inräknas direktägda fastigheter eller fastigheter som hör till koncernen. KPI-indikatorerna har räknats på basis av koncernbokslutet som upprättats enligt finsk lagstiftning.

Miljömålen enligt taxonomiförordningen är begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, omställning till en cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av miljöföroreningar och skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem. För de fyra övriga miljömålen har det ännu inte publicerats tekniska granskningsskriterier.

Kalkylschemat

Omsättning som omfattas av taxonomin räknas enligt följande: Omsättningen av koncernens fastighetsaffärsverksamhet (intäkter av fastigheter minus kostnader för fastigheter enligt specifikationen av nettointäkter av placeringsverksamheten) dividerat med koncernens omsättning (nettointäkter av koncernens placeringsverksamhet, premieinkomst och övriga intäkter). Den omsättning som är förenlig med taxonomin räknas enligt följande: Den sammanräknade omsättningen i de konsoliderade separata boksluten som redovisats för fastighetsbolag som enligt taxonomin hör till energiklass A eller som ingår i de 15 procent av det nationella eller regionala byggnadsbeståndet som hör till den bästa energieffektivitetsklassen dividerat med koncernens omsättning.

Driftsutgifter som omfattas av taxonomin räknas enligt följande: Kostnaderna för fastighetsaffärsverksamheten (kostnader för fastighetsplaceringar enligt specifikationen av nettointäkter av placeringsverksamheten) dividerat med driftsutgifter och placeringsutgifter (kostnader för fastighetsplace-

ringar och andra placeringar enligt specifikationen av nettointäkter av koncernens placeringsverksamhet).

Den driftsutgift som är förenlig med taxonomin räknas enligt följande: Den sammanräknade driftsutgiften i de konsoliderade separata boksluten som redovisats för fastighetsbolag som enligt taxonomin hör till energiklass A eller som ingår i de 15 procent av det nationella eller regionala byggnadsbeståndet som hör till den bästa energieffektivitetsklassen dividerat med koncernens omsättning.

Den kapitalutgift som omfattas av taxonomin räknas enligt följande: nettoaktiveringarna inom koncernens fastighetsaffärsverksamhet (anskaffningar och realiseringar) dividerat med koncernens samtliga nettoaktiveringar (anskaffningar och realiseringar).

Kapitalutgiften som är förenlig med taxonomin räknas enligt följande: Aktiveringar i de konsoliderade separata boksluten som redovisats för fastighetsbolag som hör till energiklass A enligt taxonomin eller som ingår i de 15 procent av det nationella eller regionala byggnadsbeståndet som hör till den bästa energieffektivitetsklassen dividerat med koncernens omsättning.

Andel av kapitalutgifterna från produkter eller tjänster som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven – upplysningar som omfattar år 2022

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod/koder (2)	Absolut omsättning (3) EurM	Andel av omsättningen (4)	Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)						Minimiskyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av driftsutgifterna, år 2022 (18)	Taxonomiförenlig andel av driftsutgifterna, år 2021 (19)	Kategori (möjliggörande verksamhet) (20)	Kategori (omställningsverksamhet) (21)
				Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)					
		EurM	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N				

A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN

A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																				
Fastighetsverksamheten	L68	0	0 %								E							0 %		
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna. (A.1)	L68	0	0 %															0 %		
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																				
Fastighetsverksamheten	L68	25	69 %																	
Kapitalutgifterna för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) A.2	L68	25	69 %																	
Totalt (A + B)	L68	25	69 %															69 %		

B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN

Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		11	31 %
Totalt (A + B)		35	100 %

Andel av driftsutgifterna från produkter eller tjänster som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven – upplysningar som omfattar år 2022

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod/koder (2)	Absolut omsättning (3) Valuta	Andel av omsättningen (4)	Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)							Minimis-kyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av driftsutgifterna, år 2022 (18)	Taxonomiförenlig andel av driftsutgifterna, år 2021 (19)	Kategori (möjliggörande verksamhet) (20)	Kategori (omställningsverksamhet) (21)	
				Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Procent	Procent						M
		Eur	M	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N						

A. VERKSAMHETER SOM OMFARRAS AV TAXONOMIN

A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																								
Fastighetsverksamheten	L68	0	0 %																					0 %
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna. (A.1)	L68	0	0 %																					0 %
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																								
Fastighetsverksamheten	L68	114	2 %																					
Driftsutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) A.2	L68	114	2 %																					
Totalt (A1 + A2)	L68	114	2 %																					2 %

B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN

Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		6 512	98 %
Totalt (A + B)		6 626	100 %

Andel av omsättningen från produkter eller tjänster som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven – upplysningar som omfattar år 2022

Ekonomiska verksamheter (1)	Kod/koder (2)	Absolut omsättning (3) Valuta	Andel av omsättningen (4)	Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)						Minimiskyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen, år 2022 (18)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen, år 2021 (19)	Kategori (möjliggörande verksamhet) (20)	Kategori (omställningsverksamhet) (21)
				Begränsning av klimattförändringar (5)	Anpassning till klimattförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)	Begränsning av klimattförändringar (11)	Anpassning till klimattförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)					

A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN

A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																						
Fastighetsverksamheten	L68	0	0 %																	0 %		
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)	L68	0	0 %																	0 %		
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																						
Fastighetsverksamheten	L68	134	2 %																			
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)	L68	134	2 %																			
Totalt A1 + A2	L68	134	2 %																	2 %		

B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN

Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		5 810	98 %
Totalt (A + B)		5 943	100 %

Prioriteringar av företagsansvar år 2022

Smidigt och tillförlitligt pensionsskydd

- Avbrottsfri utkomst
- Serviceupplevelse
- Kostnadseffektiv skötsel av pensionsskydd
- Hantering av risken för arbetsförmåga

Vi placerar hållbart

- Vi sköter de gemensamma pensions-tillgångarna
- Finländskt innehav
- Ansvarsfulla och hållbara placeringsbeslut
- En aktiv och slagkraftig ägare

Öppet och transparent

- Vi behandlar dina uppgifter på ett tryggt sätt
- Affärsetiska principer
- Öppen växelverkan
- Skatteavtryck

Ett meningsfullt arbete

- Vi uppnår framgång tillsammans
- En rättvis och mångfaldig arbetsgemenskap

Förändring i rapporteringen:

Uppgifterna som sammanställts i tabellen över kundnöjdhet med projekt för riskhantering av arbetsförmåga har ändrats från rapporten 2021. För 2021 rapporterades data:

- Arbetshälsoprojektens effekt (skalan 1-5)
- Kundens rekommendationsvilja, NPS, Ilmarinens egna tjänster
- Kundens rekommendationsvilja, NPS, köpta tjänster

Rapporteringen av den senaste informationen, Kundens rekommendationsvilja, NPS, köpta tjänster upphörde 2022. Anledningen är att till skillnad från andra uppgifter i tabellen samlades den in som en enskild engångsundersökning. Övriga uppgifter i tabellen samlas in genom en kontinuerlig undersökning. En enda punkt-till-punkt-undersökning ger inte en likvärdig bild av helårets utveckling.

Ilmarinens GRI-innehållsindex

GRI standard	Innehåll	Finns på	Avvikelse från rapporteringskraven	Anledning till avvikelse	Förklaring
Allmänna standarduppgifter					
GRI 2: Allmänna standarduppgifter	2-1 Organisationsprofil	s. 4, 8	Avvikelse är inte möjlig för dessa uppgifter.		
	2-2 Enheter som omfattas av hållbarhetsrapporteringen	s. 2			
	2-3 Rapporteringsperiod, publikationsfrekvens och <u>kontaktuppgifter</u>	s. 2			
	2-4 Ändringar jämfört med tidigare rapporterade uppgifter	s. 2, 78			
	2-5 Extern verifiering	s. 2, 91, 92			
	2-6 Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer	s. 73			
	2-7 Anställda	s. 62			
	2-8 Extern arbetskraft	s. 61			
	2-9 Förvaltningsstruktur, utskott och deras sammansättning	s. 64, 65, 70, 71			
	2-10 Nominering och val av styrelseledamöter	s. 70			
	2-11 Styrelseordförandens ställning	s. 71			
	2-12 Styrelsens roll i övervakningen av organisationens viktigaste hållbarhetspåverkan	s. 9, 71			
	2-13 Ansvarsfördelning i hanteringen av hållbarhetspåverkan	s. 9			
	2-14 Styrelsens roll i hållbarhetsrapporteringen	s. 2			
	2-15 Undvikande av intressekonflikter	s. 72			
	2-16 Kommunikation om de viktigaste oegentligheterna till styrelsen	s. 71			
	2-17 Styrelsens kollektiva kunskap om hållbar utveckling	s. 9			

2-18 Bedömning av styrelsens prestation			Uppgifterna är bristfälliga	Styrelsens kollektiva kunskap om hållbarhetsärenden bedöms inte för närvarande.
2-19 Ersättningspolicy	s. 71			
2-20 Ersättningsprocess	s. 71			
2-21 Årlig total ersättningsgrad			Uppgifterna är bristfälliga	Ersättningen följs upp mer omfattande: s 58-59.
2-22 Uttalande om strategin för hållbar utveckling	s. 7			
2-23 Policyåtaganden	s. 14, 19, 24, 36, 42, 43		Uppgifterna är bristfälliga	Åtagandena inom placeringsverksamheten fastställs i principerna för ansvarsfulla placeringar Utredds för den egna verksamheten under 2023.
2-24 Förankring av policyåtaganden	s. 14, 24, 76		Uppgifterna är bristfälliga	Det planeras en utvärdering av människorättspåverkan under 2023
2-25 Processer för undvikande negativa effekter	s. 42		Uppgifterna är bristfälliga	Det planeras en utvärdering av människorättspåverkan under 2023
2-26 Rådgivning för en etisk verksamhet och responskanaler för anmälan om missbruk	s. 71			
2-27 Efterlevnad av lagar och förordningar	s. 71			
2-28 Medlemskap i organisationer	s. 73			
2-29 Strategi i växelverkan med intressegrupper	s. 10, 72, 73			
2-30 Kollektivavtal	s. 61			

Väsentliga frågor		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-1 Process för fastställande av väsentliga frågor	s. 10, 11, 73, 77
	3-2 Lista över väsentliga frågor	s. 10, 11
Ekonomiska resultat		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 18, 67
GRI 201: Ekonomiska resultat 2016	201-1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt mervärde	s. 5, 68
	201-2 Finansiella effekter av klimatförändringen samt andra klimatrelaterade risker och möjligheter	s. 24–35
Bekämpning av mutor och korruption		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 67
GRI 205: Bekämpning av mutor och korruption 2016	205-1 Affärsenheter som genomgått en riskbedömning i händelse av korruption	s. 71
	205-2 Kommunikation och utbildning i policyer och rutiner för att motverka korruption	s. 71
	205-3 Bekräftade fall av mutor och korruption och åtgärder som vidtagits på grund av dem	s. 71
Utsläpp		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 18
GRI 305: Utsläpp 2016	305-1 Direkta växthusgasutsläpp (scope 1)	s. 19
	305-2 Indirekta växthusgasutsläpp från energi (scope 2)	s. 19
	305-3 Andra indirekta växthusgasutsläpp (scope 3)	s. 19
	305-4 Utsläppsintensitet för växthusgaser	s. 33 - 34
Sysselsättning		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 42, 56
GRI 401: Sysselsättning 2016	401-1 Nyrekrytering och personalomsättning	s. 61

Avvikelser är inte tillåtna

	401-3 Föräldraledigheter	s. 61
Företagshälsa och säkerhet		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 42, 59
GRI 403: Hälsa och säkerhet i arbete 2018	403-1 Ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	s. 59
	403-2 Identifiering av olycksfall, riskhantering och incidentutredning	s. 59
	403-3 Arbetshälsotjänster	s. 59
	403-4 De anställdas delaktighet, konsultation och kommunikation kring hälsa och säkerhet i arbetet	s. 59, 60
	403-5 Utbildning i hälsa och säkerhet i arbetet för de anställda	s. 59, 60
	403-6 Främjande av de anställdas hälsa	s. 59, 60
	403-7 Förebyggande och begränsande av arbetsrelaterade arbetshälsa- och säkerhetsproblem direkt kopplade till affärsrelationer	s. 59
	403-8 Anställda som omfattas av ledningssystemet för hälsa och säkerhet i arbetet	s. 59, 60
	403-9 Olycksfall i anknytning till arbetet	s. 60
Utbildning		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 42, 56
GRI 404: Utbildning 2016	404-1 Utbildningstimmar i genomsnitt per år per person	s. 31
	404-2 Program för kompetensutveckling och ändringsutbildning för de anställda	s. 57
	404-3 Procent anställda som omfattas av regelbundna prestationsbedömningar och utvecklingssamtal	s. 63
Mångfald och lika möjligheter		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 42, 56
GRI 405: Mångfald och lika möjligheter 2016	405-1 Mångfald i förvaltningsorgan och bland personalen	s. 64, 65
	405-2 Förhållande mellan kvinnors och mäns grundlöner och ersättningar	s. 58, 59

Förbud mot diskriminering		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 46
GRI 406: Förbud mot diskriminering 2016	406-1 Fall av diskriminering och vidtagna korrigerande åtgärder	s. 57
Politisk påverkan		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 67
GRI 415: Politisk påverkan 2016	415-1 Politiska stöd	s. 73
Kundernas integritetsskydd		
GRI 3: Väsentliga frågor 2021	3-3 Hantering av väsentliga frågor	s. 10, 11, 42, 67
GRI 418: Kundernas integritetsskydd 2016	418-1 Antalet underbyggda klagomål som gäller överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata	s. 70

Ilmarinens mätare för företagsansvar (Key Performance Indicator)

KPI 1/22	Avbrottsfri utkomst	Snabba pensionsbeslut: handläggningstiden för ålders- och invalidpensionsansökningar jämfört med andra arbetspensionsbolag.	s. 55
KPI 2/22	Kostnadseffektiv hantering av pensionsskyddet	Omkostnadsprocent och omkostnadsresultat.	s. 5, 7
KPI 3/22	Vi främjar arbetsförmågan	Rehabiliteringens effektivitet: andel som återvänder till arbetslivet (%); Kundrecension om utbildningarnas effektivitet, utvärdering av effektivitet	s. 54
KPI 4/22	Vi skyddar dina personuppgifter och tillgänglig	Antalet anmälningar om datasäkerhetsbrister till tillsynsmyndigheten.	s. 70
KPI 5/22	Ansvar för pensionstillgångarna	Placeringarnas avkastning och Ilmarinens solvensgrad.	s. 13
KPI 6/22	Placeringsverksamhetens koldioxidavtryck	Hög kolhalt riskkontrollnivå upp till 20 % av investeringsobjektets verksamhet. Mål 10 % fram till 2025. Åtgärder för att minska fastigheternas energiförbrukning.	s. 18, 20
KPI 7/22	Aktivt ägande och påverkan	Antal påverkansprocesser. Påverkansprocesser som gett önskat resultat under året.	s. 76
KPI 8/22	Gemensamma framgångar	Personalens upplevelse av arbetet: personalens villighet att rekommendera oss som arbetsgivare (eNPS).	s. 57, 61
KPI 9/22	Rättvisa och mångfald	Jämställdheten mellan könen i arbetsgemenskapen: kvinnornas genomsnittslön av männens lön (HAY) Balans mellan antalet manliga och kvinnliga chefer och ledande specialister.	s. 58, 59

Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki
Finland

Puhelin 0207 280 190
www.ey.com/fi
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

Oberoende bestyrkanderapport

(Översättning av original rapporten skriven på finska)

Till företagsledningen i Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen

Omfattning

Vi har anlitats av företagsledningen i Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen (härefter Ilmarinen) för att utföra ett bestyrkande uppdrag (härefter uppdraget) med begränsad säkerhet, i enlighet med ISAE 3000-standarden, över Ilmarinens hållbarhetsinformation i års- och hållbarhetsrapport 2022 (härefter "hållbarhetsinformation") för perioden 1.1-31.12.2022.

Av Ilmarinen fastställda rapporteringsprinciper

Ilmarinen har upprättat hållbarhetsinformationen i Års- och hållbarhetsrapporten 2022 i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Standards samt Ilmarinens egna riktlinjer för rapportering (härefter rapporterings principer). Notera att dessa principer/kriterier eventuellt inte lämpar sig för andra syften.

Ilmarinens ansvar

Ilmarinen ansvarar för att välja rapporteringsprinciper samt för att upprätta hållbarhetsinformationen 2022 i enlighet med dessa rapporterings principer. Detta ansvar inkluderar upprättande och upprätthållande av interna kontroller, upprätthållande av lämpliga dokument samt att göra uppskattningar som de anser relevanta för att kunna upprätta hållbarhetsinformationen, så att den är fri från bedrägeri eller väsentliga felaktigheter.

Ernst & Young:s ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsinformationen baserat på de bevis vi inhämtat.

Vi utförde vårt uppdrag i enlighet med den Internationella revisionsstandarden ISAE 3000 "Andra bestyrkandeuppdrag än revision eller översiktlig granskning av historisk finansiell information" och dess villkor som vi kommit överens om med Ilmarinen 26.10.2022. ISAE 3000-standarden förutsätter att vi planerar och utför uppdraget så att vi kan uppnå en begränsad säkerhet om att hållbarhetsinformationen är, i alla väsentliga avseenden, upprättad i enlighet med rapporteringsprinciperna och att vi utfärdar en rapport. De valda bestyrkande åtgärdernas natur, timing och omfattning är baserade på professionellt övervägande

och vår bedömning av riskerna för väsentliga brister som beror på oegentligheter eller väsentliga felaktigheter. Vi anser att bevisen vi erhållit är tillräckliga och sakenliga för att utgöra grunden för vårt begränsade uttalande.

Vårt oberoende och säkring av kvalitet

Vi har upprätthållit vårt oberoende och bekräftar att vi uppfyllt de etiska kraven som ställs av IESBA (International Ethics Standards Board for Accountants). Vi har den kompetens och erfarenhet som krävs för att genomföra detta bestyrkande uppdrag.

Ernst & Young tillämpar den internationella ISQC-1 standarden om kvalitetssäkring och upprätthåller därmed ett omfattande system för kvalitetskontroll, som innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövning och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Beskrivning av utförda åtgärder

I ett bestyrkandeuppdrag där uttalandet lämnas med begränsad säkerhet är processen för utförda åtgärder och inhämtade av bevis begränsad jämfört med vad som krävs i ett uppdrag där uttalandet lämnas med rimlig säkerhet, vilket gör att vi får en mer begränsad säkerhet än i ett uppdrag där uttalande lämnas med rimlig säkerhet.

Vi har planerat och utfört vårt uppdrag så att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för ett uttalande med begränsad säkerhet, men är inte tillräckliga för att uppnå den nivå som krävs för ett uttalande som lämnas med rimlig säkerhet.

Trots att vi under uppdraget beaktade den interna kontrollens effektivitet i samband med att vi bestämde karaktären och omfattningen av åtgärder, är vårt bestyrkande uppdrag inte planerat för att bestyrka intern kontroll. Våra åtgärder innehöll inte kontroll testning eller åtgärder relaterade till kontrollering av aggregering och beräkning av data inom olika IT-system.

Ett uppdrag med begränsad säkerhet består av förfrågningar till personer som är ansvariga för framställandet av hållbarhetsinformationen samt analytiska och andra lämpliga åtgärder.

Våra åtgärder innehöll:

- a) En uppdatering av vår kunskap och förståelse för Ilmarinens väsentliga områden för hållbarhetsrapporteringen,
- b) Intervjuer med personalen som ansvarar för att samla ihop och sammanställa hållbarhetsinformationen för att skapa förståelse för system, processer och kontroller som används vid insamlingen och sammansättningen av informationen,
- c) Granskat hållbarhetsdata från interna och externa källor samt kontrollerat data som ingår i rapporten med hjälp av stickprovsgranskning för att säkerställa informationens riktighet.

Vi utförde också andra åtgärder, som vi ansåg nödvändiga.

Uttalande

Grundat på våra granskningsåtgärder och erhållet bevis, har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att Ilmarinens hållbarhetsinformation i års- och hållbarhetsrapporten 2022 för perioden 1.1.-31.12.2022 inte, i väsentlig grad, är upprättad i enlighet med de angivna rapporteringsprinciperna.

Helsingfors, 20 mars 2023

Ernst & Young Oy

Terhi Mäkinen
CGR

ILMARINEN

PAREMPAA TYÖELÄMÄÄ

[ilmarinen.fi](https://www.ilmarinen.fi)